

311607

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డిసెంబరు 1926 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 10-వ తేది శుక్రవారము } No 138
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనామవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ తృతియ. } సంచిక ౧౩౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

Ford వ్యాపారమునకు కవలసిన ఛాసిస్ రు. 1475

నమ్మకమైన

వెట్టుబడి

వ్యాపారమునకు కావలసిన

ఈ ఛాసిస్ ను ఇంకను మేము

విక్రయించ గలిగి నందుకు మి

క్కిలి ఆదృష్టవంతులమని తల

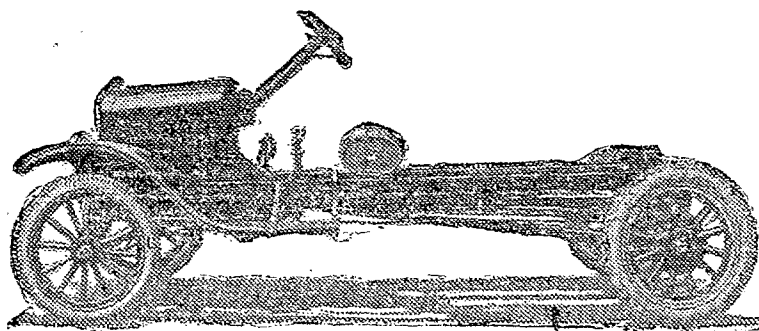
చెదము. వ్యాపారమునకై ఛాసి

స్ ను కొనదలచిన వారు ప్రస్తు

తము ఆర్డరులను మాకే

పంపకోరెదము.

2600

అమూల్యమైన తరుణము

మిక్కిలి విలువగల ఆస్తులను కొనుటకిది అమూల్యమైన తరు
ణము ప్రపంచమునందు ఇట్టి అవకాశ మెప్పుడును ఉండలేదు.

ఫోర్డ్ బ్రాక్కును వాడునట్టి వారి జాబితాను చూడుడు. ఏల
మిరొకటి కొని మంచివారితో చెరకూడదు.

బాడీల నమూనాలకు మందిపులకు

దరఖాస్తులను పంపిన బడయగలరు:—

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వా
రందును ఫోర్డ్ బ్రాక్కులను
ఉపయోగించుచున్నారు.

సైన్యము

మెడికల్ సర్వీ

పోలీసు

పోస్టు ఆఫీసులు

మునిసిపాలిటీలు

జిల్లాబోర్డులు

నూ నెకంపెనీలు

ఎంజనీరులు

కంట్రాక్టరులు

బ్రూయరులు

మిల్లులు

స్టాంపురులు

పానెంజరు సర్వీసులు

జనరల్ ట్రాన్

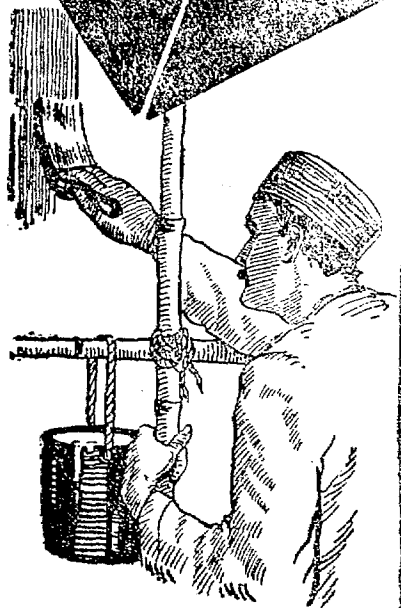
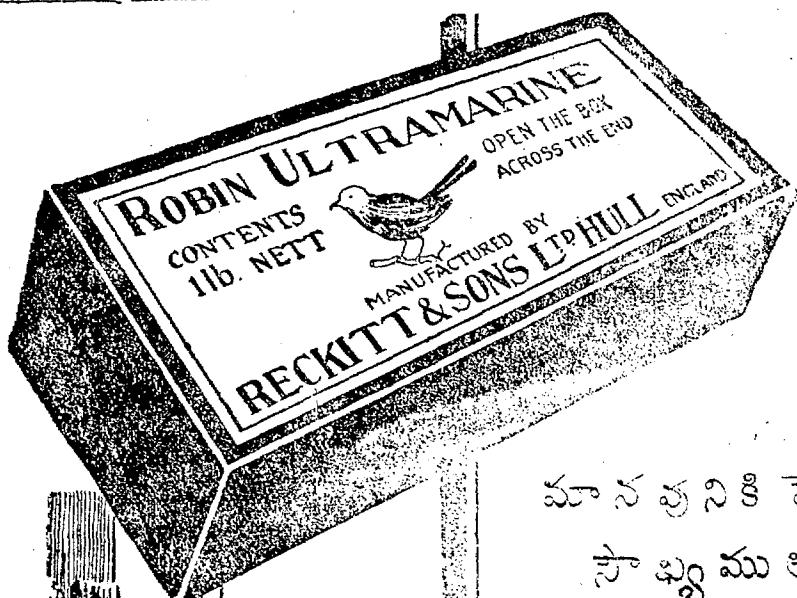
స్పార్టు సర్వీసులు

మొదలగునవి

FORD DISTRIBUTORS:---

OAKES & Co. Ltd., MADRAS

Branch at :---TUTICORIN.

మా నవునికి మొట్టమొదటి సౌఖ్యము ఆరోగ్యమే.

పూర్వీకమున సౌఖ్యమును గడించుట కేమి చేయవలెను? ఆరోగ్యశాస్త్ర నిబంధనల ననుసరింపవలెను. ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందు పలుకరకముల వ్యాధులు పురుగులచే గలగుచున్నవి. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులు సవరు వ్యాధులు ఆరోగ్యశాస్త్ర నిబంధనల ననుసరించి సుఖముగా రావని ఆభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఆరోగ్యశాస్త్రపద్ధతి ప్రకారము మొదట మీరు మీరొంటిని పరిశుభ్రముగా నుండుకొనవలెను. తరువాతి గడులకు పరిశుభ్రమునకు ఒకటి లేక రెండు దఫాలు మున్నము కొట్టించవలెను. రాజీన్ స్టాండర్డు బ్లూను మున్నముతో కలిపి, మున్నము కొట్టిన మిక్కిలి బాగుగా నుండును. అందుచే పురుగులు తక్షణమే నశించును. మీరును ఆ నేకవ్యాధులనుండి విముక్తులగుదురు. ఇదిగాక రాజీన్ బ్లూను మున్నముతో కలిపి మున్నము కొట్టిన గోడలు అలసముగా నుండుటయే గాక, మీ నేత్రములకు ఉపకారాతిగా నుండును.

చలువచేయుటకు కూడ రాజీన్ బ్లూ చాల శ్రేష్ఠమైనది, చాకలవాండు దానిని ఎక్కువగా ఉపయోగించుచున్నారు.

రాజీన్ బ్లూ శుభ్రముగా నుండును. ఇందులో ఇసుక, ఇతర అపరిశుద్ధమైన వస్తువులు చేరలేదు. మున్నము తృప్తికరముగా పూయుటకు రాజీన్ స్టాండర్డు బ్లూను కూడ చేర్చి పూయవలెను.

రంగుల వర్తకు లందరిచే రాజీన్ స్టాండర్డు బ్లూ విక్రయింపబడుచున్నది.

తయారు చేయువారు :—

రెక్కిట్ & సన్స్ లిమిటెడ్., హల్ & లండను.

కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 8:— ఈనాటి 6 వ తేదీన కాకినాడ పురపాలక సంఘసభ జరిగెను. జిల్లాబోర్డువారు లేడిహౌస్ కొరతను ఆస్పత్రిని స్థలము దొంగిలించు ఎక్స్ ప్రెస్సుతో కూడ యిచ్చుట కంగీకరించే యెడల సెప్టెంబరు 1 వ తేదీనుండి ఆస్పత్రి మేనేజ్మెంటును తీరకొనుటకు గవర్నమెంటువారు చెప్పుటచేతను, ఆస్పత్రి పాపమును మహారు రూ 5000/- ల అప్రూప్రియేషన్ గ్రాంటు నిమిత్తము కాపనపరచివారిని గౌరవించి ఆస్పత్రికిచ్చే కంట్రీబ్యూషను రూ 2000/- కొన్నింటిని రివ్యూరలచేతుండ చేయవలసినవి గవర్నమెంటువారిని కోరుటకు శ్రీ దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు బెట్టిక తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

1925-26 సం॥ పు ఆఫీస్ కౌన్సిల్లరు మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు ఆడిటర్లు చాల అభ్యంతరములు గలవు అడిట్ ఆఫీస్ అన్నిటిని పరిపాలించి అక్కొంట్లు సోయస్ ఫిటికి తెచ్చుటకు కాన్సిలువారు ఆభారమును శ్రీ దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు గారిపై బెట్టి వారి సభ్యత్వపు గడువు నవంబరు 1 వ తేదీనకు ఆ పనిని మాడవలసిన దని కోరిరి. ప్రెసిడెంట్ లో నితర పెద్ద మ్యునిసిపాలిటీలలోను లోకలు బోర్డులలోను ఎచ్చిన దుస్థితి పురపాలక సంఘ వ్యవహారములు తమ ప్రయత్నమును చేయని యెడల త్వరలో కలుగవచ్చునని కాన్సిలువారు గుర్తింపజేసిరి.

పి. ఆర్. కాలేజీ

కాకినాడ కాశీలో 30 సంవత్సరములు ట్రీచరుగా పని చేసిన జమ్మలమడక వీరరాఘవులుగారిని కౌన్సిలరు శ్రీచేరియన్ గారు పంపిన రావాక కొనుగోరిన వారు విశ్రాంతి దిశికోనుటకు బోవుమండ కాశీకి ఉపాధ్యాయులు వారిని గౌరవించి వారికి రజతపాత్రముల నిచ్చిరి.

లాలాజి గారి భిన్నా భిన్నానములు

సింధు అబ్ధర్వరు

ఇంతవరకు లాలా లజపతిరాయగారు హిందూమహాసభ పట్లను కాంగ్రెసు సర్వయములపట్లను అభిమానము చూప ప్రయత్నించుచుండిరి. కడచిన జనవరినెల్లో లాలా హనుమానగారు సామ్రాజ్య శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చి లజపతిరాయ గారు ఆసభ ప్రవేశించుటకు అవకాశము కలుగజేసిరి. ఎన్నికల యందు వీరు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థిగా పోటీచేయులేను. స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థిగ నిలిచి పోటీ లేక ఎన్నుకొంటిరి. ఎన్నికలు ముగిసిన పిమ్మట వీరు స్వరాజ్యపక్షముగ ఎన్నుకొని కలవకున్నను లేక బిన్నా, మాళవ్య ప్రభృతులతో చేరి యున్నను ఎట్టి గందరగోళము ఏర్పడి యుండదు. కంఠు తెరచుకొని స్వరాజ్యపక్షమున చేరిరి. పక్షపు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగ ఎన్నుకొంటిరి. మార్చి నెలలో స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులందరు కలసి కాపనపరచిన నడచినప్పటినుంచి వారిలో వీరు కలసియుండిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానము తాను సంపూర్ణముగ అంగీకరించి యుండలేదనియు, కాంగ్రెసుకు బలము కలుగుటకై తాను స్వరాజ్య పక్షమునందు చేరవని లాలాజిగారి స్వయం చెప్పుటలన్ని లాభము లేదు. కాపనపరచిన స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎడలబడే హిందు సంఘమునకు నష్టము కలిగినదియు, సభ్యులి ఒడంబడికను నిరాకరించుట తిష్టపని యనియు, లాలాజిగారు ఇప్పుడు చెప్పుచున్నారు. ప్రస్తుతము స్వరాజ్యపక్షునిర్మాణము హిందువులకు నష్టప్రభువుగా నున్నదనియు కాపనపరచిన స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎడలబడే ఇతోసంఘములకు హిందూ సంఘమునకే ఎక్కువ నష్టము కలిగె ననియు లాలాజిగారు చెప్పుచున్నారు. లజపతిరాయగారు అప్పుడు కాదు. అమెరికా ఐరోపాఖండములందు పర్యటన మొనర్చి రాజకీయవిషయములందు చక్కని అనుభవము సంపాదించియున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు అవి వేకులై ఢిల్లీసభను ఎదలి సభ్యులి ఒడంబడికను తిరస్కరించిన ఆ అవివేక ప్రజలమున వీరికికూడ కొంతభాగ మున్నదికదా! ఢిల్లీలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కాపనపరచిన నడచినప్పటినుంచి త్వరితముగానినప్పటి లాలాజిగారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యత్వమున

కెందులకు రాజీనామా ఇవ్వలేదని ప్రశ్నించుచున్నాము. జేసీ వానుండి తిరిగి నచ్చునంతవరకు వీరు స్వరాజ్యపక్షమునందే యుండిరి. స్వరాజ్యపక్షపు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగ నున్నందున వీరు జేసీవాకు పంపబడిరి! ఇప్పుడు సారము పిండిన పండులొకటి సారవేయు విధమున వీరు స్వరాజ్యపక్షమును వదలుచున్నాడు. లాలాజిగారిపట్ల మాకు ఎక్కువగౌరవము, ప్రేమ యుండెను. కాని వారు ఏగాలికి అవాద ఎత్తువా రని ఇప్పుడు చెప్పవలసినందులకు చింతిల్లుచున్నాము. మాకు స్వరాజ్యపక్షముపై అభిమానము లేదు. కాని పడన మునిగిపోవు సమయమున పడనతో కూడ మునుగుటకైనను తేలుటకైనను సిద్ధ పడినవారే యోధులుగాని పడనవరకు తాము మాత్రమే తప్పించుకొన జూచువారు అట్లుకదా!

(టిబూన్సు)

లాలాజపతిరాయగారు స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యత్వము నకు రాజీనామా ఇచ్చుటచే వారికిని పండిత నెహ్రూగారికిని అసహ్యమును వివాద మేర్పడినది. లాలాజిగారు రాజీనామాతోపాటు తనప్రవర్తనమును సమర్థించుచు పెద్దతేఖను (వాసి సమయసందర్భములను గుర్తెగక దానిని ప్రకటించుటచే ఇంతివివాదము పెరిగినది. లజపతిరాయగారు స్వరాజ్యపక్షమును వదలిరను వార్త ప్రకటించబడిగానే ఇందులకు కారణములేమో తెలిసికొనవలయునని ప్రజలు ఆకురపడుట సహజము. కాని వివాదమును పురికొల్పు విషయములు ప్రకటించి ప్రజల ఆందోళనమును కృత్రిమముల సరియైన పద్ధతి కాదు. రాజీనామా పత్రములకు పూర్వము నెహ్రూగారికి లజపతిరాయగారికి వివాదమేర్పడు ఊర్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగియున్నవి. చిక్కులేకుండెడిది. రాజకీయనాయకు లిరువురు భిన్నాభిప్రాయములను ప్రకటించుచు మిత్రులై యుండవచ్చును. కాని ఈవిషయమున లాలాజిగారు రాజీనామా పంపి పిమ్మట రాజీనామా ఇవ్వవలసిన అవసరమును వివరించుటచే ఈ వివాద మేర్పడినది. అందులకే ఈ వివాదము అసహ్యముగ నున్నది. లాలాజీ లేఖ "పయనీ" పత్రికయందు ప్రకటించబడుట, "పయనీ" పత్రిక లాలాజీ చర్యను ఆమోదించుచు సంపాదకీయవ్యాసమును వ్రాయుట నెహ్రూగారికి కోపకారణ

మయ్యను. నెహ్రూగారికి కోపము వచ్చుటయం దెట్టి ఆశ్చర్యములేదు. "సయినీక" పత్రిక తన శత్రువు ప్రకటించుటయందు తన కెట్టి సంబంధము లేదనియు రాజీనామా ఇచ్చుటకు కారణములును ప్రకటించుట తన ధర్మమై యుండెననియు లాలాజీ గారు తన చర్యను సహజమయినదనియు లాలాజీగారి శత్రువయనీడు ప్రతికాయము ఎట్లు ప్రకటింపబడెనో ఎవరికి తెలియదు. రాజీనామాకు పూర్వము ఈవిషయపూరితమున శత్రువు ప్రకటించబడిన ఇంక ఆల్ఫరి జరిగియుండెను అన్ని సంఘటనయందు ఈవద్దతి అవలంబింపబడుచున్నది. మన నాయకులు తిప్పుదారి నవలంబించి ఈ వివాదము జరిగియుండుట శోచనీయము.

బెంగాలు రాష్ట్రమునందలి

నేరములు

పోలీసు పరిపాలన

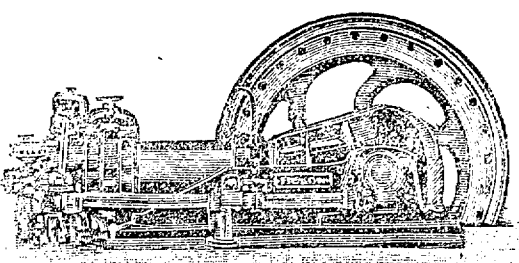
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8—ఈ సంవత్సరము నేరములు తగ్గినవి. ఇది పోలీసు పరిపాలన పౌష్ట్యములననే గల్గినది. 1912 మొదలు దొంగతనములు ఈ సంవత్సరము తక్కువ సంఖ్య 80027. దోపిడీలు 1914 నుండి తక్కువ సంవత్సరము ఇదియే. 1515. 1920 నుండి బండ్లపట్టు తిక్కునగ నున్న సంవత్సర మిదియే. ఈ సంవత్సరపు మొత్తము 619. గ్రామముల స్వరక్షక దళములు బయలుదేరి తమపైననే ఆధారపడి స్వయం సహాయము చేర్చుకొనుచున్నారనుట ఎంతయు సంతోషదాయకము. ఇప్పటివరకు దళములు 1450 యున్నవి. వారు 179 గరు అరెస్టులు చేసిరి. వారిలో 144 లో పోలీసు సహాయమేలేదు. ఇట్టిదళము లున్నచోట నేరములు తగ్గినవి. దౌర్జన్యసహిత పరివర్తన విషయక నేరములుతగ్గినవి. ఈసంఘముయొక్క అధ్యక్షుడు విజయకుమారుడు. వారానాసిన కరపత్రము దేశమంతటను వ్యాపింపజేయబడినది. గంధకర్త సర్పిలద్రావధ సన్యాసుగారు విచారించబడి 124-వ సెక్షన్ క్రింద విచారించబడి రెండవీండ్ల కఠినశిక్షకు విధింపబడిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ దౌర్జన్యసహిత పరివర్తన సంఘమున్నదని కొన్ని ఇండ్ల సోదావలన తెలిసినది. కొన్ని ఇండ్లలో ఆ యుధములు నుగుండు సామాను ను దొరకినవి. ఇరువురు నేరగులు దొంగ పరిశోధనతోపట్టువడి విచారించబడి 5 వీండ్ల కఠినశిక్షకు విధింపబడిరి. దక్షిణేశ్వర మంవలి సోదాలవలన కుట్రయొక్కటియున్నదనియు దాని యుద్దేశము ఆయుధముల దిగుమతియనియు, తెలియబచ్చినది. 9 గరు యువములు పట్టువడిరి. వారి వద్ద బాంబులు, రివోల్వరులు, పిస్తోలులు, 100 తోటాలు, రిసాయన పదార్థములు, పరికరములు దొరకినవి. వీరికి ద్వీపాంతరవాసమునండి అనేక విషములు కఠినశిక్షకు విధింపబడిరి. ఎంత ఎదిరింపబడిన కొన్ని కట్టు దిట్టములు బహుత్తరమైన సంఘములు దౌర్జన్యమే ప్రధానమని నమ్మి పనిచేయుచున్నవి దేశమంతటను వ్యాపించుచున్నవి. ఆయుధముల దిగుమతి చేయుటకు సంఘములున్న సంగతి రుజువైనది. పెద్దకుట్రలు జరుగుచున్నవి. కావునపరిశోధకులందఱుకలకత్తాను తేకబోలేరు. ఎల్లప్పుడూ జాగ్రత్తతోనే యుండవలెను. రహస్య పరిశోధక శాఖవారు చాల ముఖ్యమైన కేసులను గూర్చి తెలిసికొని భద్రాలక సంఘముల నులు, ఇంగు పాల్గొనుచు బండ్లపట్టు యంగు గూడ పాల్గొనుచున్నారు. కొందరు కాలగ్రెసు స్వర్ణరసేవను పాతి వైదియొకడు భద్రాలక యువములు గుంపొంటి పట్టు నడిచినది. వీరందరు బండ్లపట్టు కు తియారగు మండగ పట్టు నడిరి. మరియొకగుంపు 28 బండ్లపట్టునడి పట్టువడిన. ఆయుధ భద్రాలకయువముల గుంప. వారికను విచారించుచున్నార. మరియొక గుంపు సహితము పట్టువడినది. దానిలోని వారు ఇదివరలో శిక్షింపబడినారే. (ఆ. పే.)

మొనర్చుచి. కోటయ్య, యం.చలమయ్య అండు కో, క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్లు, నర్సారావుపేట. గుంటూరు జిల్లా

నమ్మకమైన సామానాలు ప్రకటమైన పనివారిచే తయారు చేయబడును. మొదటిరకం. రెండవరకం. క్యాంపు మంచము 14-0-0 18-0-0 పడక కుర్చీ 7-8-0 6-8-0 మేజుబల్లు ద్రాయరు గలది 10-0-0. లేనిది 8-0-0 అగ్గిని కుర్చీలు ఇంకా యితర సామానములూడా వున్నవి. త్వరితపడుడు. మీయొక్క దేహభాగ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న సామానములకు పూరి అయ్యి వివరములు కావచ్చువారు క్యాంటు లాగునకు పే కనివిలాసమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను 1/3 వంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 2979

ఫిలింగు క్విక్ స్టార్లింగు శెమిడిశలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండే నిమిషములలోనే పరయిజరు చేయు నితిలో నుండగనే స్టార్టయగును. కొలుసార్లింగు యింజనులకు వుండే అపాయములు దీనికిలేవు. లోడ్లుబాగుటలో గాని చమురుఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుచు రివేర్స్ లేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యామాచేట్టులో లేదు. అన్నిసామానమున్నూ, మిక్సిలి టెంపరగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ అయివున్నవి. వేలకొలది అతి త్వరితముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసము 6 మొదలు 75 గ్రరముల వరకును స్టాప్లో సిద్ధముగా యున్నది.

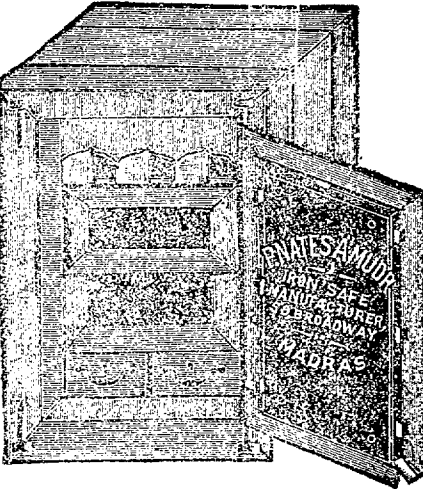
బ్రాంచి:—మొయినూర్, సోల్ మేజర్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబుచెట్టికిది, మదరాసు.

1886 విజయనగరం.

వనాపదిశబ్దాద్ధనిఘంటలువు

అయిదుకొక్క 45000 సంఖ్య అక్షరములకు తెలుగు అచ్చములకలవు. క్యాలికోరైండు వెల 3-4-0 లు. ఇందు సమస్త నిజములు కుద్దిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. కు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుల భస్మములుకూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0 రు ద్ది సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నర నము దృఢ మైనది నమ్మక మైనది

ఇప్పటిమోదరప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప సెట్టలు ఈదినవ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1428)

పి. న లే శ మొదలియార్,
ఇనుపసెట్టలు చేయువారు,
ప్రాత్రైబరు, 55, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు.
ఇరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్స్
ఆయిత్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిను భాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందుసమర్థులగువారు. వై సుమన్ గుప్తానలిస్ట్

సిలండ్రులు, సోప్టింగు స్కూలులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయన్ శైక్వి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినచోగూడచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బహులు వ్రాయబడును.

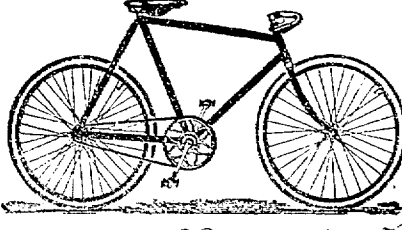
నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

నర్తకునికి లాభకరమైనది న్యంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హెర్ కూల్స్ నైక్లు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే చోకగా వికలుగియున్నది వీలై యి)

పేరునందు హెర్ కూల్స్ బలమునందు హెర్ కూల్స్

1-కి ధర రు 83 లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్ని రంగులు కలిపిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ దిక్కువైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 నుండి పేరువడి సుప్రసిద్ధిచెందినది. రెండవవారి ముద్రించబడుచున్నది. వారుచెప్పినవలెనే తయారుగును. ఆంగ్ల ఆంగ్లభాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యము గల పండితునిచే వరదీయించి వ్రాయబడినది. వారును దిక్కుములో కాకిలు సిద్ధమునకు. 60 దినములలోగా ఎవరైనను ఆంగ్లభాషను విదవహాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్లభాష మట్లాడుటకును చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్పును. 600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము. ధర ప్రతి 1-కి రు 2-0-0. ఆకాభంగము కలగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపును. తోపాటుఖర్చు రు. 0-8-0 లగును. 1255

టి. రాజగోపాలమొదలియార్, 302 టంకశాలపేథి, మద్రాసు.

బ్రిటిష్ సర్వేట్ ఆఫ్ అమ్మోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

2987

(ఇంగ్లాండు దేశములో స్థాపితబడినది)

వశెంట్లు:- పావాలెస్ అండ్ కంపెని, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె మువయోగించి చూడుము. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలములలో ఫలితము కనుపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ఆకుతోటలు ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని పుష్కలముగా వయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి	ఆర్. బి. పోడ్డర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ మసీదువీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హన్మేట్లు	హన్మేట్ కో-ఆపరేటివ్ ప్రైడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్.	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్కోట	నెం 36, గోలివారి వీధి	వి. రామశేషశర్మ
బెజవాడ	c/o బాలకృష్ణలాల్, హనుమాన్ ప్రసాద్. చెల్లా. వెంకటరత్నం,	

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

అనేక యోగ్యతాపత్రములను బంగారు పతకములను పొందిన,
ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కె. ఏ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని
తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధి
చేయు దివ్యామృతము
పథ్యము లేని
తియ్యని రసాయనము
దీనిని తల్లులు సేవించుటచే పిల్లలకు
తృప్తిగా పాలు లభించుటయే గాక
తల్లుల ఆరోగ్యము సహా వృద్ధి
యగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము.

వెల రు 1-8-0

ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాకరీ

తపాలావెట్టె ౮౬, మదరాసు.

ఫోర్టు నెంటుజూరి గజెటు

(7 సెప్టెంబరు 1926)

పోలీసుశాఖ

ఆర్. పీటర్సుగారిని విజయనగరంలో తూర్పుతీరం స్వేచ్ఛలుపోలీసు కమాండెంటుగా నియమించిరి. బి. సి. మెయి నుగారిని విజయనగరం సబుడివిజనులో నియమించిరి.

అనంతపురం పెనుకొండ సర్కిలులో పాలసముద్రం పోలీసుస్టేషను కౌంటెంబరు 15-వ తేదీనుండి తీసివేయుదురు.

న్యాయశాఖ

సి. గోమాశీరావుగారిని నాగపట్టణమునుండి కడప సబు జడ్జిగ మార్చిరి.

ఎస్. నీలకంఠం పంతులుగారిని బాపట్ల సబుజడ్జిగ నియమించిరి.

కె. శౌరిరాజులు నాయుడుగారు నెలవాఖరున కడప సబుజడ్జిగ నియమింపబడిరి.

ఎం. ఆర్. మహిమాయి దాసుగారు, రా. బి., ఎ. వేదాచలయ్యగారు మదరాసు ఆవరీ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రే టులుగ నియమింపబడిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాకోర్టు ఏలూరులోనే స్థిరముగ స్థా పించినట్లు గజెటులో ప్రకటించబడెను. సెషన్సుకోర్టునూడ అచ్చటనే యుండును.

రివెన్యూశాఖ

అవసరాల జగన్నాధరావు పంతులుగారు కృష్ణానుండి గంజాముజిల్లా డిప్టీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ఎస్. బి. నరసింహారావుగారు గంజాము ప్రెజిరీ డిప్టీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

సెప్టెంబరు 1 వ తేదీనుండి రాయగడ తాలూకాలో 291 గ్రామములు పార్వతీపురం తాలూకాలో చేర్చబడును. నారాయణపట్నం ఏజన్సీ యనుపేరన పార్వతీపురం తహ శిల్దారుక్రింద నుండును.

అభివృద్ధిశాఖ

ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు బెజవాడ సర్కిలు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. శేవరినాదనుగారిని గుంటూరుడివిజను ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగ మార్చిరి.

ఆర్. మహాదేవయ్యగారిని గుంటూరునుండి పోలవరం మార్చిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

ఈదిగువ 12 సరిని కైకలూరుతాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమించిరి:—కా. వెంకటరామయ్య చౌదరిగారు, మాగంటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు, కె. లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి, పి.అంజయ్యనాయుడుగారు, బి. సాంబశివరావు నాయుడుగారు, జి. వి. చలపతిరావు పంతులుగారు, న. వెంకటరాజుగారు, అల్లూరి నుబ్బారాజుగారు, మ. అబ్దుల్లాసాహెబుగారు, సి. నర సయ్య చౌదరిగారు, బి. బయ్యన్న పంతులుగారు, వై. ఫకీరు గారు.

మదరాసు కార్పొరేషనుసభ్యులుగ వర్తకసంఘమునుండి డబ్బు. హెచ్. నర్సగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

అదోని మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ యీదిగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి: కె. అబ్దులు రహిమాను సాహెబు గారు, వై. వెంకటస్వామిగారు, ఎం. అబ్దుల్లాగారు, బి. ఎర్రన్నగారు, కె. గజరాజ్ సింగు హజరిగారు, వై. మల్లేశప్పగారు.

వి. రంగస్వామి మొహల్యారుగారు, చిత్తూరు పురపాలక సంఘసభ్యునిగ ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

వెన్నెటి సూర్యనారాయణగారిని రాజమండ్రి నుండి మదరాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజి ప్ర ఫెసరుగ మార్చిరి.

ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారిని గిండినుండి రాజమం డ్రీ అర్ట్స్ కాలేజి ప్ర ఫెసరుగ మార్చిరి.

కృష్ణజిల్లా సెకండరీ విద్యాసంఘసభ్యునిగ బి. లక్ష్మీనా రాయణగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ఎకడమికు కాన్సిలు సెప్టెంబరు 8 వ తేదీనుండి పనిచేయును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సెనేటులో జరిగిన సిండి కేటు సభ్యుల ఎన్నికల ఫలితములు యీవారము గజెటులో ప్రకటించబడెను.

మునసబులు

పి. వ్యాసరావు హైకోర్టు బెంచ్మెన్టు గారిని నర్సాపురం అడివనలు మునసబుగ నియమించిరి. బి. అప్పారావు నాయుడుగారు నర్సాపురం పిన్సెలు జిల్లా మునసబుగ నుండురు.

కర్నూలులో వకలు అబ్దులు సత్తురుగారిని పెద్దాపురం జిల్లా మునసబుగ నియమించిరి.

డి. చిదంబర రావుగారిని తణుకు 1 అడివనలు మునసబుగను, పి. ముద్దు కృష్ణయ్య నాయుడుగారు 2వ తణుకు అడివనలు మునసబుగను నియమింపబడిరి.

వావిలూరి శివావధానులుగారు కృష్ణా శిరస్థదారుని మార్కాపురం జిల్లా మునసబుగ నియమించిరి.

పి. కంఠస్వామి ముదల్యారు హైకోర్టులో అడ్వేంట్ డిప్టీ రిజిస్ట్రారును డిప్టీ రిజిస్ట్రారుగను, బిజినలు పైను టాక్సింగు కమిషనరుగను, ఇక్సా లెస్టెంట్ హైకోర్టు చీఫ్ క్లర్కుగను నియమింపబడిరి.

డి. అప్పారావుగారు అప్పారెట్టుపైను డిప్టీ రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

రాధాకృష్ణ సత్యమూరి అయ్యరుగారిని అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారుగ నియమించిరి.

జి. హెచ్. సిడికిసా హేబుగారిని హాస్పేట ఎక్సైజు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి. ఎ. జి. దాసుగారు బల్లారి ఎక్సైజు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరు జిల్లాలో పన్నిడం సహకారపరపతి సంఘమును రద్దుజేసిరి.

ఆయుర్వేద ఔషధ రత్నాకరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ వల్ల రు. 2. భస్మ ప్రకాశిక రు. 1.
ఆయుర్వేద భూషణ వివగర్భ
శ్రీవాడ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
ఏ. యమ్. ఎ. సి. బెజవాడ.

Zanna Oil
ఏజంట్లు కావలెను
తెలనోప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినోప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక ట్యూబులో పోగొట్టుకొని శ్వాతిజేందిన "జానా తెలమునకు" సమమును మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది బడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.
అమర్ చెందు, శోభాచెందు
యింగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైపునాయునివిధి, మదరాసు

జాత క ఫల ము లు
తా మిదివరలో అనేకమంది జ్యోతిషులచే తమ జాతి కములను వ్రాయించి యుందురు. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరిశీలింపుడు. తమ జాతకముగాని, సరియైన జననకాలము యిటు గంటలుగాని ఇవి లేనివారు ఉత్తరము వ్రాయుకాలమ్ము పయస్సు, మామపంపిన, జాతకునియొక్క కేరకర్ణ ఆకృతిలక్షణములు, ధనము, సోదర సోదరిలు, మాతృ, పితృ, భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రుగోపియును, కళాత్రిము, ఆయుర్భావము, పితృభాగ్యవిషయములు, ఉద్యోగము లాభము వ్యయము, మొదలగునవియు, విశేషాంశములు వ్రాసి పోస్టుకు, లు. సహా రు 2 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఇవి నచ్చినచో సంపూర్ణము జాతకము గ్రహస్థితుము, అష్టకవగ్న, వ్యవస్థకట్టి మహాదశాంతికలతో, ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు వ్రాసి రు 10 లకు పంపెదము. ఇందుకు రు 5 లు ముందుగా అడ్వాన్సు చేయవలెను. జన్మనక్షత్రముగాని, నామముగాని ప. పి. కారకము రీడింగు సహా సంగీత ఫలము రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. పుణ్యవాద:- 8018
గురుజ్యోతిషాలయము,
గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

వైనపు వత్తులు, మైనము
మినరల్ టర్ పెన్ టైక్
ది ఇండియన్ - బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ లిమిటెడ్
రంగూన్
వారిచే తయారుచేయబడినది.
"నరస్వతి" మార్కు - మైనపువత్తులును
(తేలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బంపివత్తులును),
"కోడి - బీగము" మార్కు -
స్టియరెను వత్తులును
నెట్ వైట్స్ పారఫిన్ మైనము
మినరల్ టర్ పెన్ టైక్
అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్థాకులో నున్నవి
వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.
దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు:-
చౌరీ అండ్ కో, చంద్రాను.

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)
ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడికిపోవడం కాపాడును, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధ్యము హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మూములు రంగును గలిగించును. దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియోచనను గలిగించును. తనకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుత గుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడియున్నారు.
ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.
జీవాశ్చంద్ర భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునుండి వ్రాసినది:-
"మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.
దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.
1 బుడ్డి ధర రు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-5-0 ప్రత్యేకము
" 2-10-0 " 0-12-0 "
హెచ్చరిక:- కామినియానూనె ప్రతి పట్టామనందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగరికయుండు దుకాణమునందు లేవక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణముగల తక్కువరకము నిచ్చి "ఇది సరేము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార కర్త్రములమీద లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** కృత మరేదియు వాడకూడదని శిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికీ రాజువంటిది
ట్రూ డిట్ బహారు
వాడబడిన వారగవరచేచాలగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. తేలి రుచులయందు కొని చుక్కలను తనిన కొత్తగాడిసిన పువ్వులవలె మియట్టుకర్కలకు వానివాసన వ్యాపించును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుడు.
1 కొమ్ము బుడ్డి 1 కి నర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము.
1 " " 1-4-0 " 0-5-0 " కాంపెట్ బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-2-0
సోల్ ఏజంట్లు:- **ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,**
285, కామ్యూనుడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.
126

తొమ్మిదవ కమ్యునిస్టు మహాజనసభ

బెజవాడ

కొన్ని వ్యక్తులు

శ్రీయుత వల్లభనేని వెంకటరావు చౌదరిగారికి

జవాబు

మీరు సెప్టెంబరు 7-వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రిక పత్రికయందు ప్రకటించిన జాబు చూచినాను. మహాజనసభకు రానిలోపమున మీరు వ్రాసిన విషయములన్ని చర్చింపవలసివచ్చినది. గాంధీ మహాత్ముని అసహాయాద్యము ఫలితముగా జాతీయసభయందు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాజనసభ కాంగ్రెసును కాలుగజేసి ఆకర్షించి బడి తమతమ కుల సభాసమావేశముల విరమించిరి అని వ్రాసి యున్నారు. మఱియు కాంగ్రెసు సంస్థతరపున యేనాడు స్వ రాజ్యవాదులు కాసనసభల యెన్నికలయందు పాల్గొనవచ్చునని తీర్మానింపబడెనో ఆనాడే కుల సభాసమావేశములు మరల తల యెత్తెను అని వ్రాసిన్నారు. ఇవి మనసంఘమునకు సంబంధించి నంతవఱకు సత్యమునకు దూరమని మనవిచేయుచున్నాను. అట్లను మహాజనసభ గుంటూరుజిల్లా టంగుటూరు గ్రామములో అసహాయాద్యము పూర్తి గా విజృంభించియున్న కాలములోనే జరిగిన విషయము దమకు ముఖ్యముగా తెలియవలెను. సాంఘిక మహాశయుల నిరూపణయే, అందు ముఖ్యముగా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ఆశ్రయే, మహాజనసభలు జరుగక పోవుటకు కారణమనియు, మహాజనసభ లాగి పోవుటకు అసహాయాద్యము ప్రచారము కారణము కాదనియు, తిరిగి తెలియజేయు స్వరాజ్యవాదులు కాసనసభల యెన్నికల యందు పాల్గొనవచ్చునని తీర్మానించుటవలన కాదనియు, మనవిచేయుచున్నాను. కాసనసభల కర్తవ్యముగ నిలచిన జాతీయభావ రిముఖుల కొందరికి తమ జయమునందు నమ్మకములేక కులాభిమానముతో నెగ్గ కులసభల నిష్పన్ను లేవదీయుచున్నారు. అని వ్రాసినవిషయములను కొంత సత్యమున్నను మనసభ ఆకారణముచే యేర్పాటుచేయుటలేదని తాము ఆహ్వానసంఘము వారికిచ్చిన ప్రశంసలననే తెల్లమగుచున్నది. మహాజన సంఘ ఆర్థిక స్థితిని బాసపాటి రాజకీయపక్షములతో సంబంధము లేకుండా సంఘసేవ చేయుటే ఆహ్వానసంఘమువారి ప్రధానోద్దేశ మని వేరుగ చెప్పవలసిన పనిలేదు.

ఆగష్టుని నిరూపకవిషయము చర్చించ దలచలేను. ప్రతి నిధులుగ వచ్చిన జాతీయవాదులు నిరుత్సాహము జెందిరి అని వ్రాసితిరి. రాజకీయ విషయములను చర్చించుటకు అవకాశము లేకుండా చేసిన సాంఘికసభకు సాంఘికాభిమాని గావలెనుగాని యే రాజకీయపక్షమునకు చెందినదేమి? రాజకీయవిషయములు బహిష్కరించి సాంఘిక సమావేశముగా మార్పున్నపుడు గూడ మన సాంఘిక మహాశయులు తమతమ రాజకీయసిద్ధాంతములను తాత్కాలికముగ నైనను ముఖ్యపాత్రములు లేదు. సభాజన్మ కమిటీయందు జాతీయవాదులకు స్థానము బహు కొద్ది అని వ్రాయబడితేనే సాంఘికమహాశయులు సంకుచితాభిప్రాయముతో మహాజనసభలో ప్రవేశించినారనియు, రాజకీయ సిద్ధాంతములు వారిని విడువలేదనియు, రాజకీయవిషయములు బహిష్కరింపమన సాంఘికవిషయములు చర్చించునప్పుడు అవి అడ్డుముచ్చినదనియు చెప్పకలేవదు. ఇదంతయు శోచనీయము. వాస్తవమే మన రాజకీయవిషయములను సాంఘిక విషయములనుండి పూర్తిగా విడదీయ బ్రయత్నించుట మాడదు. సాంఘిక రాజకీయములకు కొంత సంబంధమున్నది. 9-వ మహాజనసభ చర్చలనుండి పత్రికాపాతమువలన నేను నేర్చుకొన్న విషయము.

ఆగష్టుని యుపన్యాసము, సంఘ మేమి చేయవలెనో నిరూపింపబడక పోవుటవలన సభయొప్పటివలెనే పరిణమించునని కొందరు తలచుచున్నారు అని వ్రాసిన్నారు. కమ్యునిస్టుయొడైనను సంఘమున కపరిచితుడైన కొండప్పనాయకుగా రధ్యతుడుగ నూచింపబడెను. ఆయన ఏపక్షమునకు చెందినవాడని తెలుపబడెను. నిజమని నమ్మితిమి అని తామే వ్రాసియుంటిరి. సంఘమున కపరిచితుడగు నాయకుగారు తమ అభ్యుత్థాపనములో సంఘ మేమిచేయవలెనో యెట్లు నిరూపింపగలుగుదురు? మన సంఘవిషయము, మనముచేయుచున్న పని వారికి తెలియదాయె. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, స్థాయిసంఘకార్యదర్శి, తదితరనాయకులు సంఘ మేమిచేయవలెనో నిరూపించియుండవలసినది. శ్రీ ఆగష్టులవారు సంఘమునున్న లోపములను మహాజనసభకు తెలియజెప్పి కొన్ని సూచనలు గావించియున్నారు. మనము అంతవరకే సంతోషించవలసియున్నది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు సంఘ మేమిచేయవలెనో చక్కగ నిరూపించియున్నారు. వృథాగాభ్యర్థనయన్న ద్రవ్యము నెల్ల గుట్టగా పోసినచో బెజవాడకొండకంటే పెద్దదగుననియు, ఆద్రవ్యముతో మనవిద్యార్థులేగాక యితరకులములవారుకూడ చదువుకొనవచ్చుననియు, ఆమాత్రమునననాయకులు విద్యార్థులకుచేసిన యితరము లేమిచేయవలసిన పని లేదనియు వారు చెప్పినవిషయమునందే చెంతయో సత్య మిమిదియున్నది. ప్రస్తుతము మననాయకులు అదిచేసినబాలును. అంతకంటే చేయునది లేదు. ధనమున్నగదా యేమైనచేయుట? మిగతావిషయములలో కొన్నిటియందు మీతో నేకీభవించెదను. మఱికొన్నిటియందు అనుభవములేమిలేదను, మహాజనసభలో నుండకపోవుటలేదను, నాయకీప్రాయము తెలుపబాలను. తమ రీతకాళమిచ్చినందులక నేకపదనములు.

జంపాల సాంబయ్య
8-9-26.

ఆర్యవైశ్యవృత్తి వివక్షణి

(ఆర్యవైశ్య దైత్యరీ)

సంపాదకులు-(శ్రీ) సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు

(చెన్నపురి కార్పరేషను ఆగష్టులు, రాష్ట్రీయకాసనసంఘ సభ్యులు.)

ఈవివక్షణిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు రెండు భాగములు కలవు. ప్రథమభాగమున 165 పేజీలును, ద్వితీయ భాగమున 291 పేజీలును కలవు. ప్రథమభాగమున శ్రీకన్య కాపరమేశ్వరీ చరిత్రప్రకాశం, వైశ్యసంకామనవగోత్రలక్షణ కథనము, వైశ్యుల పూర్వపున్దుతపరిస్థితులు సంధ్యావందనము, మంత్రపుష్పము, ఇక్షుకంటాంకు ఆప్త, ప్రాషెషుక టాక్సు, అనెస్ మెంటు, తపాలారేట్లు, ఇన్కంటాక్సు ప్రకటన మున్నగు విషయములు కలవు.

రెండవభాగమున విభిన్నరీతి పేర్లు, ఆర్యవైశ్యవర్తకుల వివరము, న్యాయవాదులజాబితా, గ్రామ్యయేటలసంఘము, వారి జాబితా, శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీధర్మవిధి, ఇతరవైశ్యశ్రేష్ఠులధర్మ విధులు, ఆర్యవైశ్య మహాసభలు, పూర్వ వ్యాపారపరిస్థితులు, కీ. శే. ఆర్యవైశ్యప్రముఖులలో 28 మంది చరిత్రలు, ప్రస్తుతమున్న ఆర్యవైశ్యప్రముఖులలో 78 మంది చరిత్రలు, వైశ్యబ్రాహ్మణసంఘర్షణ, ఆర్యవైశ్య ఆయుర్వేదోచిత జైవధాతయములు, ప్రస్తుత వ్యాపారపరిస్థితులు మున్నగువిషయములు కలవు. ఈ దైత్యరీని ప్రకటించు సంకల్పము ఆరెండ్లక్రితమే కలిగినదిగాని కొన్ని కారణములవలన వెంటనే కొనసాగలేదు. రెండేండ్లక్రితము వైశ్యసంఘాభిమానుల ప్రోత్సాహ మొసంగుటచే దీనిని ప్రారంభించితిని. వైశ్యప్రముఖులందరి చరిత్రల నిందు చేర్చుటకు కలుగలేదు. రెండవ ప్రయత్నమునందొకను హెచ్చుగా చేర్చవలెనని యుద్దేశించుచు నిపుడేటుల ప్రకటించితిని. తుదిభాగమునందు "శ్రీయుత గోన గుంట్ల వేంకటసుబ్బారావు చాల సహాయముచేసిరి" అని సంపాదకులు తొలిపలుకును వివరించిరి. ప్రజాహితకార్యములపాఠముగనున్న ఇట్టిగొప్ప దైత్యరీని ప్రకటించుటకు పూనుకొని కృతార్థులయినందులకు శ్రీయుతవేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి నభినందించుచున్నాము. ఇతర విషయములను తెలియగోరువారు ఇటుల వ్రాయవలెను. శ్రీయుత సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు (ఎం. ఎల్. సి) 48, స్ట్రాటోన్ ముత్తయ్యమొదలి వీధి, జార్జి టవున్, మదరాసు.

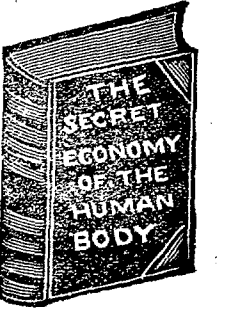
బోర్డు మాధ్యమికపాఠశాల, కల్యాణదుర్గము
ఈకల్యాణదుర్గమునందు 8 సంవత్సరములగ వైపాకాల పనిచేయుచున్నది. అనేక కారణములను ఈపాఠశాల ఎక్కువ అభివృద్ధికి రాను అవకాశము లేకున్నది. ఎనిమిది సంవత్సరములగ తాలూకా అంతటను ఔషధాధిపత్యము, ఈపాఠశాలయొక్క ప్రధానోపాధ్యాయులు తమయ మారుచుండుటలను, యిట్టి స్థితి సంభవించిన దనుటకు సందియము లేదు. మఱియు ఈ కల్యాణదుర్గము చుట్టుపట్ల అనగా కంబూరు, మంగుర్తి, బెళ్ళగుప్ప, ఆత్మకూరు యిష్టములలో స్కూలుజీతములు లేకనే పుచితముగా రివ తరగతివరకు విద్య నేర్చబడుచున్నది. కాన ఆ యాప్రాంతములబాలురు ఆయాస్కూళ్లకు పోవుచేకాని ఈమాధ్యమికపాఠశాలకు వచ్చుట కవకాశము లేదు. ఈమధ్యను పాఠశాలకు జిల్లాలోని మరియేపాఠశాలకును లేని విద్యార్థివసతి గృహమును ప్రసాదించినారు. చుట్టుపట్లయందు 4 ఎలిమెంటరీ ఉన్నత పాఠశాలలు కలిగి విద్యార్థివసతిగృహమును కలిగియుండునట్టి ఈబోర్డు మాధ్యమిక పాఠశాల నున్నతపాఠశాలగా మార్పించిన తాలూకాప్రజలకు ఎక్కువ సౌకర్యము కలిగించి పాఠశాలాభివృద్ధి గలిగింప నగునను నుద్దేశముతో ఈనెల 5వ తేది (5-9-26) నాకు ఈగ్రామమున మి|| రా|| రా|| ఆర్, వెంకటరాయలు నాయకుగారి ఆగష్టుత్రేకింద బహిష్కరింపబడినసభ యేర్పాటుచేయబడి హైస్కూలుకుమిటి యేర్పాటుగావించబడినది. ఈకమిటివారు హైస్కూలును స్థాపించుటకును ధనమును ప్రోగుచేయుటకును వలయు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. కాన విద్యార్థిమానులగు తాలూకాప్రజలను మండవాసులను ఈయంద్యమమునకు తోడ్పడెదరుగాక.

(విద్యాభిమాని)

శరీరమర్తశాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు! నీవు మాడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిలేస్యనబ శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లపారహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖుల మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపు స్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. రూ 1-0-0 వి. పి. చార్జి 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. నరస్యతి అందు కంపెని, నెం. 11, ఆరముగంబీధి, మదరాసు. 1287

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువతి (శైవరంగములకు సంబంధించి)

తెలుపు, ఎటుపు, పసుపు, శైవరంగములను రూపుమారుపును. మరియు మూత్రము బొట్టుబొట్టు పడుట, నరములు దిగదీయుట మూత్రనాళపు మంటలు బోగొట్టును. పూర్తి గుణము అగుటకు రూ 6-12-0

151 గోవిందపు నాయకువీధి, బ్రాంచి188, బ్రాడ్వే.

జీవామృతము (రిజిస్టరు కాబడినది)

జీవామృతము నరముల బలహీనముచే కలిగెడు అమోఘమై రసాయనము. మరియు బలహీనము ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము వీర్యనష్టము, మెదడుయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు అమోఘమైన రసాయనము. వెల బుడ్డి 1-కి రు. 3-4-0

వృష్యయోగ (స్వప్నప్థలనివారిణి)

నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మూత్రముతో గాని, స్వప్నమునందుగాని పోవుచున్న వీర్యమును నిలుపును, నపుంసకదోషములను బోగొట్టి యౌవనవంతులగు చేయును. పూర్తిగుణము అగుటకు రూ. 5-0-0

అయ్యుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.

కార్పొరేషన్ ఎన్నిక

మహాత్మాగాంధీజ్యోతిషుడు

ఆశ్చర్యముగను, నిశ్చయముగను జరిగినది

8-9-26 లేదీని ఎస్. కణ్ణప్పముదలియార్ వారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

నుమారు 2 లేక మూడు రోజులకు పూర్వము స్వరాజ్యపత్రికలో, సర్వకక్షయిక్కు భవిష్యత్తును శీర్షముక్తింద తామువ్రాసిన సంగతు లట్లునే జరిగినవి. శ్రీయతే సత్యమూర్తిగారు జయమందుట గాక మరొక స్వరాజ్యకక్షీకుండును జయ మందునని వ్రాసియుంటిరి. ఆరీతిగే యాశ్చర్యపడునట్లు జరిగినది. ఇచ్చటి ప్రజలందఱు తమ జ్యోతిషముంగూర్చి చాల సంతస మందిరి.

మీ జాతక చక్రముగాని, లేక జననకాల వివరముగాని, రెండు లేనివారు బాబు వ్రాయువేళనుగాని మాకువ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము నెలవారిగా నామూలాగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు. 2-0-0 సరి 5-టికి " 7-8-0

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయంబు ప్రశ్నలు 5-టికి రూ. 1-0-0. వైశిష్ట్య 1-టికి అ. 0-4-0 వి. పి.

చారి వేరు.

వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

(ప్ర. నెం. 2598)

వి. కే. శతకోపాచార్యులు

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

అప్పటమైన

ఉన్ని వస్త్రములను ధరించి

వైద్యుల ఖర్చును తగ్గించుకొనుడు!

LALIML

PURE WOOL

లాలింలిలో
తియ్యారగు నాటిలో
ఈ దీర్ఘ తెలుపబడినది
కూడ చేరును.
లోహీలు (లేకచదరులు)
బ్లాంకెట్లు
ట్వీడు
స్టానలులు
గార్మిగనులు
బాలకానకస్కాయిలు
మఘరులు
గ్లాపులు
మేజోర్లు
మొదలగునవి—

లాలింలి వస్త్రములన్నియు అప్పటమైన ఉన్నితో
తయ్యారచేయబడినవని పూచీనివ్వబడును.
మరియు ధరించునట్టి వారిని చలించుకొనదును.
అవి దీర్ఘ కాలమువరకు, తృప్తికముగా ఉపయోగ
పడును.
మీకు గాను హిందూదేశమునందు హిందూదేశములచే
తయ్యారచేయబడుచున్నవి.
నయముగా దిగుమతిచేయబడుచున్న ఉన్ని
ఉడుపులనుచూచి మోసపోకుడు,
అవి ఉన్నివలె అగుబడును అయితే తక్కువ రకము
నూలును చేర్చి నేయబడును. లాలింలి ఉడుపులలె మీకు
ఉష్ణము నివ్వదు, బాగుగా ఉపయోగించదు.

ఎప్పుడును లాలింలినే వాడుటకు పట్టుపట్టుడు. మీరు చెల్లించునట్టి వైకమునకు పూచీనిచ్చు పేరు.

లాలింలి ఏజన్సీ
బెంగళూరు సిటీ-
చిక్ వేట.

THE CAWNPORE WOOLLEN
MILLS COMPANY,
(BRANCH OF THE BRITISH INDIA
CORPORATION Ltd.)
Post Box No 5, Cawnpore

ఈ త్రుము వ్రాసిన ధరల పట్టిక కాంపిలులో పంపబడును.

వైటుకొన్నిలుఎన్నికలతగాదా

పిటిషను త్రోసివేయబడెను

వైటుకొన్నిలు ఎన్నికల దావాసందర్భమున ఎలెక్షను కోర్టువారిపై మాండమను ఉత్తరువు నొసగవలసినదని, దావా దారగు కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారి తరపున వెంకటసుబ్బ రామయ్యగారు దాఖలుజేసిన పిటిషనునందు న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి దీనినను తీర్పు జేపిరి.

గతవత్సరము వైటుకొన్నిలునకు జరిగిన యెన్నికలలో పోటీ జేసినవారిలో కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారి కరు. ఎన్నికలలో పోటీజేయినట్లు ప్రకటించబడెను. అందుపై వీరు గెలిచిన అభ్యర్థులలో వొకరగు సర్. ఆజ్ఞామలైచెట్టిగారు. ఆక్రమ చర్యల నొనర్చిరనియు అందుచే వారిఎన్నికను రద్దుజేయవలసిన దని దావాదెచ్చెను ఈదావాను విచారిండుటకు రాజప్రతినిధి గారు జస్టిసువాలను, కె. కుందరంచెట్టి, ఎస్. వరదాచార్యుల గార్లను ఎలెక్షనుకోర్టుగ నియమించిరి. వాదారోపణలను విచారించి అవి నిజమైనవాగావా అను విషయమును చర్చించకయే నిజమైనను గాకపోయిననుగూడ సర్. ఆజ్ఞామలైచెట్టిగారి ఎన్నికను రద్దుజేయ నవసరములేదని యెంచి పెక్కి కలు కారణములచే దావాను త్రోసివేయుదు గవర్నరు జనరలుగారికి నికేదిక నంపిరి.

ఎన్నికలదావాలవిచారణక్రమమును గురించిన నిబంధన లలో 47-వ నిబంధనయందు ఆరోపణలను బాగుగ విచారించి వానియందలి సత్యాసత్యములను ఎవరెవ రెట్టిచేరముల నొనర్చినదియు నివేదికయందు యెంపవలెను అనిగలదు. ఎలెక్షనుకోర్టువారి విషయమును చర్చించునందు వదలివేసిరి. అందుచే ఆరోపణల సత్యా సత్యములగురించి విచారించి గవర్నరు జనరలునకు పంప వలసినదని ఎలెక్షను కోర్టువారిపై మాండమను ఉత్తరువును జారీ జేయవలసినదని ప్రస్తుతపు పిటిషనురు గోరెను.

తీర్పు

ఎన్నికలకోర్టు రద్దైపోయెనను కారణముచే పిషనును త్రోసివేయుదు న్యాయమూర్తి ఈక్రింది యభిప్రాయముల చెలిపిరి.

ఎన్నికల కోర్టువారు 47-వ నిబంధనయందు విధింపబడిన విషయములనుగురించి విచారించి నివేదికలో తమనిర్ణయముల యెంపజేదను కారణముచే నీపిటిషను దేబడెను. కమిషనరట్లు జేయలేదనే- వాదనకొరకు ఒకక్షణ మంగీకరించెదను. ఎలెక్షను కోర్టుకమిషనరులు తమనివేదికపై సంతకములొనర్చి రాజప్రతి నిధిగారి కంపిసతోడనే వారి కమిషనరుద్ద్యోగము లంతమందును. ప్రస్తుత సందర్భమున ఎలెక్షను కోర్టుకమిషనరులు తమ నివేదిక మును రాజప్రతినిధి కంపిరి. అంతతో వారిపదవులుగూడ అంతమందును. వారిపదవు లింకను అంతమందలేదని జెప్పటకు పిటిషనురులరపు న్యాయవాది ఒక్క నిబంధననుగాని ప్రమాణమును గాని జూపింప జాలకపోయెను. అందుచే ఎన్నికలకోర్టువారిపై యుత్తరువును జారీజేయుటకు వీలున్నట్లు గనుపింపదు.

ఇట్టి చిక్కులసందర్భమున సెస్సిఫీమరీలీపు ఆక్టు 45 నెక్కు ను నాచరణలోపెట్టుటకు కోర్టు ఆలంకములున్నమాట నిజమే. ఎలెక్షనుకోర్టువారి నివేదికము గజెలునందు ప్రకటించువరకు అనివేదిక క్రమమెందో గాదో చెలియజాలదు. గజెటులో ప్రకటించబడుటతో నావిషయముముగిసిపోవును గనుక తరువాత దావాదెచ్చుకొనుటకు తరుణము మించిపోవును. ఈచిక్కులను అందుకు సంబంధించిన అధికారులు గమనించి తగుయేర్పాట్లు లొనర్చవలెను. అది కోర్టువారిపని గాదు.

నివేదికము 47-వ నిబంధ ననుసరించలేదు గనుక వానివేదికము క్రమమైనదా గాదా యనవిషయము రావచ్చును. కాని అవిషయము ప్రస్తుతాంశమునకు వర్తింపదు. అందుచే అవిషయమును నేనిచ్చట చర్చింపను.

కమిషను కోర్టుకమిషనరుల యుద్ద్యోగము రద్దైపోవుటచే వారిపై ను త్రువు జారీజేయుటకు వీలులేదు గనుక పిటిషనును త్రోసివేయుచున్నాను.

చలికాలమునందు

మీరు మీయింటియందుండవలెను

రుక్మి కుక్కరు

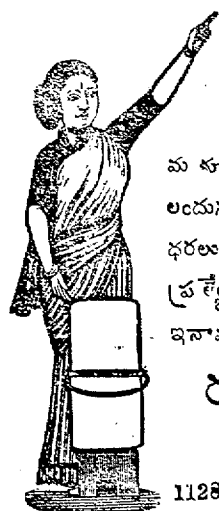
మీకు కాలము, పైకము, శ్రమ కూడువలయును. 5 సౌకర్యమైన నైజాలందుగలదు. 1, 2, 4, 6, 8 గురికి సరిపోవు ధరలు రూ. 13, 18, 22, 27, 33. కాలేజికి ప్రత్యేక ధర. వివరములు కల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

రుక్మి కుక్కర్ కో

నెం. 13 మాదానుడిపి

1128

రాయపురము, మద్రాసు.

చెన్న పురి శాసనసభ

శాసనసభ

హిందూధర్మదాయములబిల్లు

బోర్డుఅధికారములు

చెన్న పురి శాసనసభవారు నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలహారాంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు బోర్డుభ్యుత్సాహము తొలగించు సభికారమును గురించియు, బోర్డువారి అధికారముల గురించియు, నిబంధనల గావించు సభికారమును గురించియు చర్చ జరిగెను.

సభ్యమూర్తిగారు 15 వ క్లాజున ముపపాదించినసవరణను పానుగల్లురాజుగారు చెప్పిరి. స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడు న్యాయాధికారులచే విచారింపబడి - దోషులుగ నిర్ణయింపబడినతరువాత మాత్రమే కమిషనరులను ప్రభుత్వమువారు తొలగింపవలెనని సభ్యమూర్తిగారి సవరణ గోరుచున్నది. సభ్యమూర్తిగారి సవరణను వోటునకుబెట్టుగా వీగిపోయెను. అంతట 15, 16, 17 క్లాజులు అంగీకరింపబడెను.

నిత్యనైమిత్తిక కర్మలలో జోక్యముపుచ్చుకొనరాదు

18 వ క్లాజును తొలగింపవలసిన దని ఎస్. మల్లయ్య మొదలయియున్న రుపపాదించిరి. బోర్డువారి కర్తవ్యము లీక్లాజునందు వివరింపబడియున్నది. మతములను, దేవాలయములను పరిగ నిర్వహించుటకుగాను, అవసరమగు పనులన్నిటిని బోర్డువారు జేయవచ్చునని ఇందుగలదు. బోర్డువారి కర్తవ్యములను స్పష్టముగ పేర్కొనవలెను. అన్నిపనులను జేయవచ్చునని, స్పష్టముగ చెప్పటం చాల అపాయకరము. నిత్యనైమిత్తిక కర్మలతోగూడ బోర్డువారు జోక్యముపుచ్చుకొనుట కిందువలన నవకాళ మొసగుచున్నది. నిత్యనైమిత్తిక కార్యములతో గూడ బోర్డువారు జోక్యము కలిగించుకొనుట మంత్రిగారి యుద్దేశ మా? అది యే వారి యుద్దేశమైన యెడల నా విషయమును స్పష్టముగ చెబువలెను. కానియెడల కాదని చెబువలెను. అంతియగాని ఈ దాగుడుముత లెందుకు. ఇట్టిసర్వాధికారములను బోర్డువారి కొసగరాదు.

పానుగల్లు రాజుగారు సవరణ నెదుర్చును సవరణ నంగీకరించుటకు ప్రతిపాదనలు తగు కారణముల చెబువరాదని నుడిచిరి. ఈ విషయము వెనుకనే బాగుగ చర్చింపబడి సవరణ నిరాకరింపబడెను.

ఎస్. సభ్యమూర్తిగారు ఏ విషయము మాటలాడినను ఇది 1920 సంవత్సరముననే చర్చింపబడినది. ఇప్పుడు క్రొత్తగా చర్చింపనక్కరలేదు. కనుక సవరణ నంగీకరింపను అనుమానలే మంత్రిగారు నుడువుటకు ప్రారంభించిరి. మరియొక ఆలోచనగాని - కారణముగాని అంగీకరింపలేదు. మంత్రిగారి వాదనను వినినపుడెల్ల "సనేమిరా కథ"జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నది. 1920 సంవత్సరమున మానవజాతియొక్క విజ్ఞానము పరిపూర్ణత నందెననియు - అటుతరువాత మానవజాతి-విజ్ఞానాభివృద్ధి ప్రంభించి పోయెననియు మంత్రిగారి యభిప్రాయము గాబోలు.

ఈ క్లాజు చాల తుంటుంది. హిందువుల మతాచారము తను మతకట్టుబాటులను, మత విశ్వాసములను, అడ్డుదగిలి త

ను ఇష్టమువచ్చినటుల మార్పుటకు బోర్డువారి కిందువలన సభికారమొసగుచున్నది. అచార్యులవారు పితృవల నీ విధముగ జరుపవలెను. ఈ విధముగ జరుపరాదు. దేవాలయములందు ఫలాని నైమిత్తిక కర్మలమాత్రమే జరుగవలెను. ఫలానివానిని గావింపరాదు అని అడ్డుదగుటకు బోర్డువారి కధికార ముండరాదు. అందుచే నీ క్లాజును తొలగింపవలెను.

సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు సవరణను బలపరచుచు, ధర్మదాయముల ఆర్థిక పరిపాలనను చక్కబరచుట మాత్రమే తమ యాదర్శమనియు ప్రజల మతాచారములతోగాని సాంప్రదాయములతోగాని జోక్యము పుచ్చుకొనుట తమ యుద్దేశముగాదనియు మంత్రిగారు అనేక పర్యాయములు బలికిరి. మతాచారములతో జోక్యము కలిగించుకొనుటగాక - ఈక్లాజు యొక్క యుద్దేశమేదియో బోధపడుటలేదు. దేవాలయసమంతయు, దేవాలయ కార్యములకు మాత్రమే చెప్పించుచున్నారా లేదాయను విషయమును మాత్రమే బోర్డువారు అజమాయిషీ జేయవలెను. అంతియగాని వివరములయందు వా రేమాత్రమును జోక్యము గలిగించుకొనరాదు.

సవరణను వోటునకు బెట్టుగా 12గు రుపకూలముగను 89 ప్రతికూలముగను సమ్యుతుల నొసంగుటచే వీగిపోయెను.

ఆర్థికపరిపాలనపై మాత్రమే అధికారము

మతములయొక్క "ఆర్థికపరిపాలనను లెక్కతెలిపి క పసరమగు అన్నికార్యములను బోర్డువారు జేర్చవలెను. అనుసవరణను ఎస్. సభ్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి. ఈబిల్లుయొక్క ఆదర్శము యేదని మంత్రిగారు నుడువుచున్నారో ఆయాదర్శమునే స్పష్టముగ మాటలలో చెబుటకు కీసవరణ నుపపాదించబడెను. మంత్రిగారు ఇదివరకు జెప్పుచున్నమాటలు సభ్యమైనయెడల ఈ సవరణ నెదుర్చజాలరు. అతి కీసవరణ నెదుర్చునెడల వారితవరకును పైకిజెప్పుమాటలు నిజమైనవి గావనియు, వారికిని గూడమగు నాదర్శము మరియొకటి గలదని స్పష్టముగను. దానిని బహిరంగపరచుటకు భయపడి మరుగుపరచుచున్న ట్లెంచవలసి యుండును.

దేవాలయములను, మతాచారములను ప్రభుత్వశాఖలలో నొకటిగ జేసికొనినవానిని తమచేతులలో కీలుబొమ్ములుగ నొనర్చుట ప్రభుత్వమువారియుద్దేశము. అస్పృశ్యమగువాక్యముల ముసుగుతో తమ రహస్యాదర్శమును సాధించుకొనుటకు వారెత్తించుచున్నారు.

పానుగల్లు రాజుగారు సవరణ నెదుర్చును మతవిషయములందు బోర్డువారు జోక్యము గలిగించుకొనుట తమ యుద్దేశముగాదని నుడిచిరి.

సవరణను వోటునకుబెట్టుగా 14 గురు మాత్ర మనుకూలము గను 40 మంది ప్రతికూలముగను సమ్యుతుల నొసంగుటచే వీగిపోయెను.

నిబంధనల నొనర్చు సభికారము

ఈశాసనము క్రింద నిబంధనల నొనర్చు సభికారము బోర్డువారి కుండునని 19 వ క్లాజునందు చెబువలెను. ఏయే విషయముల గురించి నిబంధనల నొనర్చవచ్చునో గూడ సదరుక్లాజునందు పేర్కొనబడెను. బోర్డువారొనర్చు నిబంధనలు ప్రజల విమర్శకొరకు ప్రకటింపవలయు ననియు పిమ్మట స్థానికప్రభు

త్వమువారిచే గృహపరుపబడవలయు ననియు పిమ్మట పోస్టునెయింటు జార్జి గెజటులో ప్రకటింపబడిన పిమ్మట అమలులోనికి వచ్చుననియు బిల్లునందెర్చుపబడెను. అప్పు డీనిబంధనలకు శాసనమున కుండు సభికారముండును.

శాసనసభవారి కధికార ముండవలెను

"ప్రభుత్వమువారిచే గృహపరుపబడవలయును" అను పదములకు బదులు "శాసనసభవారిచే నామోదించబడవలయును" అనుపదముల జేర్చవలసిన దని ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

శ్రీమాన్ ఎస్.శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఆసాము కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడుట

గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయము

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆసాములో జరుగనున్న కాంగ్రెసు మహాసభ కధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడునని యిదివరకే చాలమంది గట్టిగా నమ్మియుండిరి. స్వరాజ్యవాదిని ప్రకటించుకొనినవారిలో నొకరినే కాంగ్రెసుసంఘములు ఎన్నుకొనవలెనని యితరుల నెన్నుకొనగూడదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు గొప్పవాదియగుటయేగాక భావనాశక్తిసంపన్నుడుగూడ నగును. ఆయనకు జేగిరపాటుమెండు. అందువలన చాలసారులు సామాన్యుల కలవిగాని విషయములలో చిక్కుకొనుచుండును. వెనుకమాపు లేకుండ నాతడు ముందు మరుగుచుండును. మిక్కిలి కష్టపరిస్థితులలో నత డీ గొప్పబాధ్యతను వహించుట తలస్థించుచున్నది. తన యుద్యమమునందును తనయందు గూడ ఆయన కధికమగువిశ్వాసము కలదు. ఆత్మవిశ్వాసము గలవారి కే దేవతలుగూడ సహాయముచేయుచుండునని మనము వినుచుండుము. ఆ దేవత లీతరుణమునందుగూడ నటులే అయ్యంగారికి తోడ్పడుదురుగాక. కాంగ్రెసువారి సహాయమి యదనున నయ్యంగారి కత్పధికముగ కావలసియున్నది. ఉపేక్షాభావముతో సహకార మొనరించుట నిదివరకు మన మభ్యసించియున్నాము. ఇప్పుడది పనికిరాదు. స్వయంకృషితో కత్తివంచనలేకుండ పనిచేసి సహకార మొనరింపవలసి యున్నది. అయ్యంగారు వహింపవలసినభారము చాల ప్రబలమే యైనను కాంగ్రెసువారు రందరనుకలసి నిర్ణయించెడు పద్ధతులను తీర్మానములను వారందరును దీక్షగా నెరవేర్చుచున్నయెడల అయ్యంగారి భారము చాల చులకబడుట నిశ్చయము. అభివృద్ధిని కోరడు ఏసంఘమునందైనను సభ్యులు చేయవలసినముఖ్యకార్యములలో నిది లఘుతమము. వారిమాత్రమైనను చేయుక తప్పదు. ఇట్టి మహాగౌరవమును దేశీయులవలన బడయగలిగినందులకు అయ్యంగారిని నే నభినందించెదను. దుర్భర పరిస్థితులలో నీపదవి నాతడు వహించవలసి వచ్చినందులకు నాసానుభూతి నందజేసెదను. వాని నతిక్రమించగల కత్తిని విశేషము నతని కనుగొనుచుండుట భగవంతుని ప్రార్థించెదను. (మా. క. గాంధీ. ఎం.యుండియా 9-9-20)

శాసనసభ

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

ఇదివరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసిసచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సవనాగరికతకు తగినట్టి లోలాములు, పుష్కరాగముల తోడులు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుసుకులు అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ సెట్లు, లెన్ని నుకంపులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరుచ్చిన అతిశ్వరలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్యగమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకం పుష్కరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో పైకము వాపను నిచ్చెదము. 181

తం.వి.లా.సము "ఉమ్మడియా" } ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి, నగల వ రకులు, 25, చైనాబజారురోడు, మద్రాసు.

మదరాసు శాసనసభ

నేటిదినచర్య

హిందూదేవాదాయబిల్లుపై చర్చ

దేవాదాయ కమిటీలు-సభ్యుల అనర్హతలు

నేటిదినము శాసనసభయందు హిందూదేవాదాయ బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను. దేవాదాయ కమిటీలనుగూర్చియు సభ్యుల అనర్హతలనుగూర్చియు, నియోజకవర్గములనుగూర్చియు చర్చించిరి.

నియోజకవర్గములు

"50,000 లుగాని అంతకుపైగాని జనసంఖ్య గలిగిన పురపాలక సంఘములలోని కమిటీలయందలి నియోజకవర్గము మ్యునిసిపాలిటీ సరిహద్దులకంటె విస్తరించియుండరాదను క్రొత్తక్లాజును 23 వ క్లాజుకు జేర్చవలయునని యల్. కే. తులసీరామగారు ఉపపాదించిరి. మంత్రిగారు ఈ సవరణ నెదిర్చినదిప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

"5 మైళ్లదూరములో నెలకొనియున్న దేవాలయము లేక దేవాలయముల విషయములో అట్టిదేవాలయమునకు సం 1-కి రు 50,000 లకు తక్కువగాని ఆదాయ ముండిన అట్టిదేవాలయమునకు లేక దేవాలయములకు ప్రత్యేకముగ నొకకమిటీ యుండును.

5 మైళ్లదూరములో ఒక ప్రత్యేకసంఘమువారిచే స్థాపింపబడి పోషింపబడుచున్న దేవాలయము లేక దేవాలయముల విషయములో రు 10,000 ల సంవత్సరము దానియందుండిన, ఆ సంఘమునకు జేరిన సభ్యులలో నొక కమిటీ యుండును. అను సభక్లాజును 23 వ క్లాజుకు జేర్చవలసినదిగ వీ. చిదంబరవాణ్ణుగారు ఉపపాదించు ప్రత్యేకసంఘములపొక్కులను గాపాడవలసినదని ఉపపాదకులు గా మంత్రిగారిని గోరిరి.

గా. మంత్రిగారు సవరణ నెదిర్చిరి.

సభ్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు గా. మంత్రిగారు సవరణ నన్నిటిని వరుసగ ఎదిరించుచున్నారని పల్కిరి.

గా. పానుగల్లు రాజుగారు—మునుపటి బిల్లునందుకంటె ఇప్పుడు సంపూర్ణముగా మార్పుగలుగజేయుసవరణను దేనినిఆహ్వాదింపజాల నంటిని.

సభ్యమూర్తి గారింకను మాట్లాడుచు కమిటీలతమకార్యములను నిపుణముగ నిర్వహింపగలవలయునని చిన్నచిన్న కమిటీలుగ జేర్చవలయు ఈ సవరణయుద్దేశ మని పల్కిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

అంతట 23 వ క్లాజు వోటుకు బెట్టుబడి తీర్మానింపబడెను.

"ఈచట్టము తీర్మానింపబడిన 6 మాసములలోగ నియోజకులపట్టిక ప్రయోగింపబడని పక్షమున భారతశాసనసభ ఎన్నికలకు ప్రయోగింపబడిన కడపటి నియోజకులపట్టిక 23-వ క్లాజును క్రింద పైచట్టముక్రింద నియోజకులపట్టిక ప్రయోగింపబడునవరకు అట్టి నియోజకులపట్టిక నైకొనబడును" అను క్రొత్త సభక్లాజును 24-వ క్లాజుభివర్త జేర్చవలసినదిగ యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగా ఉపపాదించిరి. గా. పానుగల్లు రాజుగారు సవరణ నెదిరించుచు ఇంతకుముందు గావించబడిన నిర్ణయమును ఇప్పుడు మార్పుటకు వీలులేదని పల్కిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. 24, 25-వ క్లాజులు వోటుకుబెట్టుబడి తీర్మానింపబడెను.

కమిటీసభ్యుల అనర్హతలు

కమిటీసభ్యుల అనర్హతలను వివరించెడి 26 వ క్లాజు నకు చివర "ఆకమిటీయొక్క సరిహద్దులలో అధికారము గలిగియున్నబోర్డు సభ్యుడైయుండినవో కమిటీసభ్యుడుగ అనర్హుడగును" అని జేర్చవలసినదిగ యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగా ఉపపాదించిరి. సవరణ గా. మంత్రిగారిచే ఎదిరింపబడి వీగిపోయెను.

2 వ సభక్లాజులో "క్రిమినల్ కోర్టువారిచే శిక్షింపబడిన" అనుపదములనుమొట్ట "నీతిబాహ్యములగుపనులకై శిక్షింపబడినవారు" అనుపదములను జేర్చవలసినదిగ తులసీరామగారు ఉపపాదించిరి. గా. మంత్రిగారు సవరణ నంగీకరింపజాలవరకు వోటుకుబెట్టుబడి సవరణ వీగిపోయెను.

"6 మాసములకై విధింపబడిన" అనుపదములకు బదులు "సంవత్సరము కై విధింపబడిన" అను పదమును జేర్చ

వలసినదిగ తులసీరామగారు ఉపపాదించిరి. సవరణ ప్రధానమంత్రిగారిచే నెదిరింపబడి వీగిపోయెను.

26 వ క్లాజు 4 వ సభక్లాజులో జి. రామేశ్వరరావుగారు రొకసవరణను నోటీసు నొసంగియుండిరి గాని వారు సవరణ నుపపాదించుటకు సభయందు లేకపోయిరి. సభ్యమూర్తిగారు తామ సవరణను నుపపాదించుటకు అగ్యభూని అనుమతి గోరుచు తాము 10 దినములకు ముందుగ నోటీసు నొసంగకపోయినను ఇదే సవరణను నోటీసు నొసంగియుంటిమనియు, అందుచే తామ సవరణ నుపపాదించుటకు 45 స్టాడింగ్ ఆర్డరుల ప్రకారము హక్కు గలదనియు బల్కిరి.

గా. పానుగల్లు రాజు, ఆర్థిక సభ్యుడు మాయిరుగురు అధ్యక్షులు జనరలుగారు ప్రతిపక్షముగ వాదించిరి. దీర్ఘమున చర్చ జరిగిన పిదప అగ్యభూని నిర్ణయము నొసంగుచు 46 వ స్టాడింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము ఒక సభ్యుని చే నోటీసు ఒపందబడిన సవరణను ఉపపాదించుట కాసభ్యుడు సభలో లేనివో అదేసవరణను నోటీసు నొసంగిన వార, అందుల కేసభ్యులును ఆక్షేపణనైకొనని పక్షమున సవరణ నుపపాదించవచ్చునని పల్కిరి. సభ్యమూర్తిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. గా. ప్రధానమంత్రిగారు ఆక్షేపించినందున సవరణ చర్చింపబడజాలక పోయెను.

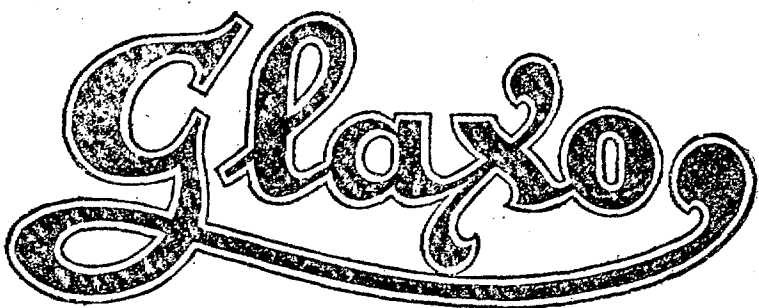
అంతట 26-వ క్లాజు తీర్మానింపబడి బిల్లులో జేర్చబడెను.

కమిటీసభ్యుల అధికారకాలనిర్ణయము

"మరియొకవిధమున ఏర్పాటు జరుగనంతవరకును ఎన్నిక లేక నియామకము ప్రకటింపబడిన 5 సం 1 లవరకు కమిటీసభ్యు ధాయుద్ద్యోగమును వహించియుండుటకు 27వ క్లాజులో "5 సం 1 రములను 3 సంవత్సరముగ" మార్చవలయునని యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగా ఉపపాదన గావించుచు భారతశాసనసభకును, రాష్ట్రీయ శాసనసభకుగూడ సభ్యులకాలము 3 సం. లే గావున ఈ 5 ఏటి సభ్యత్వములను అంతకు మించి యుండరాదనిరి.

గా. పానుగల్లు రాజుగారు సవరణ నెదిరించుచు 3 సంవత్సరములలో కార్యములను చక్కగ నిర్వహించుటకు తగిన యనుభవముండజాలదనియు, 3 సంవత్సరములకు వచ్చెడి ఎన్నిక లిప్పుటికే చాల గలవనియు, వానికి మరియొకటి చేర్చుట తగదనియు, దీనివలన కష్టములుండిన ముచ్చందు శాసన సభల ద్వారా మార్పు జేయవచ్చునని బల్కిరి.

ప్రధానామాత్యుని దురదృష్టము
సభ్యమూర్తిగారి సానుభూతి
సభ్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు గా. మంత్రిగారిపట్ల వ్యధ

THE VITAMINMILK FOOD.

హిందుదేశము భవిష్యత్తు.

ప్రస్తుతముగల పిల్లలచే సూసించబడుచున్నది. మీబిడ్డలకు ఆహారమును తెలివితో ఇవ్వవలెను. వారు బలవంతులు గాను, బుద్ధిశాలులగు పెరుగుట మీరుచూడగలరు. వారు దేశాభివృద్ధికి ప్రాణధారమైన ఆస్తి, మీబుద్ధిశాలతనమునకు కీర్తి.

మీబిడ్డలకిచ్చు ఆహారమును మీరు పరీక్షించ నవసరములేదు. అనేక రకముల ఇండియాదేశపు శీతోష్ణసితికి కావలసిన మీగడ గల సరియైన ఆహారము గ్లాకోస్ ఒక్కటియే. ఎప్పుడును గ్లాకోస్నే ఉపయోగింపుడు. మీరు తరువాత తల్లి తండ్రులుగా నుండినందుకు సంతోషింతురు!

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

(1)

తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

ప్రతి సవరణకును 1925 సంవత్సరములో చర్చింపబడినదిగావున మరల చర్చింపవలసినదని వాదించెదవనిరి.

గా. పానుగల్లు రాజుగారు—1925 సంవత్సరము ఈ బిల్లు చర్చింపబడినపుడు నేను మంత్రిగ నుండు దురదృష్టము వాకు గలిగినది అందుచే అప్పటి చర్చ విషయమై నేడు నెప్పుట అవసరమగుచున్నది. అంతమాత్రము చే గా. సభ్యుడేల ఆసహనము జూపవలెనో ఎరుంగజాలను.

సభ్యమూర్తిగారు—నాకేమి ఆసహనములేదు. గా. మంత్రిగారిదురదృష్టమునకు నేను సానుభూతిని గవ్వరచుచున్నాను నపుప్రజాపరిపాలన వృద్ధి గావలయుననిన ఎంతో తగుచుగ ఎన్నికలు జరుగుచుండిన అంతే మంచిది. మంత్రిపక్షలే 3 సం 1 లకు మించజాలవు. అనిబల్కిరి.

ఫిదప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. అంతట సభ్యులు ఫలహారములకు లేచిరి.

నర్ గ్రీమ్ వృద్ధుమియర్సు

ఇంగ్లాండుకు వయనమగుట

అలహాబాదు, సెప్టెం 10:—నర్ గ్రీమ్ వృద్ధు మియర్సుగారు భార్యతో కలిసి మొయిల్టీరురు నమకొనుటకై పోస్టు స్టేలులో నేటియుదయము బొంబాయికి వెల్లిరి. ఇంగ్లాండుచేరిన తరువాత వీరు బాక్స్ విచారణసంఘమునకు అగ్యభూనిగా చార్జీ వుచ్చుకొందురు. బహుశః యీవని నవంబరు మాసాంతమువరకు నుండును. (ఆ.ప్రె.)

హుగ్లీనదిమీద క్రొత్త వంతెన నిర్మాణవిషయము తెలుపుచున్న 1926 మార్చిప్రతిష్ఠానకు గవర్నరు జెనరలు అనుమతించెను.

విశ్వవిద్యాలయసంఘము

ఛాన్సలరుగారు అధ్యక్షతనహించిరి

నాగపురం, సెప్టెంబరు 10.—విశ్వవిద్యాలయం సంఘమువారు సమావేశమైరి. ఛాన్సలరుగారు ర్యక్షత వహించిరి. చర్చింపబడిన విషయము యజ్ఞాచితసంకార వాదమే ముంచిది. పాఠశాల గూడ ఉపపాదించగా అభ్యంతరుగాను కేసుగావలెదగును ప్రతిఘటించిరి. ఈ తీర్మానమునకు అన హులు 3 గవర్నరు ప్రతిపక్షములు 93 గవర్నరు తీర్మానము ఓడిపోయినది. ఆ.ప్రె.

మదరాసు రోడ్డు

కమిషనరుగారి ప్రకటన

ఆగస్టు నెల 27 తేదీన జరిగిన కార్యోచన సమావేశమున కొంతమంది కాన్సిలర్లు చెన్న నగరమును రోడ్డు అభివృద్ధిముగ నున్నవని ఆక్షేపించియుండుటచే మునిసిపలు కమిషనరుగారు యీ క్రింది వివరములతో గూడిన ప్రకటనమును తయారుజేసిరి.

మరమ్మత్తు గ్రాంట్లు

1921-22 సం. న 4 2/3 లక్షలు, 1922-23 సం. న 5 1/2 లక్షలు, 1923-24 సం. 5 3/4 లక్షలు, 1925-26 సం. 4 2/3 లక్షలు రోడ్డు రిపేరుకుగాను మంజూరు చేయబడినప్పటి కిని రోడ్డు ట్రెస్టికరముగ లేవన ఆక్షేపణలకు అవకాశముండెను చెన్న నగరమున రోడ్డు 4000 మైళ్ల పొడవున గలవు. సగటున సంవత్సరమునకు 60 మైళ్ల పొడవు రోడ్లపై నమరమ్మత్తు జేయ వలసియుండెను. కొన్ని రోడ్లలో బండ్లు ఎక్కువగా పోవుచుండును. ఆకారముచే ఆ రోడ్లవిషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధ ల చూపు కొనవలెను. మోటారు బసుల సంఖ్య అధికమునకుచే యీరెండు సంవత్సరములందు రోడ్ల మరమ్మత్తుపని కష్టమైనది. మోటారు బసులు నడచు 40 మైళ్ల పొడవుగల రోడ్లను 1 1/2 సంవత్సరమున కొకపర్యాయమైన చక్కగ రిపేరుజేయవలెను. కలకత్తా బొంబాయి మున్నగు నగరములందలి పెద్ద రోడ్లు సాలీని మరమ్మత్తు చేయబడుచున్నను గడచినసంవత్సరము ఆసిఫన్ను నూటికి 1 1/2 వంతున తగ్గియుంటున్నది. రూ. 5,74,000 గ్రాంటును రూ. 4,61,000 లకు తగ్గింపవలసివచ్చెను. రోడ్డు రిపేరుకుగాను యింకను యీమొత్తము తగ్గింపుట అసర్వధాయకమని కేసిచ్చిన ఫలహా నిరాకరించి కాన్సిలువారు యీసంవత్సరము ఆసిఫన్ను నూటికి 3 1/2 తగ్గించిరి. అందుచే రిలక్షలుమాత్రమే రోడ్లమరమ్మత్తు ఖర్చులకు ప్రత్యేకించబడెను. కడచిన సంవత్సరములందు ఖర్చయిన మొత్తములకన్న తక్కువ మంజూరుజేసి రోడ్డు పూర్వమువలెనే చక్కగ నుండవలయునని కాన్సిలువారు యింజనీరుకు ఉత్తరువుజేసిరి.

ఆదాయ వ్యయపట్టిక ఆమోదింపబడినది పరిస్థితుల ననుసరించి నే నొకవిధానమును తయారుజేసితిని. నగరమునందలి రోడ్లను నాలుగువిధములుగా భాగించితిని.

1. మిగుల చెడిపోయినరోడ్లు వీటికి రిపేరుపరచు ప్రారంభించు టత్సవనరము. కొలత 52 మైళ్లు.
2. మొదటితరగతిరోడ్లరిపేరుపని ముగిసినవిమ్మట రిపేరు జేయవలసిన రోడ్ల కొలత 32 మైళ్లు.
3. పైపైన మరమ్మత్తుజేయవలసిన రోడ్లకొలత 28 మైళ్లు.
4. తరుమగ అతుకుపని మరమ్మత్తు జేయవలసిరోడ్లు.

రోడ్లమరమ్మత్తుపై మంజూరిజేయబడిన రూ. 3 లక్షలలో తారును రూ. 25,000 ప్రత్యేకించ బడెను. పై విధజనమునందలి మొదటి తరగతిరోడ్లను మాత్రమే రూ. 2,38,000 మరమ్మత్తు ఖర్చులగును. అనగా 3, 4 తరగతుల విషయ మటుండ 2 వ తరగతి రోడ్లపైవను సంపూర్ణముగ మరమ్మత్తు జేయుటకు డబ్బు చాలదు. పరిస్థితులిట్లుండ, కాన్సిలరు లరులు కొందరు తమతమ డివిజనులందలి రోడ్లలో కొన్నింటికి మంచింకర జేయవలెనని కాన్సిలునం దుపాదించిరి. ఈఖర్చులకుగాను రూ. 40, 020 కావలయు నని అంచనా వేయబడెను. ఈ ఖర్చులను స్టాండింగ్ కమిటీవా రంగీకరించి కాంట్రాక్టులిచ్చి జేసిరి. ఈ మొత్తములో నిక రూ.1,90, 000 మాత్రమే మిగిలి యున్నది. అందుకుగాను రూ. 75 000 విలువగలకంకరి కొనడమైనది. ఇతరరోడ్ల విషయమై యెట్లున్నను బ్రంక్ రోడ్ల కైవసు తారువేయు టవసరము. 1921-22 సం॥ యిందులకు గాను రూ. 55000 1922—23 సం॥ రూ. 60,000 1923—24 సం॥ 1,20,000. 1914-25 సం॥ రూ. 1,09000 వ్యయ పరుచబడెను. ఆసిఫన్ను తగ్గింపబడుటచే యీ సంవత్సరము రూ. 25 000 మాత్రమే మంజూరుజేసిరి. ఆమొత్తముతోనే మైళ్లు తారురోడుమంచిస్థితిలో నుంచవలెనని ఇంజనీర్లు గారినికోరిరి. మైలు 1-కి తారు మరమ్మత్తునకుగాను రూ. 8000 అగును.

రోడ్డు మంచి స్థితిలో నుంచుటకుగాను 26 గురు ఓవర్స్ గీరులు 26 మైళ్ళు, 405 కూలీ గుంపులు 26 కాపలావారు గలరు. సగటున డివిజనుకు 13 గుంపులు రోడ్డు మరమ్మత్తు జేయునపుడు 12—15 గుంపుల కూలివా రవసరముండును. అందుచే ఒకచోట రోడ్డు మరమ్మత్తునకున్నపుడు వేరొక చోట అతుకుపని మరమ్మత్తు జేయుటకైన కూలివారుండగ.

మదరాసు బొంబాయి కలకత్తాలో రోడ్లమరమ్మత్తున కెంత వెచ్చింపబడినది యాదిగువపట్టికవలన తెలియగలను:—

విషయము	మదరాసు	బొంబాయి	కలకత్తా
1. రోడ్ల పొడవు	400	190	270
2. స్ట్రీటు రోడులలోలర్లు	17	45	55
3. రోడు లారీలు	18	24	తెలియదు
4. రివెన్యూ ఎక్సాంట్లు రూ-2-3 నుండి మరమ్మత్తుఖర్చులు లక్షలు		రూ-6.82 రూ-4.5	లక్షలు లక్షలు
5. తారురోడ్ల మరమ్మత్తు	రూ-0-25	రూ-5.11	రూ-2.48
6. తారురోడ్లువేయుటకు లేదు రూ-1.64లక్షలు రూ-1-25లక్షలు		లక్షలు లక్షలు	
7. అన్ని రకములరోడ్లకు కాపిటలునుండి ఖర్చులేదు		రూ-22.24	లక్షలు లేదు.

కలకత్తా బొంబాయిలలో రోడ్లు చాలసన్నము. వానిలో పోస్టుచూచిన మదరాసురోడ్లు 600 లేక 700 మైళ్లుండును. కావున కాన్సిలరులు రోడినట్లు రోడ్లు త్వరగ మరమ్మత్తు జరిగి బాగుండవలెనన్న నిచ్చటన్న పనివాండ్రనంఖ్యయు, పరికరములుగూడ చాలవని ఇంజనీరుగారును పనుజనముగ నున్నది. సాజునకు రూ. 7,55,840 వెచ్చింపవలెనని ఇంజనీరుగారు దలిపిరి. బొంబాయి కలకత్తాలో ఖర్చు గమనించుటచే, మనయూ రిల్యోగూడ ఇంజనీరుగారు రోడినట్లుగ పనివాండ్రను, పనిముట్లను, రోలరు బండ్లను హెచ్చింపవలె ననియు, అందుకు తగిన ద్రవ్యమును కాన్సిలరు బాసంగు టవసరమనియు నా యుద్దేశము.

రోడ్ల మరమ్మత్తుకు గల యిబ్బందులు మదరాసులో రోడ్ల మరమ్మత్తు బాగుగ జరుపుటకు అనేక ప్రతిబంధకములు గలవు.

1. నీటికొళాయిలముట్టు మురికి:—వీరులలో నుండు నీటికొళాయిలకద్ద గచ్చుచపటా గట్టియున్నను అందరును బిందెలు, గుడ్డలు మున్నగు మురికివస్తువులు ఆచ్చట కడుగుచుండుటచే చపటాచుట్టు నీరునిలిచి మురికిగుంటలేర్పడి బోవలు పెరుగుచున్నవి. ఈ చెడుగు తొలగించుటకై రెండుపైపులవద్ద గచ్చుచపటాచుట్టు మురికింతమేర కంకర బోయించి చపటాపై పునకేటవాలుగ జేసి మురికితయు కాల్యాలలోనికి బోవునట్లుగ జేయించితిమి. ఈ పద్ధతిని కొళాయి నువయోగించువారు చూ

చిన కాన్సిలరుగూడ మెచ్చుకొనిరి. ఇట్లు 8000 పైపులకు జేయవలెనన్న 40 చొప్పున రూ. 1,20,000 కావలెను. ఈ ద్రవ్యము మంజూరు జేయుటకై కాన్సిలువారిని కోరియుంటిని.

2. ఇండ్ల పావంచాలు (మెట్లు) రోడ్డుపైకి వచ్చునట్లు ప్రతిపీథిలోను కట్టిరి. దీనివలన వర్షపునీరు ప్రవహించి పోవుట కడ్డము వచ్చును. ఇవి రోడ్డుపై అస్థాయువు అకముగలగుటచే తీసివేయునట్లు చేయవలెనని మదరాసు కలకత్తరుగారు కార్యోచనమువారిని 4 సం॥ క్రిందట కోరియుండిరి. కాని యేమియు శ్రద్ధ తీసికొనలేదు. ఇప్పుడు చేసినచో రాధాంతసిద్ధాంతములు గల్గును. కావున వీటన్నిటికి దిగువ కాల్యవలె గట్టింపుటకు మెలకు రు 15000 చొప్పున 80 మైళ్లకు రు. 1200000 కావలెను.

3. రోడ్లు ఇదివరకు ఎంత ఎత్తుగ నుండవలసినదియు నిర్ణయింపబడలేదు. ఇవ్వును వచ్చినట్లు మరమ్మత్తు జరుగుచున్నది. రోడ్డుముట్టును నిర్ణయించుటకు ప్రత్యేకముగ కొంద రుద్వ్యోగు లుండవలెను. అందుకుగాను రు. 10000 కావలెను.

4. వర్షపునీరు పోవుటకు తగినయేర్పాటులు లేకుండుటచే రోడ్ల మరమ్మత్తునకు చాల యిబ్బందిగ నున్నది. ఈ డ్రెయినేజీ స్కీము తయారు జేయుటకు ప్రత్యేకముగ నొక ఇంజనీరుని యిద్దరు ఓవర్సీజలను నియమించితిమి. ఉత్తరభాగమున యిట్టి యేర్పాటు నకు 928000 రూ.పా య లు అగునట్లు వారు అంచనాజేసిరి. మొత్తముపైన నగరముతకు రూ. 16 లక్షలు అవసరముండును. అంచనా పూర్తి అయినప్పటికీ కాన్సిలునందు దాఖలుచేయబడును. ఈలోపుగ ఉన్న కాల్యలను శుభ్రముగ నుంచుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయుచున్నాము.

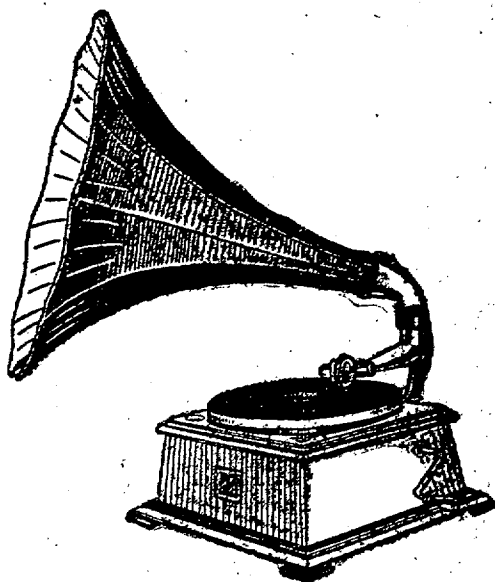
రోడ్డు అడుగున మురికినీటి కాల్యాలన్నచోట్లు వర్షము నీరు పోవుటకు ప్రక్కకాల్య బండరాదని కాన్సిలరులు కోరి యుంటున్న ఇంజనీరుగారికి నాకు యివ్వుములేకున్నను మూయించితిమి. ఆపీధులలో వర్షమునీరు మురికి నిలిచిపోవుచున్నది. ఇప్పుడైనను అవి మరల తీయించిన పూనుండును.

(సం). జె. వి. నారాయణ, కమిషనరు.

ఈ ముఖ్య గుర్తునుబట్టి ఇది మీకు బాగుగా తెలియును
“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

హార్న్ మాడల్
నం. 25

ఒక లేక మహాగని కట్టతో తయారుచేయబడిన పెట్టె. ఏలవాలుగాగల ప్రక్కచట్టములు గలిగియుండును. పీకముపైపై 16" X 16"; ఎత్తు 6 5/8"; 24" మెటల్ హార్న్; మిక్సిలి దృఢమైన కాస్ట్రోఫ్రెష్-స్పింగు మోటారు; 12" టర్న్ టేబిల్ 10" X 12 రికార్డులు పట్టు “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” “ఎన్యూ హి టెక్” కట్టముగల పెట్టె ఒక కట్టతో తయారుచేయబడినది ధర 1-కి రు 160-0

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” రికార్డులను విక్రయించు వారివద్ద ఈ రికార్డులు వెలకుదొరకును. గ్రామోఫోను కంపెనీ, లిమిటెడ్. Gramophone Co., Ltd., (Incorporated in England) కలకత్తా — బొంబాయి. Calcutta — Bombay

తూర్పుబంగాళాదేశము

వృద్ధిచేయుట

తేయాకుతోటలయజమానుల తీర్మానము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 9:— తేయాకు తోటలయజమానుల సంఘముందు తూర్పుబంగాళాదేశము వృద్ధిచేసినగాని భవిష్యత్తు కష్టములు తీరనివని తీర్మానించిరి.

కాంగ్రెసు స్వతంత్ర పక్షము

మధ్యరాష్ట్రముల యెన్నికలు

జబ్బల్ పూరు, సెప్టెంబరు 10:— మధ్యరాష్ట్రముల హిందూ ఫాసీ రాష్ట్రములోని కాంగ్రెసు స్వతంత్రపక్షమువారు నాగ పూరు బీరారు రిస్సాంసీప్రభుత్వములతో సంబంధించి ఆ మూడు రాష్ట్రములను సమాన నియోజకవర్గములనుండి మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు భారత శాసనసభకు అభ్యర్థులను నిలువబెట్టెదరు. లేదా అట్టి వారికి సహాయముచేసెదరు.

జనాప్రమి యూరేగింపు

శాంతముగ నడచుట

పోలీసువారి రెండు జాగ్రత్తగనున్నను అక్కడక్కడ బాకులవ్రయోగము జరుగుట

కాని నిన్నటికంటె నే డెక్కుడు ప్రేక్షక సమూహము వచ్చుట

మహమ్మదీయుల హఠాత్తాళము

ధర్మా, సెప్టెంబరు 9:— నవాబు పురసంఘ జన్మాష్టమి యుత్సవము శాంతముగా గడచిపోయెను. వాద్యముల కన్నడను అపలేదు. పోలీసుదళములు జాగ్రత్తగా కాపలాకా యుచుండెను. అక్కడక్కడ ఊరేగింపునకు దూరముగ డబ్బు లాటలు కొద్దిగజరిగెను. హైందవమార్గముల కొందరిని బల్లెము లతో పోడిచిరి. 5 గురను ఆనుపల్లికి పంపివైచిరి. ఇరువురు తీవ్రముగ గాయపడుటచే దగ్గరవైద్యాలయమున కంపిరి. సాయములైన నూర్కులు ఇస్తాంపురంకోడుపై కాచిరి. ధర్మా లైట్స్ వేషనువద్ద ప్రేక్షకబృందముపై బడి ఇరువురను కత్తుల లతో పోడిచిరి. సాయములైన నవరగానే వారుకాల్కి బుద్ధిచెప్పిరి. ఘాతుకులను పోలీసువారు నగరమందటను ప్ హొనిచ్చుచున్నారు. స్వచ్ఛందసేవకులు నిన్నటివలెనే నగర మంతటను నాకగలవలె పరిచెసిరి. బాష్టగాండ్లందరును హఠాత్తాళ ముచేసిరి. మహమ్మదీయుల షాఫులు చాలవరకు మాయబడినవి. నిన్నటికంటె నేడు హిందూప్రేక్షకసమూహము చాల ఎక్కువయ్యెను. (ఆ. (ప్రె.))

హైందవ జాతీయపక్ష

బెంగాలు శాఖ మానిఫెస్టో

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము, స్వరాజ్యపక్షవిధానము ఖండింపబడెను. సంస్కరణముల కొనసాగింపబూ ను అభ్యర్థుల ఎన్నుకొనవలసినదని ఉద్బోధించుట. కలకత్తా, సెప్టెంబరు 9:— సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ఒడంబడికల, లండనుల విధానము, స్వరాజ్యపక్షము యొక్క ప్రతిఘటనవిధానము ఖండించుచు భారతజాతీయ పక్షము యొక్క బెంగాలు శాఖ పరియోక మేనిఫెస్టోను ప్రకటించెను. యథోచిత సహకారము జేయుటకు పక్షము పూనుకొనెననియు బెంగాలు శాసనసభకు స్వరాజ్యవాదులు విచారముగ సభ్యులుగ ఎన్నికవర్తనంపిన యెడ, ప్రజాక్షేమమునకు విరుద్ధముగ ప్రత్యే క, లాభియిననుపై నాధారపడియున్న మంత్రవర్గము స్థాపిం పబడిననియు, యావత్ప్రభుత్వంబు కష్టించుకొనుటకు సంస్కరణ ముల కొనసాగింప ప్రతిజ్ఞ పూనినవారి నే శాసనసభకంఠంబు యూనియన్ హైందవ జాతీయ పక్షము హెచ్చరించుచున్నది. (ఆ. (ప్రె.))

పంజాబుగవర్నరు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 9:— పంజాబుగవర్నరు 10వ తేదీ న సిమ్లానువెళ్లి తిండియానువాలా, కమలియా, ఖానేవాలులకు బోయి 13 తేదీకి డేరాఘాజీఖానుకు వచ్చును. సిమ్లాకు మన్రో కోటకు వెళ్లి అచ్చటినుండి 14 తేదీన బయలుదేరును. మరునాడే ఘాజీపూరునుండి బయలుదేరి 16 తేదీకి గవర్నరుగారు సిమ్లాకు తిరిగి వచ్చెదరు. (ఆ. (ప్రె.))

పాట్నా పశువైద్యశాల

రాంఛి, సెప్టెంబరు 9:— రు 108571 ల 8కరింగుఖర్చు తోను రు 68900 ల నాన్ 8కరింగుఖర్చుతోను పాట్నా యందు పశువైద్యశాలను స్థాపించుటకు ఇండియామంత్రి శా:క్షను చేసెను. (ఆ. (ప్రె.))

హోమము సెక్రటరీ

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 9:— డి. క్రేరారుగారు ఆక్టోబరు మొదటివారమున ఖాళీదీయు హోం సెక్రటరీస్థానమున హెచ్. జి. హోనుబాయింటు హోమ సెక్రటరీగారు నియమింపబడుదురని తెలియబున్నది. (ఆ. (ప్రె.))

రంచూసు, సెప్టెంబరు 10:— బర్మాచక్రవర్తియొక్క మొదటి కుమారుడు డేరాంగు హోదాకు అర్హత సంపాదించినందు నవాంగు బాధిల్లుగారికి గొప్పఉపహార మివ్వబడినది. (ఆ. (ప్రె.))

మహానెగరోగనివారిణి

ఇది ఘోరవ్యాధులచే బాధపడువారికి నిజముగా భగవంతుని వరప్రసాదము. ఇది యొక సాధువుచే తెలుపబడిన సిద్ధాంతము. నెగసంకటము, సవాయిసూక్ష్మము, బిళ్లలు, పొక్కులు, ప్రణాములు, నపుంసకత్వము, ఇంద్రియ స్థలము, కొఱుకు, నరముల బలహీనత, మైకము, ఆకలి మందగించుట, మలబద్ధము, మొటిమలు, మచ్చలు, కుష్మము, శ్వాసకృచ్ఛము, వాతకోగము, ఇవిగాక మితిలేని, సంకరమైన స్త్రీసాంగత్యము, వ్యాధిగ్రస్తులగుస్త్రీ సాంగత్యము మొదలగు పలువిధ మేహవ్యాధులు ఈ అశూల్యమైన ఔషధమును నేవించుటచే పూర్తిగాను, శాశ్వతముగాను కుదురును. దీనిని ఉపయోగించుటచే భ్యాతిచెందిన వైద్యులచే కుదురదని చేయి విడిచిపెట్టుబడిన వ్యాధులుకూడ కుదిరినవి. దీని కంతి గొప్పతనము గలదు. మూత్రవాళమునందు గల ప్రణాములను కుదిర్చి, నరములకు మంచి బలము నిచ్చును. మతీయు మేహ సంబంధవ్యాధులకు మూలకారణమును ఖండించి యథావ్రకారము సంసారసౌఖ్యము ననుభవించుటకు బలము నిచ్చును. చూ మేహ నెగరోగనివారిణికి సమానమైన ఔషధములు మిక్కిలి అరుదుగా గలవు.

పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు కావలసిన ఔషధము ధర రు. 15-0-0

(ఆ నేకయోగ్యతానాత్రము లియ్యబడియున్నవి)

2546

భార్యలకు గల వంద్యత్వము రి దినములలో కుదుర్చబడును. వివరములకు వ్రాయుడు.

THE TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY,
44 Govindappa Naick St., Post Box No. 278, MADRAS.

THIS

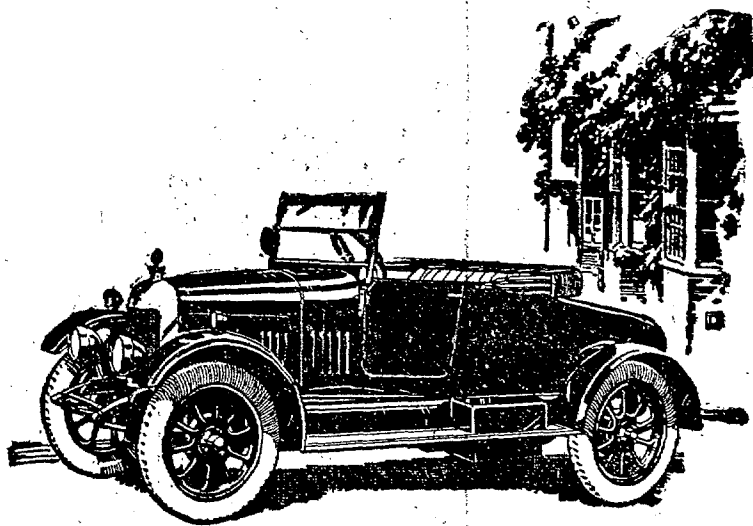
MORRIS

ఈ మోరిస్

కొలి రెండు సీట్లు గలది

డబుల్ డిక్లీ సీట్ క్రాత్

రేడియేటరు ప్లాట్తో సహా

రూ 3,380 లు నుండి రూ 3,050 లు వరకు తగ్గించబడినది.

ఈ ధర చొప్పున మద్రాసునం దివ్వబడును.

ADDISON & Co., Ltd.,

MADRAS.

TRICHINOPOLY.

BANGALORE.

ప్రకటన

శేషటిడినము వినాయకచవితిపండుగ యగు ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు

ఆంధ్రమహాసభలు

ఆంధ్రమహాసభ లీమాసమున 18, 19, 20

తేదీలుందు ఏలూరులో జరుగునని పాఠకుల దెలియును. ఈసభలకు ఆంధ్రులెల్లరు వెడలి, నిజయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభకు శ్రీయుత కందుల రాఘవస్వామినాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించె

విశాలజాతీయభావనమన్నితులును, కాంగ్రెసు మహావలంబులు నగు, నాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద, రాష్ట్రీయసభ నిర్విఘ్నముగ జరుగునని నమ్మెదము. కాంగ్రెసుపట్ల భక్తిజాపుటలో ఆంధ్రు లింతవరకు ముందం జవైచిరి. అసహాయోద్యమ సమయమున, మహాత్మునిప్రశంసకు పాత్ర లయిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణముగ గైకొని, ఆంధ్రులు శాసనసభలకు కాంగ్రెసుసభ్యుల సభిక ముగ బంపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున, ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ ప్రజలను కార్య దీక్షానిమగ్నులుగ జేయుటకు తోడ్పడునని విశ్వ సింఛెదము. అనవసరచర్యలతో కాలము గడుపక రాష్ట్రీయసభాప్రతినిధులు కాంగ్రెసు తీర్మానసాఫ ల్యమునకై తమశక్తిసంతతు ధార బో యుటకు ప్రతిపదైకొనుచో, రాబోవు ఎన్నికలలో విజయము ధ్రువమగును. దురదృష్టవశమున కాంగ్రెసుశిక్షణము, కట్టు, దప్పిపోవుచున్నది. భిన్నగాత్రము లతో భిన్నశబ్దములు వినిపించుటచేత, జనసామాన్యము కాంగ్రెసుసందేశమును తిన్నగ గ్రహింప జాలకున్నారు.

ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. కాంగ్రెసు సంఘములు తగినంత చురుకుదనము జూపించుట లేదు. ఇంకను మాంద్యము వడలలేదు. ఆభ్యర్థుల నికను నియమింపవలయును. కాంగ్రెసు నిధిని వనూలు జేయవలయును. కాంగ్రెసు సందేశమును పల్లెపల్లెకును వ్యాపింపజేయవలయును. కాంగ్రెసు బహిష్కారసమయమున గనుపించిన ప్రచండచలనము మరల బయలుదేరవలయును. శాసనభా బహిష్కారమును కాంగ్రెసుసభ విడుచువరకు పట్టుబట్టిన కొందరు, నేడు శాసనసభాకార్యక్రమము పట్ల ఉపేక్ష వహించుట కోచనియము. స్వరాజ్య పక్ష కార్యక్రమమును కాంగ్రెసుసభ ఆమోదించిన పుడు, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు దాని విజయమునకై నడుముగట్టుట యవసరముగాదా? శాసనసభలలో

నిరోధమును గొనసాగించుటవలన, లాభము గల దని చూపుట, వారిధర్మము గాదా? ఇట్టియవకాశ మును జారవిడుచుట న్యాయమా? కాంగ్రెసు కార్యక్రమము దానియంతట నదియే కొనసాగు నని భావించుట పొరబాటు. గౌహతి కాంగ్రెసుకు శ్రీనివాసయ్యంగారి సభ్యత్వముగ నెన్నికొనినందు లకు సంతనమును దెలుపుచు, తా మంగీకరించిన తీర్మానములను కాంగ్రెసు సభ్యులు కొనసా గించుట వారికనీసధర్మ మనియు, లేనియెడల సభివృద్ధి సాధ్యపడ దనియు, గాంధీమహాత్ముడు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో వ్రాసెను. తమ కనీసధర్మ మును ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సభ్యులు నిర్వహించుట ఎంతయవసరమో దెలుప నక్కర లేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుస రించుటకు మనస్సాక్షి యొప్పనివారు, తలస్థులుగ నుండవచ్చును. అంతియగాని, కాంగ్రెసు తీర్మానము నామోదించి, కాంగ్రెసునందే అడ్డుగలిగించు టవలన, అభివృద్ధి గలుగనేరదు. కాంగ్రెసు తీర్మానమును బహిరంగముగ ప్రతిఘటించువారు, కాంగ్రెసు మిత్రులు గాజాలరు.

కార్యావసర సమయమున తర్క-విత్క-ములతో కాలము గడుపుటవలన, కాంగ్రెసుపక్ష మున కవజయము వాటిల్లుటయు, ప్రత్యర్థులకు లాభము గలుగుటయు తటస్థించును. కాంగ్రెసు పక్ష మనలే యుండగూడదని యొకరును, కాంగ్రెసు తీర్మానములు ప్రమాణము గావని మరి యొకరును, కాంగ్రెసును ఛిక్కరించుట తప్పగా దని ఇంకొకరును, ఇటుల ఎవరి యిచ్చివచ్చినటుల వారు బాధ్యత లేకుండ బలుకుట అధికారవర్గము నకు చేయూత నొసగుట గాదా? ఆరుసంవత్సరముల నుండి కాంగ్రెసు తీర్మానములు ప్రమాణము లని భావించబడుచున్నవి. కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరచుటకు కాంగ్రెసు పక్షము బనిచేయుచునే యున్నది. ఆవిషయమై యిప్పుడు మరల చర్చ జరుగ వలయునా? ఆంధ్రదేశములో, నిజమగు రాజకీయ పక్షము కాంగ్రెసు పక్ష మొకటియే. జస్టిసుపక్ష మున్నను, అది రాజకీయపక్ష మనిపించుకొనదు. బ్రాహ్మణ బహిష్కారము దప్ప, యీపక్షమున కొక కార్యక్రమము గాని, రాజకీయ శాయముగాని లేదు. నిమ్నజాత్యభ్యుదయము నకై వీరు పాటుబడుట లేదు. ఈపక్షమువారి ప్రోద్బలమువలన, అంతఃశాఖలలో ద్వేష మధికమయి నది. ఇక వీరి రాజకీయము లేమనిన, అధికార వర్గమున కెల్లప్పుడును చేయూత నొసగి, ప్రజాస్వాతంత్ర్యనిరోధమునకు తోడ్పడుటయే. ఇట్టి పక్షము నెదుర్కొనుటకు మార్గము, స్వరాజ్యవశ్య కతను, దేశభక్తిని, జాతీయశ్రేయములను ప్రజలకు బోధించుటయే. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభవారి విషయ మై ప్రోత్సాహము కలిగింపవలెను.

రెస్సాంసీవు సహకారపక్షమున కాంధ్రదేశ మున వ్యాప్తి లేదు. ఈ పక్షమునకును, మితవాద పక్షమునకును భేదములేదని ప్రజలెంచుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము మితవాదపద్ధతులను నిరాకరించి చాలకాల మయినది. వ్యక్తుల లాభముకొరకు మరల దీనిని చేపట్టుట దుర్లభము. జస్టిసుపక్షపు గుట్టు బయల్పడుటచే, ప్రజలకు నిజస్థితి తెలపడు చున్నది. అందుచే జస్టిసుపక్షమునకు శిథిలవారు

గూడ, తా మాపక్షమునకు శిథిలమై, బహిరంగ ముగ జెప్పకొనుటకు వెలుచుచున్నారు. అందుచే తాము స్వతంత్రముగ నిలిచినటుల జెప్పచున్నారు. ఇట్టివారికి ప్రోద్బలము గలిగించువారు జస్టిసుపక్షమువారే గనుక, వీరు ఏపార్టీకి శిథిలరో కనుగొనుట కష్టము గాదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞల ననుసరించి సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై కృషిసలు పయత్నించెదరు. స్వరాజ్యమే వీరికి ముఖ్యము. జాతీయతభేదములు గావు. స్వతంత్రులమను జస్టిసు సభ్యులటుగాక, శాసనసభలకు బోయిప్రభుత్వము వారియొద్దనుండి యీవరమును సంపాదించెద మని యు, ఆవరమును సంపాదించెదమనియు జెప్పి, లేని పోని ఆశల గల్పించుచున్నారు. వీరివాదానము లెంతబూటకములో, ప్రజలు గ్రహింపగలరు.

అన్ని మతములకును అన్ని సంఘములకును స్వాతంత్ర్యము దెప్పించుటకు తనశక్తినంతను విని యోగింపదలచిన సంస్థ కాంగ్రెసు సంస్థ యొక్కటి యే. విదేశాధికారులు గౌరవించు సంస్థ, కాంగ్రెసు ఒక్కటియే. వ్యక్తు లెంతమేధావు లయినను, కాంగ్రెసుయందే లేనిది స్వరాజ్యసిద్ధికి విశేషముగ తోడ్పడజాలరు. ఇక్కాలమున సంఘశక్తి ముఖ్యము. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసును విడిచి స్వరాజ్యము ను సంపాదించదలచుట, నేల విడిచి సాముజేయుట యే యగును. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపినటుల, కాంగ్రెసుపట్ల మూగభక్తియున్న జాలరు. అయ్యది కార్యరూపము దాల్చవలయును. స్వాతంత్ర్యసంపాదనప్రయత్నముల కన్ని వైపుల నుండియు అడ్డు గలుగుచున్న సమయమున కాంగ్రెసు సంస్థను పోషించుట ప్రజలకు పరమధర్మ మగుచున్నది. ఆంధ్రులు తమవిధిని నిర్వహించుటకు, ఏలూరు సభ తోడ్పడుగాక! ఎన్నికలు సమీపించుటచే, వానియందు విజయము గలుగుటకై ప్రయత్నించుచున్న వారిని ప్రస్తుత సమయమున నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తోడ్పడలేదని నిందించుట పాడిగాదు. అట్టివారు వీలగునంతవరకు తోడ్పడకమానరు. ఎన్నికలు ముగిసినపిమ్మట, వారు తగు సహాయము జేసెద రని నమ్మెదము. ఈలోపుగ ఎన్నికలలో జోక్యము కలుగజేసికొనని వారు మహాత్మునివలె నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడుట ధర్మము. శాసనసభలలో జరిగెడి నిరోధము, సంస్కరణముల బూటకమును తొలగించి ప్రజలకు స్వరాజ్యము గావలయును గాని కృత్రిమ విధానములతో బనిలేదని దెలిపినను, ప్రజాశక్తిని వృద్ధిజేయ గల్గినది నిర్మాణ కార్యక్రమమే. దీనిని విడనాడుట అనర్థదాయకము. మహాత్ముని దేశమును నడుపవలయునని కోరిన పుడు, రాటము ననుసరింపుడని అతడు బోధించెను. ఆంధ్రులు నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల వెనుక విశేషోత్సాహము జూపియుండిరి. అయ్యది మందగించినను, దానిని మరల రగుల్కొలుపుటకు, ఏలూరు సభ తోడ్పడు నని భావించెదము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభతో పాటు, ఆంధ్రమహాసభ గూడుచున్నది. ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య పంతులు గారధ్యక్షత వహించెదరు. ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమును కాపాడుటకు గోపాలకృష్ణయ్య పంతులు గారింతవరకు

సలిపినకృపి నెవరును మరవజాలరు. కొంత కాలమునుండియు ఆంధ్రమహాసభపట్ల ఆంధ్రులుదా సీసతను వహించిరి. ఇందుకు కారణ మేదియని నను, ఆంధ్రమహాసభ కవనరము తీరలేదని చెప్ప గలము. రాజకీయసమావేశమునం దన్ని శాఖల వారును, అన్ని ప్రాంతములవారును గూడజాలరు. ఆంధ్రదేశమునకు వెలుపల వేర్వేరురాష్ట్రములలో నివసించు ఆంధ్రులుగూడ మాతృభాషపై ప్రేమ జూపుచున్నారు. అట్టివారు ఆంధ్రమహాసభకు వెడలుటకు ఉత్సాహము జూపెదరు. ఈసభ యందు జాతిమతభేదములనుగాని, రాజకీయాభి ప్రాయభేదములనుగాని పాటింపక, భాషామతల్లిని సేవించుట కమూల్యావకాశము గలుగును. ఒక్క మారయినను ఇతరభేదముల నన్నిటిని మరచి, ఆంధ్రత్వసిద్ధి గాంచుటకు సాధ్యమగును. ఆంధ్రత్వ స్థాపనకై అనుసరింపదగిన సాధనలనేకములుగలవు. తమ సహజమధురవాక్కులచే, అధ్యక్షులు చక్కని మార్గములను వివరింతు రనుటకు సందియములేదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఎంత అసంతృప్తికరముగ నున్నను, ఆంధ్రోద్యమమునకిది ఫల మనుటకు సందియములేదు. ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తికై పనిజేసిన వారు, తమకన్నుల యెదుటనే విశ్వవిద్యాలయమును చూడగలిగిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రముగూడ త్వరలో ఫలింపకతప్పదు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణముగూర్చి, ఆత్మపణజేయువారిపుడరుదు. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రనిర్మాణమును, సర్ బి. యక. శర్మగారు సామాన్య శాసనసభ లో ప్రతిపాదించినపుడు, శ్రీనివాసశాస్త్రి ప్రభృతులు హేళనజేసిరి. శర్మగారిని బలపరచువారు లేకబోయిరి. కాని చర్చనంతను వినుచున్న క్రితే శేషులగు మాంటాగ్యుగారు భాషాప్రయుక్తవిభాగావశ్యకతను గ్రహింపగలిగిరి. తమ సంస్కరణములం దట్టి ఏర్పాటును గావింపకబోయినను, ప్రత్యేకరాష్ట్రము గోరువారికి సాకార్యముల గలుగ జేసిరి. పిమ్మట కాంగ్రెసుసభవారు తమరాష్ట్రముల ను భాషాప్రయుక్తముగ విభజించిరి. గాంధీమహాత్ము డీవిభాగమునకు మిగులతోడ్పడెను. ఇందువలన, కాంగ్రెసు ప్రచారమున కెట్టి లోటు గలుగుటకు మార్గము, జనసామాన్యమునకు కాంగ్రెసు సందేశము ప్రాకుటకు వీలయ్యెను. ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు గలిగిన అద్భుతరాజకీయసంచలనమునకు గూడ, ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమే కారణ మయ్యెను. లేనియెడల ఆంధ్రులు వెనుకబడినవారనియు, తమిళులకున్న దేశభక్తి ఆంధ్రులకు లేదనియు లోక మింకను తలచుచునే యుండెడిది. ఇటులనే ఆంధ్రుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి, పరిపాలనవిషయమున ప్రత్యేక కాంధ్రరాష్ట్ర ముండుట అత్యవసరము. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముతోను, విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనతోను, ఆంధ్రమహాసభసభావశ్యకత దీరునని దలంప వీలులేదు. ఆంధ్రుల నిజాభివృద్ధి పిమ్మటనే ప్రారంభమగును. సాహిత్యము, కళలు, విజ్ఞానము మున్నగునెల్ల వృద్ధి జెందుటకును, ఆంధ్రుల యాంతరంగికకత్తులెల్ల బయల్పడుటకును, ఆంధ్ర మహాసభ తోడ్పడగలదు. ఆంధ్రమహాసభసభా ప్రయోజనమును విస్తరింప జేయుటకు రెండు సంవత్సరముల నుండియు తీర్మానములు జరుగుచున్నను, అవి సఫలము గాంచలేదు. ఈమారయినను, తగినకడలిక గలుగుటకు, ఆంధ్రమహాసభ తోడ్పడు సని భావించెదము.

ఆంధ్రగ్రంథాలయసభ నాశం కృష్ణారావు గారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగనున్నది. ఆంధ్రోద్యమఫలముగ గ్రంథాలయోద్యమము ఆంధ్ర దేశమునం దెటుల బనిచేసినో వివరింప నవసరము లేదు. రాజాదరణ లేకున్నను, బరోడా సంస్థాన మునకు బిమ్మట ఆంధ్రదేశమే అగ్రస్థానము వహించెను. కాని, కొంతకాలమునుండి ఉత్సాహగ్ని చల్లారింది. గ్రంథాలయ పునరుద్ధారణ మరల జరుగుచో, ఆంధ్రులవికాసము త్వరితముగ చేకూర గలదు. ఏలూరు సభ కధ్యక్షత వహించుచున్న కృష్ణారావుగారు, పెద్ద గ్రంథాలయములను నిర్వహించి, ఆంధ్ర సాహిత్యవిజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడి నటుల ఆంధ్రదేశ మెరుగును. వీరు అనుభవ పూర్వముగ దెలిపెడి సలహాలు గ్రంథాలయ ప్రయోజనములను విస్తరింప జేయు సని సమ్యవచ్చును. ఖద్దరు ప్రదర్శనమును, నూలు పోటీపరీక్షయు జరుగుచున్నవి. ఇంతవరకు వీనికి తోడ్పడుటకు ఎవరును ముందుకు రాలేదని, ఆ హాస సంఘాధ్యక్షులు దెలుపుచున్నారు. ఇది మిగుల శోచనీయము. స్వరాజ్య సిద్ధికి ఖద్దరు ముఖ్యమను సత్యమును మరవజనదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి బిమ్మటగూడ ఖద్దరు ముఖ్యమే. ఖద్దరుపట్ల ప్రత్యేకాభిమానము జూపుచున్న ఆంధ్ర దేశ మిసమయమున వెనుదీయుచో, అపఖ్యాతి పాలగును. కడు సన్ననినూలు దీయుటలోగూడ ఆంధ్రదేశ మగ్రస్థానమువహించినది. సన్ననికద్దరు బట్టలకు ఆంధ్రదేశముపైననే ఇతరరాష్ట్రము లింకను ఆధారపడియున్నవి. కాని, తగిన ప్రోత్సాహము లేనిచో, కద్దరునిర్మాణము సాగజాలదు. ఏలూరులో నున్న ఆంధ్రకద్దరుప్రదర్శనమును, నూలు పోటీపరీక్షయు, కద్దరు నిర్మాణమునకును, కద్దరు విక్రయమునకును అమూల్యావకాశ మొసగుచున్నవి. ఈయవకాశములను కద్దరు అభిమానులు కోల్పోవకుండురుగాక యని కోరెదము. ఎన్నికల ప్రచారసమయమున ఆంధ్రసభలు జరుగనున్నను ఈయిబ్బందిని పాటింపక ఆంధ్రు లన్ని మండలముల నుండియు గుమిగూడి మాతృసందర్శనము గాంచి చరితార్థులయ్యెదరు గాక!

మద్రాసురోడ్లు

తగినడబ్బు నిచ్చినను, మద్రాసు రోడ్లను చక్కబరచుటకు కార్పరేషను కార్యనిర్వాహకులు పూసకున్నారని, సభ్యులును అధ్యక్షుడును గూడ నిటీవల బలికిరి. అందుమీద కమిషనరుగారు పత్రికలకు దీర్ఘసమాధానము బంపిరి. రోడ్లనిమిత్తము 1925-26 వ సంవత్సరమున, 4,61,500 రూపాయిలు ప్రత్యేకింపబడెను. ఈ మొత్తము చాల స్వల్పమని తెలుపుటయ గాక, ఇకముందు పన్నులను తగ్గింపగూడదనిగూడ కమిషనరుగారు మందలించుచున్నారు. రోడ్ల సభివృద్ధి జేయుటకు, ఇంజనీరుగారు మరికొంత డబ్బుగావలయునని కోరిరి. కమిషనరుగారు వీరి కోర్కె నామోదించుచున్నారు. ఎక్కువమంది సిబ్బందికిని, రోడ్ల పరికరములక్రిందను 7,55,640 రూపాయిలు గావలయునట. కొళాయిలయొద్ద బాగుచేయుటకు 1,20,000 రూపాయిలు గావలయును. రోడ్ల తెవలును నిలుపుటకు 10,000 రూపాయిలును, వర్షము

లధికమయినపుడు రోడ్లమీద నీరు పోవుటకు 16 లక్షలును కావలయునట. వీని మొత్తమును, ఇది వరకు ప్రత్యేకించిన 4,61,500 లను జేర్చినచో, దాదాపు ముప్పదిలక్షల రూపాయిలు. ఇంత మొత్త మెక్కడనుండి వచ్చును? కార్పరేషనుకు సంబంధించిన ఇతర వ్యవహారములను నడుపు టెటులు? ఈసందర్భమున నొకకథ జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది. కొండను మోసెద సని చెప్పినయొక భీమబలునికి రాజుగారు సంవత్సరముపాటు స్వప్నభోజనముపెట్టిరట. సంవత్సరాంతమున, కొండను మోయు సని ఎంచి ఎల్లరును చూడరాగ, కొండ నెత్తి తమ తలపై పెట్టిన మోసెద సని, అభీమ బలుడు చెప్పెనట. ముప్పదిలక్షల సొమ్ము నిచ్చిన రోడ్లు అద్దమువలె నుండునని చెప్పటయు, నిటులనే యున్నది.

జిన్నా గారు : ఉద్యోగస్థీకారము

జిన్నా గారెట్టి రాజీనూచనల కంగీకరింపరని, హిందూ ప్రతికా విలేఖకునకు వారు దెలిపిన యభిప్రాయముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాష్ట్రములలో ఉద్యోగములను ఎట్టి పరతులు లేకుండ అంగీకరింపవలయును గాని, ప్రభుత్వపు రెస్పాన్సు గూర్చి ఎట్టి సూచన యుండగూడదట. ఇటులనే కేంద్రప్రభుత్వమునందును ప్రభుత్వమువారి రెస్పాన్సు గూర్చిన యేర్పాటుండగూడదట. అంత్యసందేశముల సంపుట కిది సమయము గాదని జిన్నా గారి యుద్దేశ్యము. రెస్పాన్సీవుసహకారవాదులు వీరియభిప్రాయముతో నేకీభవించెదరని తలంపవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో సబర్మతి ఒడంబడికను పునరుద్ధరించుటకు ఎటుల సాధ్యమగును? బర్మెన్ హెడ్డుగారు గోరిన లొంగబాటును దెచ్చిపెట్టుటకే, జిన్నా ప్రభృతులు తోడ్పడు చున్నారు.

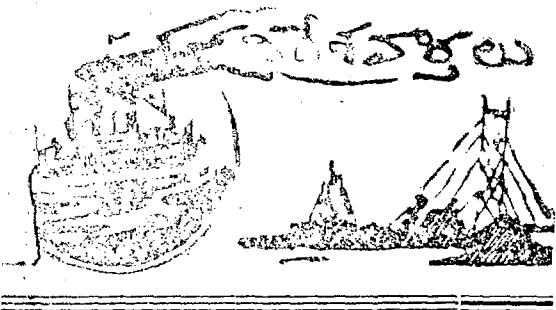
రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు :

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి విజయము రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షపదవి ఇటీవల ఖాళీయగుటచే, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు మారెన నరసన్నగారు పోటీజేసిరి. నిన్నటిదినము జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి 12 వోట్లును, ప్రత్యర్థికి 9 వోట్లును వచ్చుటచే, కాంగ్రెసు అభ్యర్థియే జయించినటుల ప్రకటింపబడెను. నరసన్నగారు కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు నిరాడంబరముగ సేవ జేయుచుండిరి. వీరి విజయము బట్టి, కాంగ్రెసుపట్ల ఎట్టిభక్తి వ్యాపించి యున్నదో గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు సభ్యులైకమత్యముతో పాటుబడుచో రాబోవు ఎన్నికలలో విజయము ధ్రువమని ఎంచవచ్చును.

విద్యాపత్రిక

సంపాదకుడు: శ్రీయుత చక్రాల నరసింహశాస్త్రి గారు

ఇది యొక తెలుగుమాసపత్రిక. మొదటి సంపుటమునం దైదవ సంచిక ఆగష్టు కెలలో వెలువడినది. కృతజ్ఞతతో నందు కొంటిమి. సాలు చందా రెండురూపాయలుమాత్రమే. ఇందు ఉత్సాహ నిరుత్సాహములు (సంపాదకీయము) 2 ఉపాధ్యాయ సంఘములు, 3 తాలూకాబోర్డులు జిల్లాబోర్డులు, 4 పాఠశాల పరిషత్, 5. సాంఘిక చక్రధరీయము, 6. కొనకొండ ఉపాధ్యాయ సంఘము, మాధవశర్మ మున్నగు వ్యాసములు కలవు. వలయాదిటుల వ్రాయవలెను. "మేనేజరు, విద్యాపత్రిక ఆఫీసు, తాడిపత్రి."

జాతీయమితి - అనంబ్లి

జర్మనీ దేశమును జేర్చుకొనునమస్య

సరళస్వభావముతో ప్రవర్తించవలె ననుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 8:—రాజకీయ వాతావరణమున సాంతముగ ప్రతిబంధకము లన్నిటిని పారద్రోలుటకు సమరస భావముతో ప్రవర్తించవలె నని ఎం. మెట్టాగారు నేడు జాతి సమితి అసంబ్లికి చెబుచు నుచున్నారు.

జాతీయమితి సభ్యత్వము నేర్పాటుజేయుటకు నియమింప బడిన సంఘనివేదికమును జర్మనీ ప్రవేశమునుగూర్చి ఆలోచించు నివేదికమును మరల ఆ సంఘమునకు బంపకుండు చర్యింపవలె ననిరి. ఒక్కవిషయముగనే ఒక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టవలె ననిరి. ఈ నివేదికను పెక్కుమంది సభ్యులు తమ యభిప్రాయములను వ్యక్తంపరిచి విచ్చినను వదిలుదుకును తప్పించుటకు లంబించినవలసి వచ్చును. అయ్యది యవసరము. జాతీయమితి ద్యోత్యమునకు జేర్చుకొనుటకుండు అర్హతనుగూర్చి ఒక కమిషన్ విజు దెలియజేయవలె ననిరి. వీరు తరువా తావిషయమై నివేదికమును తయారుచేసెదరు.

హాల్లందు ఆమోదము

జాతీయమితి సభ్యత్వములో కాశ్య తేతరస్థానములను హెచ్చించిన సభా కాశ్యక్రమమునకు అవాంతరము రాదనియు అంబ్లి హెచ్చుజేయవలె ననియు హాల్లందు ప్రతినిధి దెలియజేసెను.

నార్వేభయము

జర్మనీని జేర్చుకొనుట మంచిదేగాని, కాశ్య తేతరస్థానములకును జర్మనీ ప్రవేశమునకు ముడిపెట్టుట నార్వేకు ఆర్థిక గాఢమైనదనియు అందుచే భయముగలదనియు నార్వే భయపడుచున్నది. దీనివలన ఎంబ్లి సమితియందు ప్రతిబంధకము గల్గుననిరి. అందుచే కాశ్య తేతరస్థానమును గూర్చి అందఱు ఆలోచించుకొనియున్నదనిరి. ఇప్పుడు అనుకొన్న కాశ్య తేతరస్థానములు సంఖ్యను అంగీకరించునది లేనది జెప్పలేదు.

స్వీడను అభిప్రాయము

జాతీయమితి ప్రస్తుతముందున్న చిక్కులనుండి లేవదీయుటకు కాశ్య తేతరస్థానములను హెచ్చుజేయుట కంగీకరించుచున్నారము. కాని జర్మనీ ప్రవేశమును కాశ్య తేతర సభ్యత్వముతో జేర్చుట బాగులేదనిరి.

జర్మనీ ప్రవేశము నంగీకరించుట

జర్మనీ ప్రవేశమునకు అందఱును ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించిరి. ఈ సంగతిని దెలుపగనే ఎక్కడలేని సంతోషమున దెలిసిరి.

జర్మనీకి శాశ్వతస్థానము

నిచ్చుటకు కాశ్య తేతర స్థానములను హెచ్చించుటకును ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి.

ఎన్నుకొనువిధము

కాశ్య తేతర సభ్యులను ఎన్నుకొనువిధమును గూర్చి గూడ ఆలోచించిరి. ఏ ఏకరీతి ప్రకారము మ్యాండ్రిటుల నిర్ణయ దీ చచ్చించిరి.

గొప్పదినము

గ్రేటు బ్రిటనుకు కాశ్య తేతరస్థానములను పంపు విషయమును ముందస్తుతో ఆలోచించవచ్చుననియు కాని ప్రస్తుత మా విషయముగట్టి పెట్టెట్లుగనే తలంచవలెననిరి. దీనివలన అంతర్జాతీయసహకారము అభివృద్ధి జేయవచ్చుననిరి.

జర్మనీ జాతీయమితిలో జేర్చుకొనుటచే లోకశాంతి ఒడంబడిక అంతయు పూర్తిగ అంగీకరించబడునని సో ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగారు మాటయలో తెలియజేసెను.

చాంబర్లనుగారు ప్రజలకు ప్రభువు బ్రతుకుండుగారు మాట్లాడలేదు. అందఱును మోటాగారినిగూర్చి జెప్పుకొనుటతోనే తీరినది. ఆతరువాత లున్న వారుగూడ ఏమియు జర్మనీ ప్రవేశమును గూర్చి జెప్పలేదు.

ఇప్పుడు జాతీయమితిసభలో కాశ్య తేతరస్థానములు 9 ది యున్నవి.

కాశ్య తేతరస్థానములకు దరఖాస్తు జనీవా, సెప్టెంబరు 9:—మైన జెప్పిన 9 కాశ్య తేతర స్థానములకును, బ్రిటిషు దోమినియను ప్రతినిధులు ఎవరు దరఖాస్తు పెట్టునది ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగారిలో ఆయన గదియందు చర్చించిరి. దోమినియను ప్రతినిధులు ఈ స్థానములకు కృషిపర్చుట. ఇంతమాత్రాన తమకుక్కలను వస్తుకొనుటగాదనియు, మం దెప్పుడైన కోరుట కధికారముగలదనియు తెలియజేసిరి. ఈ విషయమును అసంబ్లిలో ప్రవేశపెట్టుటకు ఒప్పుకొనిరి. త్వరలో ఈ విషయమై కనడా పత్రినిధి మాట్లాడుననుకొనుచున్నాడు. ఆస్టిక్ చాంబర్లను, రాబర్టు సిలీని ప్రభువు, స్విట్, సో ప్రాన్స్ నిస్ బెల్లు, సో విలియం విక్ సెంటుగార్లు ఇందు పాల్గొనెదరు.

జర్మను జాతీయవాదుల కోర్కెలు

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 9:—జర్మనీ ప్రవేశమునుగూర్చి ఇంతవరకు జర్మను జాతీయపత్రికలు మాత్రమే వ్యాఖ్య మొనర్చినవి గాని అంత ఉత్సాహమును జూపలేదు. ఆక్రమణీణులు జర్మనీనుండి వరల పొమ్మనియు, సైనికవిచారణసంఘము తొలగిపోవలె ననియు కోరుచున్నవి.

స్థానభయము

వెర్నెయిల్లు ఒడంబడికను పాడుజేయుటకు జర్మనీ తన యధికారమును వినియోగించునేమో యని ప్రాంసు భయపడుచున్నది. ఆఖరపర్యాయము అసంబ్లి సమావేశమైన దానిగ జాతీయమితిసభ చేసిన పనిని చర్చించిరి. కపర్లూమహారాజు అరదుదవులా రాకొమారుడు మున్నగువారు ఆయిదుగరు జాతీయమితి పనిని కొనియాడుచు ప్రశంసించిరి.

బాల్కను ఋణములు

ఆస్ట్రియా ఆర్థికపునర్నిర్మాణము

జాతీయమితి ఆమోదము

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 8:—బల్గేరియాలో డిక్యు లేకున్నవారిని గాపాడుటకు ఋణము నిచ్చుటకును, ఆస్ట్రియా ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమును గూర్చియు ప్రవేశపెట్టిన నికేడికము నంగీకరించిరి. ఈ ఋణమును ఇంగ్లండు బ్యాంకుతో ఏర్పాటుజేయవలె ననిరి. దీనివలన అందరకును సంతోషముగలదనిరి. బల్గేరియా ఇరుగుపొరుగున నున్నవారికి ప్రతినిధ్య ముండదు గాని, వారు జాతీయమితికమిషనుతో జెప్పుకొనవచ్చును.

సాదు రాష్ట్రమునుండి ట్రాన్సువాన్యా విషయమును, డెల్టా లేకుండు గొంపోవు సంగతిని డిశంబరులో ఆలోచించెదరు.

ఇటలీ ఆర్థికపరిస్థితులు

రోము, సెప్టెంబరు 9:—ముంతింగ్లమువారు కరెన్సీ వోట్ల ప్రచారమును తగ్గించువిధానమును ఇటలీరాజు సంతకము జేసెను.

నల్లమందువ్యాపారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 9:—1925-వ సంవత్సరపు నల్లమందు ఒడంబడికను ఇంకొకమారు ఆలోచించి సంతకము జేయుటకు ప్రయత్నింపవలె నని ఇటలీ ప్రభుత్వముతో జెప్పుదని ఇటలీ ప్రతినిధి గోరిరి.

సర్ వసంతకుమార్ మల్లిక్

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నల్లమందు వ్యాపారమును గూర్చి దీసికొన్న చర్యను వివరముగ దెలిపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సాగించుచున్నా రనిరి. ప్రమాదకరమును మత్తుపదార్థముల ఎగుమతి, యువయౌవనులను గూర్చి పరిశీలించుటకు అధికార ముండుట పిసిలుప్రభువుగా రన్నటుల అవసరమే యని మల్లిక్ గారు రంగీకరించిరి. ఇండియాకు దొంగవ్యాపారపువరకును బంపకుండు ఆవుజేయవలె ననిరి.

జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 9:—రేపు జాతీయమితి అసంబ్లివారు ప్రకటించిన గాని తా మేమియు జెప్పదలముకొన లేనని ప్రాన్స్ పురుగు రారి. జర్మనీని జాతీయమితిలో జేర్చుటచే యుద్ధము నిజముగ అంతరించినదని జెప్పనగునని ఇంకొకసభ్యు డనెను.

నల్లమందుపంట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

కొయికో, సెప్టె 9:—ప్రస్తుతముందున్న నల్లమందు పంటను 200 వేల పౌనలకిమ్మట గట్టి ప్రభుత్వమువారు కొనుచున్నారు. పంటసంతను కొనెడివారు దొలకుననుచున్నారు. ఇకమీద ఈకీపులో గసగసాలపంటను ఆవుజేసెదరు.

బొగ్గు రాయబారములు

ప్రైవేటుకనమావేశము

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—గనుల పనివాండ్ర నాయకులు తొందరగ వచ్చి రెండుగంటలు మంత్రవర్తమువారి బొగ్గు సంఘముతో ఆలోచించిరి. అధికారి యనువరకు చర్చించుచు నే యుండిరి.

కమ్మగారు ఈ సమావేశపు సంతతులను రెండు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలసహాయముతో యజమానులు పనివాండ్రతో ఆలోచించి జాతీయపరిష్కారము జేసికొనవచ్చుననిరి. మూడుపక్షములవారును కలిసి ఆలోచించెదరను నూచనలు గన్పించుచున్నవి. చర్చిలుగారుగూడ అట్లు జేసిననే వ్యవహారము తుదిరు ననుకొనుచున్నారు.

కోభంగారు రంగూను మార్గమున బోవుచున్నారు.

చీనాప్రారాటము

దక్షిణ సైన్యము పుచ్చంగును బట్టుకొనుట పీకింగు, సెప్టెంబరు 8:—దక్షిణ సేనలు పూచంగు, హ్యోకో, పూశీవేల నాక్రమించుకొని హావానకు మరలిరి. బిక్యూనో, లీ సోలంగు సేనానలు ఈశేనస ఎదుర్కొనిరి. రాతివేళ లూసోలింగు సేనాని చిక్యూనో సేనలను తినుమాడెను. సగరము, ఆయుధాగారము దక్షిణ సేనాగతిమైనవి. కానిరి బట్టుకొనుటచే తక్షణము ఉత్తరముందున్న సేనలు దక్షిణ సేనల చిక్కులను తొలగించుటకు అడ్డువచ్చును.

వాస్సీనును ముట్టడించుట

మ్యంగుహే, సెప్టెంబరు 8:—చాల నవ్వము వాక్ సేనపట్టామునకు గల్గెనని దెలుపుచున్నారు.

బ్రిటిషునవ్వుముల్లు

మగ్గురు బ్రిటిషువారు చనిపోయిరి. 12 సరికి గాయములు తగిలెనట.

పెంగ్యూకు సింగుగారు చీనాకు పోవుట

మాసో, సెప్టెంబరు 9:—నేడు చీనాకు పెంగ్యూకు సింగుగారు బయలుదేరి పోయిరి.

ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 8:—ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెస్ వార్షికసభలో ఇటీవల విఫలమైన సమ్మెనుగూర్చి ఆలోచించిరి. సమ్మె సమయములందు జనరలు కొన్నిలును ఇదివరకే హెచ్చు అధికారము నిచ్చినది. జాతీయసమ్మెను పరిష్కరించుటకు జనరలు కొన్నియును తగిన అధికారము లేదనిరి.

సంపూర్ణాధికారము నిచ్చి సమ్మెలను పరిశీలించుటకును మరీకర ఏర్పాటులను జేయుటకును అధికారము నీయవలె నని తీర్మానించిరి. కాని వీటిని కార్యకసభ్యుడు క్లెయన్సుగారు శ్రీముగ ఆక్షేపించిరి. ఎక్కువ అధికారము నీయరాదనిరి. తుదకు తీర్మానము వీగిపోయెను. ఎక్కువ అధికారము కూడదని తీర్మానించిరి.

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—జనరలు కొన్నిలు సమ్మె నిధానమును ఖండించిరి.

96 నేత్రవ్యాధులందు

కడపటి రి తప్ప మిగిలిన వన్నియు శస్త్ర చికిత్సలేకనే బాగుచేయుబడును. పూర్తి వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

భాస్కర అండ్ సన్

219, టంకశాలవిధి, మద్రాసు

ప్ర. నెం. 8118

యూనైటెడ్ స్టేట్స్

(పాత అట్టార్సీ జనరలు)

మ్యూజియము, సెప్టెంబరు 9:—అమెరికా లోని కంపెనీ సొత్తును ఇప్పుడు కుట్రపన్ని అక్రమముగ ప్రవర్తించిరిని ప్రాత యూనైటెడ్ స్టేట్స్ అట్టార్సీ జనరలుమీద నభియోగమును దెచ్చి విచారించుచున్నారు. ఈసొత్తు విలువ 7000000 డోలరులు యుద్ధములో విదేశీయులనుండి పట్టుకొనిరి.

మ్యూజియములో దొంగతనము

లండను మ్యూజియంలో నాణెములను దొంగిలించినందులకు ఫ్రెడరిక్ జోన్సుగారికి 5 సంవత్సరముల శిక్షను విధించిరి.

స్వయినులో సైనికశాసనము రద్దగుట

మ్యూడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 8:—స్వయినులో పూర్తిగా నెమ్మదిగ నున్నది డిరెక్టర్ ప్రధానామాత్యుడు దెలిపెను. సైనికశాసనమును రాజు రద్దుజేసెను. 12000 మరాఠో సేనలను మరాఠోకు బోవలెనని ఆజ్ఞాపించిరి. నేడు రాజు క్యాబ్ సింహాసనము పోయెదరు.

గాలిపడగచే చచ్చుట

కొలంబొ సెప్టెంబరు 8:—గాలిపడగల మాతముగ మబ్బునుండి విద్యుచ్ఛక్తిని బెంజిన్ ప్రోంక్టినుగాను దీయు సిద్ధాంతము ప్రమాదకరము కావచ్చునట. నేడొక బాలుడు గాలిపడగతో ఆడుచుండ స్పృహతప్పి నేలకూలి చనిపోయెనట. ఆతనిచేతులు కాలిపోయెనట. రక్తము కారుచు పడిపోయెనట. బ్రతుక దనుచున్నారు. దీనివలన బెంజిన్ గురి సిద్ధాంతము గూర్చి కొన్ని కఠిననిబంధనల సేర్పాటు జేయవలసి వచ్చునట.

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ కు బంగారు

సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 9:—నిరుడు ఆస్ట్రేలియా బ్యాంకు 1050000 పౌనుల బంగారమును ఎగుమతి యూనైటెడ్ స్టేట్స్ కు జేసెనట. ఈసంవత్సరము మే మాసమునుండి నేటివరకు 8500000 పౌనుల బంగారమును ఎగుమతిజేసెను.

కౌన్ థియేటరు

11-9-26 తేదీనవారమునుండి 14-9-26 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6-15 గం. రాత్రి 9-30 గం. శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటని మధ్యాహ్నము 3-15 గం. గలదు.

మ ద థి థి యే ట ర్సు లి మి టెడ్ వారు

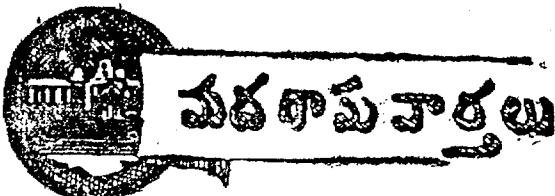
హెన్రీ ఓల్ గారిచే తయారుచేయబడిన 'శుక్రునిగుడి' మేరిఫీల్డ్ బిష్ తోను, 1000 అమెరికా డాలర్ల అందములతోను, అందమైన నటనలతోను ప్రదర్శించబడును. పాటలనె స్వారస్యముగా నుండును. కథ ప్రదర్శించబడునప్పుడు ప్రతినిమిషము నవ్వును గలిగించును. ఇతర అనేక ఫిల్ములూ ప్రదర్శించబడును.

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారి జ్ఞాపకాలయమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధాన మంత్రియగు ది హానరబుల్,

పానుగల్లు రాజుగారి అభిప్రాయం

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారి జ్ఞాపకాలయమును సందర్శించితి నని చెప్పుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాడను. అతిమాత్రము దుర్బలము మున్నగువ్యాధులకు పండిత స్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాలయెక్కువ లిచ్చునట్లు వాకలు వలన నాకు తెలిసినది. నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారందరూ పండితునిచికిత్సలన తమ వ్యాధులనుండి విముక్తులమైతి మని ఒప్పుకొనిరి. నేను మరికొంతమంది రోగులను వినారింపగా స్వామిగారు చికిత్సచేసిన పిమ్మట మరల మాత్రమును పరిశీలింపగా వానియందు తీవ్రపదార్థములజాడ లేమియు కనబడలేదని చెప్పిరి. ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదుర్చుబడిన వారిని వైద్యకాస్త్రప్రపంచములు (సైంటిఫిక్ మెన్) బాగుగా పరిశీలించవలసి తోలెదరు.

29-8-25 పి. రామారాయణంగారు, హైదరాబాద్, పూనమ్మిగోడ్డు, కీల్ పాకు, మద్రాసు.

గౌ. వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు:— వీరు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ నెనేటుకు తిరిగి అభ్యర్థిగ నిలచుచున్నారు.

రాకపోకలు:—గౌ. న్యా. శర్వశాస్త్రిగారు, డా||సుం దరరాజుగారు, సయ్యదు ముర్తుజాసాహేబుగారు పి. రోడ్డు గారు నేడుదయము వచ్చిరి.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—1. వెంకటాచలచెట్టి వీధియందు రేపు 11 వ తేదీ సాయంకాలము 4-15 గ. గానసభ జరుగును. నటీకయ్యరు—గాత్రము. మత్తుస్వామి అయ్యరు—ఫిడేలు. రామామృదమయ్యరు—మృదంగం.

అపాయములు, మరణములు:—త్రైయప్పయ్యరు తిప్పియందు నవనీతమయిన యవతి నూతిలోబడి చని పోయెను.

చీనాబజారులో పచ్చయప్ప కళాశాల కదురుగ ఒకడు మోటారుక్రింద బడి చనిపోయెను.

భగవత్కథాప్రసంగసభ:—1926-వ సం॥ సెప్టెంబరు 11-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5-ఘంటలకు "లక్ష్మణశక్తి" 12-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-ఘంటలకు "శ్రీరామరాజ్యాభిషేకము" అను కాలక్షేపములు తొండమండలము స్కూలుహాలులో బ్రహ్మశ్రీ, మాంగుడి-చిదంబరభాగవతుల వారివలన జరిపింపబడును.

జగన్నాథభక్త సభ-ఎగ్నూరు:—ఎగ్నూరు వేద విలాసమండలమందు 11 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలము 4-15 గ. తిరువల్లిగారు రాజాయి గానసభ జరుగును.

12 వ తేదీ సాయంకాలము 4-15 గ. గానసభ జరుగును. పల్లడం సంజీవరావు-కేబుల్. కరూరు చిన్న స్వామి అయ్యరు—ఫిడేలు. కల్పతి నుబ్బయ్యరు—మృదంగం. సీతారామ అయ్యరు—మూర్సింగు.

సెలవుదినము:—ఇతర ప్రభుత్వ సెలవులతో బాటు యీదిగున జేడిలు గూడ నెగోషియబులు ఇక్లెస్టుమెంట్సు చట్టము ప్రకారము సెలవుదినములుగ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి:—సెప్టెంబరు 11-విశాఖచివరి, 20 తేదీ-బారావాఫటు, అక్టోబరు 6-మహాశయమావాస్య, 16 తేదీ ఆయుధపూజ, నవంబరు 4-దీపావళి, డిసెంబరు 27, 28, 29, 30, 31, క్రిష్టమసు.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు మదరాసునకు 23 వ తేదీన పూనానుండి వచ్చురు. వారు గవర్నరుగారికి ఆతిథ్యముగ నుండురు. వారిగౌరవానికి మొక విందు గవర్నరుగా రొసంగెదరు. జాతీయ భారత సంఘ మవారు తోలిబిందు జేయుదురు. బహుళ, వంశ్రులుగూడ నొకవిం దొసంగెదరు. రాయబారులు మదరాసులో నుండు రెండు దినములు చాల కార్యాలయముల దర్శించెదరు.

సూపర్వైజరుల నియామకము

ప్రాథమికవిద్యాలయముల తనిఖీదారులుగ (సూపర్వైజరు) స్థానికసంఘము నియమించు ఉద్యోగులు నెకండరీ(గేడు) (ట్రెయినింగ్ నవారిని, జిల్లావిద్యాసంఘాధ్యక్షుని ఆమతమై సైనియ మించువలెననియు సూచించునిబంధన చిత్తుముసాయిదా గజెటు లో ప్రకటించబడెను. అభ్యంతరములున్నచో 6 వారములలో పున చలెపుకొనవలెను.

కైకలూరు తాలూకాబోర్డు

కైకలూరు రెవెన్యూ తాలూకా అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి స్థానికబోర్డులనట్లు ప్రకారము ప్రత్యేకము తాలూకాగా నేర్పడును. నాటినుండి తాలూకాబోర్డు పనిజేయునని గజెటు లో ప్రకటించబడెను.

కాంగ్రెసు దిగ్విజయము

రాజమహేంద్రవరపు తాలూకాబోర్డు ఎన్నిక శ్రీయుతులు మారన నరసన్నగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము, సెప్టెంబరు 10:— రాజమహేంద్రవరములో ప్రత్యేకముగ నిన్నజరిగిన తాలూకాబోర్డు సమావేశమందు దోనకాయల పల్లి వాస్తవ్యులు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు మారన నరసన్న, బి. ఎ. గారు బోర్డునకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. నరసన్నగారికి పండ్లెండు ట్టును, ప్రత్యర్థి కలిదిండి బుగారురాజుగారికి తొమ్మిదివోట్లును వచ్చెను. నరసన్నగారు ఆడంబరరహితులగు కాంగ్రెసు వాది, ఉత్సాహపూరితులు. గత ఆరు వత్సరములనుండి కాంగ్రెసు సేవజేయుచున్నారు. 1925 సంవత్సరములో రాజమహేంద్రవరము కళాశాలయందుండి పట్టభద్రులైన విదవ నరసన్నగారు అసహాయోద్యమ సన్యాసమును స్వీకరించిరి.

మునిసిపలు అధ్యక్షుల బాధ్యత

ప్రభుత్వ ప్రకటన

మునిసిపాలిటీలయందు ఓటరుల శిష్టసూచన ప్రకటనకు ఎవరికైన అభ్యంతరములున్నచో అధ్యక్షులకు స్వయముగాని పొట్టుదావారాని దెలియజేయవలెనని నిబంధనలయందుగలదు. ఒక మునిసిపాలిటీయందు ఇట్టి ఆక్షేపముల వినుటకై సిద్ధముగ లేక గ్రామంతరము పోయియుంటచే మునిసిపలు మేనేజరునకు ఆక్షేపముల దాఖలు జేయబడినట్లును, పిమ్మట నాయాక్షేపముల సక్రమముగ చేరనందున అధ్యక్షుడు నిరాకరించినట్లు తెలియవచ్చెను. అధ్యక్షుడు ఆక్షేపములను లందుగొనుటకు వేరొకరిని నియమించియుండలేదు. అధ్యక్షునిచర్య యీ సందర్భమున తప్పు. మేనేజరు ఆక్షేపముల నందుకొనుటబట్టియే ఆతనికాయధికార మున్నదని తెలియును.

మునిసిపలు స్థానికసంఘాధ్యక్షులు కారణంతరములచే గ్రామంతరము బోవలసినచిన్నచో యిట్టి ఆక్షేపములను లందుకొనుటకు మేనేజరులు లేక హెడునుమస్తాల కధికారిమీయవలెను. ఆవిషయము నోటీసుబోర్డుపై ప్రకటించవలెను.

(గజెటు)

వక్కాదొంగ పట్టువడుట:—డా|| వి. దేశికు పి. హెచ్. డి. అనుపేర ఇంజనీరుగ నుండి గొప్ప మోసము జేయుచున్నవని పోలీసువారు నిన్న తిరువల్లిక్కేణిలో పట్టుకొనిరి. ఈతను 1924 సం॥ యిదివరకు రామానుజుని మనుషేరసు కొనిచినులో సైన్డరు కెమికలు మిల్సు కేసునందు ముద్దాయిగ శిక్షనొంది తిరుమారులో జయిలులోబడి తప్పించుకపోయెను నాటినుండి పోలీసువారు వెదకుమండిరి. జాలయిమాసమున ఈతను మదరాసువచ్చి పెద్ద ఇంజనీరుగ వ్యాపారము సాగించి యిడ్లు బంగారాలు కొన సాహసించుచుండెను. మైలాపూరు సబిన్ స్పెక్టరు సంతానముగారు పట్టుకొని కమిషనరుగారి కొప్పగించిరి.

పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ:

హిందూ తిరులాజికలు హైస్కూలునందు (మింటివీధి) శనివారం 11 తేదీ సాయంకాలము 5 గ. గానసభ జరుగును. శెల్వరత్నంపిళ్లై (చిదంబరం) గాత్రము, వాద్య వికారవ నుబ్బయ్యరు ఫిడేలు, రామామృతయ్యరు మృదంగం - నారాయణిళ్లై-ఘంటం.

గవర్నరుగారి సంచారము మానుకొనిరి:

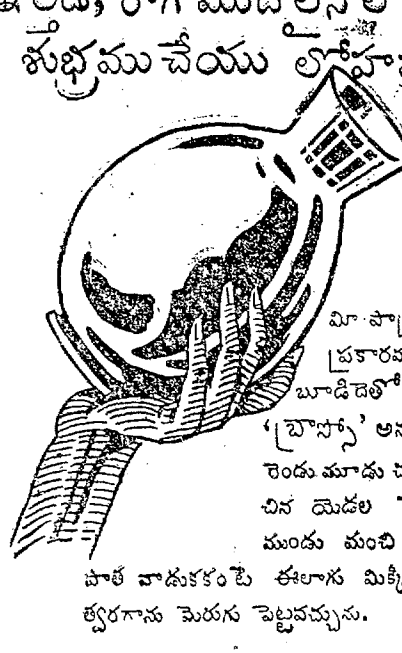
వచ్చే నెలలో గవర్నరుగారు గోదావరి విశాఖపట్నం జిల్లాలలో సంచారము జేయ నిశ్చయించుకొనియుండిరి. కాని నవంబరులో జరుగవలసిన ఎన్నికల సందర్భమున స్థానిక ఉద్యోగులు పని తొందరలో నుండురు గావున మానుకొనిరి. వచ్చేయేడు మొదటి నెలలలో పోయెదరు.

బ్రాస్సో

అనుభవం

ఇతడి, రాగి మొదలైన లోహములను శుభ్రము చేయు లోహపు మెరుగు

మీ పాత్రలను పాత వాడుక ప్రకారము మన్ను తోను, బూడిదతోను శుభ్రపరచనేల? 'బ్రాస్సో' అను లోహపు మెరుగు రెండు మాడు చుక్కల నుపయోగించిన యెడల వెంటనే చాలకాలముందు మంచి మెరుగు కచ్చును. పాత వాడుకకంటే ఈలాగు మిక్కిలి సులభముగాను త్వరగాను మెరుగు పెట్టవచ్చును.

'బ్రాస్సో' మెరుగును రెండు మాడు చుక్కలు నూక గుడ్డ పేలికమీద చల్లి యా గుడ్డ పేలికతో పాత్రలను తోమినయెడల బహు చిత్రముగా యా పాత్రల మెలపాయి, మంచి మెరుగు, కాంతివచ్చును. వంట పాత్రలకు, భోజనముచేయు పాత్రలకు మెరుగు పెట్టిన తరువాత పరిశుభ్రమైన నీటితో వాటిని కుడిచించి బాగుగా కడుగవలయును.

'బ్రాస్సో' మెరుగుయందు కొప్పు మొదలైన పదార్థము లేవియు లేవు. చేతితో తాకబడకయే తయారు చేయబడినది.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాలలో ద్వైతములు

(శ్రీ) పా. రాజమన్నారనాయుడుగారి యుపన్యాసము

(శ్రీ) ఆర్. జనార్దననాయుడు బి. ఏ. యల్. టి., డి. ఇ. గౌరవ్యతపహించిరి

ముత్యాలపేట ఉన్నతపాఠశాల

ఆంధ్ర సారస్వతసంఘసభ

ముత్యాలపేట ఉన్నత పాఠశాల ఆంధ్ర సారస్వత సంఘ ముయొక్క వార్షిక సమావేశమునందు నిన్నటి సాయంత్రము (శ్రీ) పా. రాజమన్నారనాయుడు బి. ఏ. డి. యల్. గారు "ఆంధ్ర సర్వకళాశాలలో ద్వైతములంగూర్చి" వార్షిక ప్రారంభోపన్యాస మొసంగిరి. (శ్రీ) ఆర్. జనార్దననాయుడు బి. ఏ., యల్. టి., ఇ. ఇ. (ఆహ్వానం) గారు ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

అట్లగుట ఉపన్యాసకుల సభ్యుల కెరుకపరచుచు రాజమన్నారనాయుడుగారి తండ్రి ను ప్రసిద్ధ న్యాయశాస్త్రజ్ఞులనియు, ఉపన్యాసకులు బి. ఏ. తరగతిమందు ఆంగ్లము లోను, తత్వశాస్త్రముందు ప్రపథములుగ నుద్బుద్ధులైనయు జరిగిరి.

(శ్రీ) రాజమన్నారనాయుడుగారు

తమ యుపన్యాసము సారంభించుచు ఆంధ్ర సర్వకళాశాల యనుటకంటే యూనివర్సిటీ యనినే బాగుగ తెలియునేమో యని బోధిరి. మనదేశమునందు విద్యావిధాన మెంత యుత్తమముగ నుండినను యూనివర్సిటీ అనుపదమునకు చరియను సాంకేతికపదము లేదనిరి. యూనివర్సిటీ యను భావమును తెలియ జేయుపదము పాశ్చాత్యదేశములందుగూడ లేదనిరి.

యూనివర్సిటీ యనగా ఒక అగ్ర సునిధానమునకు కుడుక వృత్తము. ఏలయన యూనివర్సిటీలు అనేకవిధములుగ నున్నవి. కొన్ని కేవలము విద్యాశీతములుగ నున్నవి. ఒకానొక ధర్మమును గొప్ప శాస్త్రవేత్తలు, భాషా వికారములు, తదితర తత్వ శాస్త్ర రసాయన శాస్త్రము లాదిగాగలవానిలో నిపులు లగువారు ఒక ప్రతేకమున కూడియుండి వారికడ శాస్త్రవిషయములను తెలిసికొనుటకై నానాదేశములనుండియు విద్యార్థులరుగుచుండినట్టి యూనివర్సిటీలు కొన్ని గలవు. ఆహ్వానం, కేంద్రీయ యూనివర్సిటీ లట్టివే. మనదేశమునందు, అట్టి యూనివర్సిటీలు, రవీంద్రుని విశ్వభారతి యొక్కటి మాత్రమే కన్పట్టుచున్నది. ఇతర యూనివర్సిటీలు కేవలము విద్యగరవుటయేగాక అట్లు విద్యగరవు యితర పాఠశాలలకు కేంద్రస్థానములుగ యున్నవి. మన మద్రాసు యూనివర్సిటీ అట్టివానిలో చేరినదియే. మద్రాసు యూనివర్సిటీయందు ఒకే ప్రదేశమునకు సంబంధించిన పాఠశాల కాదు. దాని నొకవిద్యావీక్షమనియే జెప్పవలయును మన చెన్నపురియందు, యితర కట్టాములందెమి యొన్నియో పాఠశాలలు కలవు. వీనికన్నిటికిని విద్యావిధానమును నిర్ణయించుట పరీక్షలను జరుపుట మొదలైన కార్యములను నిర్వహించుటయే యీ యూనివర్సిటీయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. పాశ్చాత్యదేశములం దెట్టి యూనివర్సిటీలు విక్సీలి అరుదుగనున్నవి. అందుచే యూనివర్సిటీయను పదమునకు సర్వకళాశాలయని ఆంధ్రీకరించుట సరిగానుండదని నామనవి. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ సైతము ఒకకళాశాల కాదు, విద్యార్థి ఒక కళాశాలయందు పఠించుటకు వీలులేదు. ఒక్కొక్కపట్టణమునందొకటి రెండు కళాశాల లిప్పుడు గలవు. ఇవియన్నియు పూర్వము మద్రాసు యూనివర్సిటీకి సంబంధించియుండెడివి. ఇప్పుడు ఆ ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి అనుబంధములుగ నుండగలవు. పూర్వము మనదేశముందుగాని పాశ్చాత్యదేశముందుగాని యట్టి కళాశాలములు లేవు. లేవన, విద్యయే లేదని నాయభిప్రాయము కాదు. సత్యం, తత్వశీల మున్నగునట్టి ప్రఖ్యాతకళాశాలలు గలవు. అచటికి హిందూ దేశమునుండియేగాక, వైనా, బర్మా, సయాము, తదితర దేశములందుండి కూడా, విద్యార్థులనేకులు నచ్చి విద్య నభ్యసించి పాఠశాలయందుండిరి. కాని యట్టి కళాశాలలకు లోబడిన విద్యాలయములున్నట్లు మనకు తెలియదు.

ప్రత్యేక యూనివర్సిటీ ఆవశ్యకత

మద్రాసు యూనివర్సిటీ యుండగ ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ స్థాపించుటకు కారణమేమని యడుగవచ్చును. కారణము గలదు, అవశ్యకతలేనిదే మానవులు చేసిని కోరరు. కోరినను దా

వెది చిడయజాలరు. అటులే ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి నెలతయ్య ఆవశ్యకత గలదు. మద్రాసు యూనివర్సిటీకి లోబడి యిరువది వాలుగు జిల్లాలలో అనేకకళాశాలలు కలవు. ఉత్తరము గల జాము జిల్లానుండి దక్షిణమున కన్యాకుమారివర కుండెడి కళాశాలల వర్షిటిని ఒక యూనివర్సిటీ పరిపాలించుట అసమంజసమని యెలరకున తెలియక మానదు. అదియునుగాక దూరదేశములనుండి విద్యార్థు లిచ్చటి కరుదించి పరీక్షలకై కొద్దియో ఎక్కువో దినము లిచ్చట నుండవలసినప్పటియు నొక కష్టమే. ఇంక ననేక ముఖ్యకారణములు గలవు.

మద్రాసు రాజధాని పరిపాలనా విషయముల నొకటిగ నున్నను ఇతర విషయములందొకటి గాదు. ఏలభావ, ఏకజాతి, ఏకసంఘము మదరాసుపరగజాలయందు చెల్లదు. భిన్న భిన్నములగు భాషలు మాట్లాడువారును, వివిధ జాతులకు జెందినవారును వానావిజ్ఞాన పర్యాపముల కనువదించినవా రెందరో గలరు. వీరి కొకేపరిపాలనాధికార ముందు టెంటమాత్రమున సమవితముగాదు. ఇన్ని వివిధసంఘముల కొక కళాశాల యుండుట చేత ఏ సంఘముయొక్క ప్రత్యేకతయు వికసిత నేరక స్వప్రతిభ నశించుచున్నది. ఎంత పెట్టినను సవతిత్తి పెట్టు, పెట్టుగాదు. అందుచే ఆంధ్రభాష మాట్లాడువారు ఆంధ్ర దేశ నివాసులు తమ కొక ప్రత్యేకసర్వకళాశాల యుండుటాశ్యకమని అనేక వత్సరములనుండియు ఆందోళన గావించుచు వచ్చిరి. అందుల కెన్నియో అటంకములు గలిగినను ఆ యుద్ధమును నేటికి విజయము గాంచినది.

ఈ యావశ్యకతయెట్టిది?

హిందూదేశ మొక పెద్ద ఖండము. ఐనను హిందూదేశ మొక గొప్ప ఖండమని జెప్పటలో దాని యర్థమును పూర్తిగ గ్రహించుటకు చాలకాలము బట్టును. కేవలము ఇన్నికేల చదరపు మైళ్లు గలదనియే నా యర్థము గాదు. హిందూదేశమున ఆయాజాతులు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము గల్గి వాని ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును నేటికిని పోషించుకొనుచు వచ్చుచున్నది. పరిపాలనా క్రమ మొకటియైనను వీని కన్నిటికి భాష యొకటిగాదు. సంఘ వ్యక్తిత్వ మొకటిగాదు. అందు చేతనే మద్రాసు పరగజాలనుండి ఆంధ్ర పరగజాగ విభజింపవలయుననియు ఒక యుద్ధమును గలదు. అట్లు స్వప్రతిభను వ్యక్తిత్వమును బయల్పరచుకొనుటకు ప్రత్యేక సర్వకళాశాల చాల యవకాశ మొసగును.

హిందూదేశములో ఐకమత్యమునకు ప్రధానాంగము భాష. మనదేశమందు సర్వతోమఖమున ఐక్యత ఎన్నిటికిని ఉండజాలదు. ఇంగ్లండు దేశీయుల కిట్టి ఐకమత్యమున కవకాశముండుట వారిభాగ్యమనియే జెప్పవలెను. కాని మనదేశమున దేమతముడైనను భాషారూపకమగు ఐకమత్యము పరిపూర్ణము నగును. ఇక ఇప్పటిదిగాదు. అనేక వందలవందలవత్సరములనుండి వచ్చుచున్నది. ఆంధ్రదేశము ననేకులు పరిపాలించిరి. ఒకదేశము వారు గారు. ఒకమతమువారుగాదు. క్రైస్తవజనమునకు పూర్వము ఆంధ్రరాజులు అపాదించిరి. వారెవరో మనకు తెలియదుగాని వారికళానైపుణ్యము అపారమని స్థాపములందు ప్రతిఫలించుచున్నది. అమరావతి కృష్ణానదీతీరమున గద్దు. ఆళ్లమును చిత్రించినవా రెవరో బేర్కొనజాలముగాని శిల్ప మాండ్రళియు. అవెనుక తమిళులు, రెడ్డిరాజులు, మహమ్మదీయులు, ఆంగ్లేయులు దేశమును పాలించిరి. ఇన్ని దేశములవారు, ఇన్నిమతములవారింతకాలము నుండియు పాలించుచున్నప్పటికిని ఆంధ్రదేశముయొక్క ప్రత్యేకత మాసిపోలేదు. ఇందులకు కారణము దేశవిస్తీర్ణముగాదు. ఏకభాషామహత్వమే. ఆంధ్రరాజులు వధుర, తింజాపూరు మొదలగు ప్రాంతముల కేగి అదేశముల పాలించినను అప్పటికి ఆంధ్రప్రతిభను, ఆంధ్రులవిజ్ఞానమును గొంపోయిరి.

ఇతరకాలమునుండియు ఆంధ్రపదమున నశింప నీకుండ జేసిన దాండ్రభాషయే. అందుచే మదరాసు యూనివర్సిటీయొక్కచే. ఈ 24 జిల్లాలయందలి కళాశాలలను పరిపాలింపజాలదని జెప్పినపుడు, ఆంధ్రులకు మాత్ర మొక సర్వకళాశాల గావలయునని గోరినపుడు ఇతిరుల కావశ్యముగాదనికాదు. తమిళులకును ప్రత్యేకసర్వకళాశాల యుండవలసినదే. ఐనను ప్రత్యేక సర్వకళాశాలకొరకు మనము గావించిన ప్రయత్నములో పది యవసరమైనను వారిప్పటికి జేసియుండలేదు. ఆంధ్రత్వముందు మన కుండెడినమ్మక తమిళత్వముందు వారికిలేదు.

ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము

ఆంధ్రసర్వకళాశాలకు ముఖ్యమైన ఆవశ్యకత ఆంధ్రవ్యక్తిత్వనికావమే. ఈవ్యక్తిత్వ మెచ్చటగన్నట్లునని అడుగవచ్చు మేకి ఆంధ్రసర్వకళాశాల వై నాచాస్యలకు కట్టమంచి రామలింగా తిడ్డిగా రొకమారు ప్రైవేట్ను సమాధానమొసంగుట రాగల ఆంధ్రసర్వకళాశాలయొక్క ప్రధానసమస్య యనిబల్కిరి. నశించిన ఆంధ్రవ్యక్తిత్వసర్వరూప పెట్టిది? దానిని నశింపనీయకుండ జేయుటకు సాధన లెన్నియని గమనించుటయే ఆంధ్రయూనివర్సిటీయొక్క మొదటి యుద్ధము. అందులకు ప్రథమ మన వాఙ్మయమును ననింపవలెను. అటులని ముదితములును

అముదితములును అనేక ప్రబంధములు మాత్రము చదువుటయే గాదు. ప్రబంధములకంటెను ఆంధ్రవ్యక్తిత్వ మితరచలయలందే అధికముగ గోచరించుచున్నది. కేరకములందు ప్రధానములు, వేమనపద్యములలోవలె ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము మరి ఎచ్చటను గన్పింపదు. ఆంధ్రకౌర్యము బొప్పిపాటలో వ్యక్తికరింపబడినటుల మరి యెచ్చటలేదు. వీధిని బాడుమబోవు తత్వ పాటలలోవలె ఆంధ్రతత్వకాస్త్రము వేరొకచో వివరింపబడియుండలేదు. అందుచే ఇప్పుడు మదరాసు యూనివర్సిటీయందు గల విద్యావిధానమునకు భిన్నముగ ఆంధ్రసర్వకళాశాలయందుండవలెను. అటులేనిచో ఆంధ్రసర్వకళాశాలయొక్క ముఖ్యోద్దేశమే గోల్పోవును.

ఆంధ్రచరిత్ర

ఆంధ్రుల సరియగు చరిత్రలేదు. చిలుకూరి పీఠభద్రరావు గారొక చరిత్రను వ్రాసిరి. వారిగ్రంథములు చాల ఉత్తమమైనదే కాని చరిత్రార్థమైనది గాదని వారును అంగీకరింతురు. అది యొక్కటిమాత్రమే చాలదు. ఇట్టి విక సన్నియో బడులుదేరవలెను.

కళావికాసము - జీవనసాధనము

ఆంధ్రసర్వ కళాశాలయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు రెండు విధములై యుండవలెను. విద్య మొట్టమొదట కేవలజ్ఞాన సంపాదనకొరకేయైనను ప్రస్తుతకాలమున విద్యవలని రెండవప్రయోజనము జీవనసాధియు నైయున్నది. కేవల జ్ఞానసంపాదనమే విద్యాప్రయోజనమనిచెప్పట సంపూర్ణముగాదేమో! అందుచే నే విద్యాపీఠము ఈరెండికిని ఉపకరించు సరియగు విద్యావిధానము నేర్పరచుచున్నదో అదియే ఉత్తమమైనదని జెప్పవలెను.

ఒక వైపున జీవనాధారమును గలిగించు విధానమే ఆంధ్ర సర్వకళాశాలయందును అనుసరింపవలెను. కేవలము తత్వకాస్త్రమునందే మనకాలము నంతయు గడపుచు కూర్చుండరాదు. కాలచక్రము మిగల వడిగ తిరుగుచున్నది. దాని ప్రభావము వర్తనాతీతము. ఆకాలచక్రక్రమణములో మనము ముందంజవేయనిచో అది మనలను నశింపజేయును. కళలన కేవలము లలితకళ లనియే తలంచుట పొరబాటు. కళలు రీతి అని వాత్సేయనుచు జెప్పినను అనంతముగ నున్ననని నాయభిప్రాయము. చిత్రలేఖనము, సంగీతము, కవిత్వము మాత్రమే కళలుగావు. కృషి, వాణిజ్యము మొదలగువానియందును జ్ఞాన మొసంగుట ఈసర్వకళాశాలయొక్క ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలెను. అట్టికళలందు సామర్థ్యము లేకపోవుట చేతనే విద్యార్థులకు జీవనసదుపాయము లేకుండెనున్నది. ఈయాశయము లన్నియు సఫలము గావించుట మిగుల కష్టమని నే నెరుంగకపోలేదు. దీనికంతయు ధనసంపత్తిగావలెను. ఈకాలమున ధనములేక ఏకార్యమును సాధింపజాలము. అందుచే ఈయువకరణములన్నిటిని సమకూర్చుట కెంతయోకాలము బట్టును. అంతకాలము ధనవంతుని ప్రార్థించుచు మనకు చేసిన సహాయము జేయుచుండవలెను" అని బల్కిరి. (హర్షము)

శిల్ప వ్యవస్థలు

శ్రీ ఆర్. జనార్దనం నాయుడుగారు మాట్లాడుచు బ్రిటిషు దేశీయులు ఉన్నత స్థితినిందుటకు వారిదేశ మందున్న విశ్వవిద్యాలయములే కారణమనియు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును ఎంతయో ఉపకారము గావించవచ్చుననియు బల్కిరి. తెలుగుభాష మిగుల మాధుర్య మైన భాష యనియు, "తెలుగు ప్రాచ్య దేశములకు ఇటలే" భాష వంటిది యనుటకు బదులు "ఇటలే పాశ్చాత్యదేశములకు తెలుగు వంటిది" అని జెప్పబడె యుక్తముగ నుండుననియు తెలుగుభాష నుచ్చరించినంతమాత్రమున ఒక విధమున ఆవేశము గలుగననియు, ఆంధ్రచరిత్రను సమగ్రముగ వ్రాసి ఆభ్యసించినచో పూర్వపు మహాన్వృత్తియును గాంచుటకై ఉత్సాహవంతులయ్యెదరనియు, ఇంగ్లండు దేశమునందుండి యూనివర్సిటీలు మనదేశమందెన్ని యుండిన దేశమంత యభివృద్ధి జెందగలవనియు కేంద్రిజ్జి, అక్కుపర్దు యూనివర్సిటీలలో సర్వకాస్త్రములందును అశేష పాండితిగలవారనే క ప్రజ్ఞానిధులు గలరనియు, వారు తమ జ్ఞాన నుం తమ విద్యార్థి ప్రపంచమునకు విస్తరింపజేసి ఇతిరువద్ద నుండి స్వీకరింపదగిన జ్ఞానమును సమపార్జింతురనియు ఇట్లు లాజ్ఞా జ్యోతి ప్రపంచమునంతయు వెల్గించుచుండుననియు బల్కిరి. ఆయూనివర్సిటీలలో ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును సాహసచర్యము గలిగియుండి, విద్యార్థులు తమ సందియముల నెల్ల జంతులేక పండితులతో చెలువును జ్ఞానమును గడింతురు. మనదేశమందట్టి యూనివర్సిటీ లొకరవేంద్రనాథుని శాంతినికేతనము దప్ప వేరొకటి లేననియు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము చెన్నపురి యూనివర్సిటీ వలే నేయుండిన ఏదియు ప్రయోజనములేదనియు, ఆంధ్రయూనివర్సిటీ వైను భాస్కరుల గారు కేంద్రిజ్జి యూనివర్సిటీలో చాల ప్రఖ్యాతి గాంచిననియు కావున వారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును ఉన్నతస్థితికి దేగలరనియు, యూనివర్సిటీలు గలిగి విజ్ఞానము ధిసాంధిన దేశములకు ప్రపంచమందెల్లడల గౌరవ ప్రతిఫలు

గలుగుననియు బల్కిరి. స్వభాషయందు పండితులగుట ఆశ్యక్తమైనను ఆంగ్లభాషను ద్వేషింపవలసిన పని లేదనియు, ఏ భాషయందైనను మంచి విషయమును గ్రహించవలసినదే యనియు, ఆంగ్లేయభాషయందలి "స్వీకృత్య భావమును" గ్రహింపవలెననియు, గురువును ఈశ్వరతుల్యునిగ జూచి భయముచే గాక భక్తితో విద్య నేర్చుకొనవలెనని బల్కిరి. (హర్షము)

పాఠశాల తెలుగు పండితులకు శ్రీ నరసింగరావుగారు అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకు వందనము లర్పించుచు కళాశాలలు బోధనా ప్రధానములు, స్థానప్రధానములు, కాలా ప్రధానములని మువ్విధములనియు, భాషాభివృద్ధి గావలయునని కళాశాలలన్నియు బోధనాప్రధానములైన నేగాని పాఠశాలనియు, తర్కము మీమాంసము మొదలగునవి బోధనావిషయములును, శిల్పము, చిత్రకళలు అనుభవవేద్యములనియు, వానిని బోధనా విషయములుగ ఇప్పుడు జెప్పుచున్నారనియు, తొల్లింటివారు గురు శిష్య పరంపరగ విద్యను విస్తరింప జేసిననియు బల్కిరి. అంతట సభ ముగింపబడెను.

దక్షిణాప్రికారాయచారము

రోటర్స్ బుక్ అతిథులుగా కలకత్తా వచ్చినపుడుందురు

కలకత్తా, నెప్టెంబరు 9:—28-వ నెప్టెంబరుకు జరుగబోవు సభకు హాజరై దక్షిణాప్రికారాయచారపుసభ్యులు రోటర్స్ బుక్కునం దతిథులుగ వారు కలకత్తా వచ్చినపుడుందురు. కలకత్తా క్లబ్బువారు వారి గౌరవార్థము విందు చేతురు. వారిక్కడ నన్నపుడు విశ్వవిద్యాలయ కాస్త్రాక కళాశాలను బోసంస్థయూ ఉన్ననీమల వైద్య పాఠశాల యు వైద్యకళాశాలయు చూచెదరు. ప్రభుత్వ కళాశాల యొకటి ప్రజా యాజమాన్యమున జరుగుచున్న కళాశాల యొకటియు చూతురు. వారికి మధ్యాహ్నము విక్టోరియా మెమోరియలు విందు చేతురు. ఒకజాటుమిల్లును రామకృష్ణమతమును చూతురు. భారతీయులందుగల ఫేలనాకేత్తి ప్రదర్శనమునైతము జూప నిశ్చయించి కాశ్చింతిపాటిలు ఏర్పాటు చేయబడినవి. నెప్టెంబరు 27-వ తేదీన జరుగు రామమోహనరాయల స్మారకమహోత్సవమునందు పాల్గొన ఆహ్వానింపబడిరి. ఆనాడే వారినగరము కాలైజ్జెదరు. (అ. ప్రె.)

ఓడయు ఓడయు డికోనుట-నష్ట మపారము

కలకత్తా, నెప్టెంబరు 9:—నిన్ను నిక్కడ హుగ్లి లో "ఎం బా కు ఓడ" "నూ ర్మ హా లు" ఓడయు డికోనెను, నష్టము అపారము. (అ. ప్రె.)
కలకత్తా, నెప్టెంబరు 9:—బి. చక్రవర్తిగారు సేదూరాత్రి రాజకీయమహాసభకు ధిల్లీపోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

18000 మందికి భోజన సదుపాయముల ఎగుమతి దిగుమతులను 50000000 పానుల తేయాప ఎగుమతియు దృష్టియందుంచుకొని చేయవలసి యున్నది. (అ. ప్రె.)

జాన్సి, నెప్టెంబరు 9:—జాన్సిట్రాన్స్మిషను నూపరెంటు ఇట్లు తొలి నెంపియున్నారు. మార్గము సరియైనది. సాయంకాలము రిగంటలనుండి అన్ని రైలులు నడచును. (అ. ప్రె.)

రాజమంది

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఒక టిపార్తి

నెప్టెంబరు 9:—ఎలమిరి కుబ్జారావు బి. ఏ. డి. ఎల్. పైకోర్టు వేకిలుగారిని రేపల్లె నువ్వలగా నియమించినట్లు మొన్న సాయంకాలము తింటినచ్చెను. వారి గౌరవార్థము మద్రా-రా వాశం పట్టాభిరూపారావుగారు నిన్న పాతపూరిలో నున్న వారి మేడలో టిపార్తి నిచ్చిరి. ప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసిరి. ముఖ్యారావుగారు సన్న సాయంకాలము మెయిలులో రేపల్లెవెళ్లిరి. ముఖ్యారావుగారు చాల ధనవంతులు. యోగ్యులు.

దొంగతనము

మొన్నరాత్రి తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయంత గోవిందరావు నాయుడు బి. ఏ. డి. ఎల్. చిమటగారింట్లో దొంగలుపడిరి. నుమారు నాల్గువేల రూపాయల సగలు పోయినవి.

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలిను. కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసిపిథి, మధుర.
ఆంధ్రదేశములో ఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ సింహంలేటిలగు కలరు నూలునుతీయడు.
మా రంగుపని కాలలో చూయ అద్దకముచేయుట కలరు రంగు నూలు దినునూలు,
మేలైన లేవం బట్టలునున్న వూరిబట్టలు దినునూలునున్న నమృకముగా వుపయోగముచేసే
మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని కంబరులలోను డైమెక్ రకములును మావద్దగలవు.
శాంపిలుకున్న, ధరకున్న వ్రాయవలయును. 2808

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్జుములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద పలురకముల లోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారుమొదలయెనులు, మెలతాడులు,
టంబులు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.

పొప్పైటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబదర్లు.

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

వెలువడినది.

త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఓంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర,
దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క
శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల
చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు వీరికయును గలవు. ముచ్చటలు
గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.
శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

యాట్రెన్ 105

అమెరిక్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను
బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రము

ఎనీమాలు

మూహలెన్ను, మెక్కినందు తయారుచేయబడినది.

ఓడవనూలుచే గలగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రదేశములందు గలగు వ్యాధులకు చికిత్సలయందు, హామబర్ల అం
దరు కెమిస్టలవద్దకు విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY

Madras Representative:—T. RAMACHANDRA RAO,

153, Broadway, Madras.

మొనూరు పాశ్యపు వెంకటాచలసండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు Regd
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు Trade Mark

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్ప్రీటు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిత్, పోట్టు కివలూరు. జిల్లా తంజావూరు,
వీరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జూన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారులని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయ
చేసి 8 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, టైపిస్టు, ఇన్ కంపూక్సు ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. వీరు వ్రాసినది.

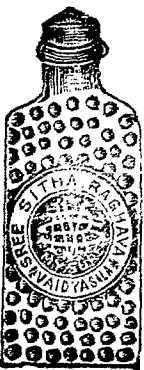
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి దివ్యవృద్ధిని
తెలియవచ్చినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. వెల సరసముగను, గుణ మత్యధికముగను, ఉం
డుటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగో చున్నాను.

(7) మ.వి. సుబ్రాయుడు కేరాఫ్ బండ్ల విరాస్వామి రావురూపేట, పోట్టుపేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు
వీరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొను
చున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.

(8) మ. వీరేశాద రత్నసూరు పోసు, కోలూరు. వీరు వ్రాసినది.

లోకప్రఖ్యాతమైన అనేకరోగములను గుణవరచ గల తమ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చేయ
ప్రార్థించుచున్నాను.

తీరి సీతారాఘవ వైద్యశాల, మొనూరు.

దక్షిణాఫ్రికా డిప్యూటీషను సంచారకార్యక్రమము

సెప్టెంబరు 18-వ తేదిన బొంబాయిలో దిగి మదరాసు,
కలకత్తా, సిమ్లా, డిల్లీ, ఆగ్రా, లాహోరు మొదలగు నగరముల
సందర్శించి అక్టోబరు 18-వ తేదిన బొంబాయినుండి దక్షిణాఫ్రి
కా ప్రయాణమైపోవును.

సెప్టెంబరు 23-వ తేదీ ఉదయమునకు డిప్యూటీషను
మదరాసులో దిగును

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 9:—దక్షిణ ఆఫ్రికా డిప్యూటీషను
సంచారకార్యక్రమము తాత్కాలికము నిర్ణయింపబడినది. సె
ప్టెంబరు 18-వ తేదిన బొంబాయిలో దక్షిణ ఆఫ్రికా డిప్యూ
టీషను ఓడదిగికున్నది. రెండుదినము లాగినపిదప 20-వ తేది
ఉదయమున పునఃనగరమును సందర్శింప బయలుదేరును. 21-వ
తేదీ రాత్రి పునఃనండి బయలుదేరి 22-వ తేది ఉదయము
నకు డిప్యూటీషను మదరాసురానున్నది. శేమ్మెడుపురము బోవు
టకు 24-వ తేది రాత్రి మదరాసునుండి ప్రయాణమై, 26-వ
తేది ఉదయమునకు డిప్యూటీషను శేమ్మెడుపురము చేరుకొనును.
26-వ తేదిరాత్రి శేమ్మెడుపురము విడిచి 27-వ తేది ఉదయము
నకు డిప్యూటీషను కలకత్తా నగరమునందు దిగును. 27, 28, 29.
తారీఖులందిచ్చట డిప్యూటీషను ఆగనున్నది. కలకత్తానుండి ఎకా
యెకని అక్టోబరు మొదటి తేదికి డిప్యూటీషను సిమ్లా వెళ్లును.
అక్టోబరు 1, 2, 3 తారీఖులందు డిప్యూటీషను సిమ్లాలో ఆగ
నున్నది. బొంబాయినుండి సిమ్లావరకు పాడినను డిప్యూటీషను
కార్యదర్శి, విద్యాశాఖ డిప్యూటీ కార్యదర్శియు జి యెస్.
వా జి పే యి గారు, డిప్యూటీ షను లో నుం దె దరు.
తక్కిన సంచారముందు విద్యాశాఖ కార్యదర్శి భోరుగారు డిప్యూ
టీషను వెంబడించెదరు. 4-వ తారీఖున డిప్యూటీషను సిమ్లానుం
దు బయలుదేరి 6-వ తేదికి పిషావరువల్లి వై బరుకనుమును జూచి
7-వ తేదికి పిషావరు తిరిగివచ్చును. 7-వ తేది సాయంత్రము పి
షావరునుండి బయలుదేరి 8-వ తేదిన మాకాసుర్ వారి, ల్యాయా
క పురములసందర్శించి 9-వ తేది ఉదయమునకు లాహోరుచేరు
కొననున్నది. ఆరాత్రే బయలుదేరి 10-వ తేది ఉదయమునకు
ఢిల్లీ ప్రవేశింపనున్నది. 10-వ తారీఖు రాత్రి ఢిల్లీలో బయలు
దేరి, ఒకదినము ఆగ్రాలో డిప్యూటీషనుగడిపి, 11-వ తేదిరాత్రి
బయలుదేరి 13-వ తేది ఉదయమునకు బొంబాయి తిరిగివచ్చి,
క్షిణ ఆఫ్రికాకు ఓడ ఎక్కి ప్రయాణమై పోనున్నది. (అ.ప్రె.)

రైల్వేబోర్డు

1925-26 లెక్కలు

సిమ్లా, సెప్టెం 9:— 1925-26 సంవత్సరపు ప్రారంభ
పు లెక్కలను రైల్వేబోర్డువారు ప్రకటించిరి. హిందూదేశముం
దు 3 వంతులు ఆక్రమించిన స్టేటురైల్వేల ఆదాయము రు. 99 క్ష
కోట్లు. నికరాదాయము 85 క్ష కోట్లు. అన్నిరైలుబాట మీదను
5990 లక్షలనుండి ప్రయాణీకులు గొంపొబడిరి. అనగా యిం
తకు పూర్వముకంటె ఈసంఖ్య 280 లక్షలు ఎక్కినవ. అందు
వలన ప్రయాణీకులమీద రాబడి 70 లక్షలు హెచ్చినవి. సరకు
లలోగూడ 20 లక్షల టన్నులు హెచ్చినవి. కాని సరకులమీద
రాబడిలో 2 కోట్లుతగ్గినది. ఏలననగా కరాచీనుండి గోధుమల
యెగుమతి విశేషము గాలేదు. 278 మైళ్లవరకు గొంపొబడిన
సరకు లిప్పుడు 250 మైళ్లు మించి పంపబడలేదు.

గుంటూరు వార్తలు-ఒక సవరణ

తమయొక్క 81-2-26 వ తేది దినపత్రికలో గుంటూరు
వృత్తాంతలేఖలు అను హెడ్డింగు క్రింద వీరికి మావట్టూ ఆర్య
వైశ్యయువకుల సాహితీసంఘము తరపున “శ్రీరేకపల్లి భాస్కర
రావుగారు సువర్ణపతకము యిచ్చెనని వాదనము చేసిరి” అని
వ్రాయుటప బయలు “వైశ్యయువతీ సాహిత్యసంఘము తర
పున” అని తప్పు వ్రాసినారు. ఈ తప్పు సవరణచేయ ప్రార్థించు
చున్నాను.

ఆర్యవైశ్య యువకుల సాహితీ సంఘము తరపున శ్రీ
యుత మోతే నారాయణ రావుగారి నాటక సమాజములో
పాత్రధారియగు ఆరణి సత్యనారాయణగారి కిదిక సువర్ణపత
కము యిచ్చుటకు వాదనము చేసియున్నాము.

తూనుగుంట్ల వెంకటలింగం,

కార్య దర్శి.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:—

Imperial Telegraph College, Delhi

విద్యార్థులు కావలెను

౧౩2

మోటారుకారులను నడపుటకు, ఆందుకు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. 882 ప్రాప్యైక్కుకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Principal SRI RAM MOTOR SCHOOL (Recognised by the Govt.) The Best Equipped Motor School Walajah Road Tel. 3444 Madras

క్షీరబలాత్మకము

శ్రీ ముక్త్యల రాజాగారు తయారుచేయించినది. సమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యల, (కృష్ణా.)

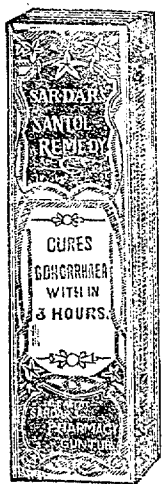
విజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును షేక్ యింకును విక్రయించుటకు యేజంట్లు కావలెను. మంచిమిషన్ యివ్వబడును. షేక్ యింకు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో నున్నది. షేక్ యింకు ఫౌంటెన్ పేనాతో చక్కగా ప్రతి హిందువుగారికీ మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు. Apply to:— SHINE INK WORKS LTD., BEZWADA 2473

ఆయుర్వేద వైద్యశాల కర్నూలు

యిచ్చట యావత్తు ఆయుర్వేదాపములు దొరకును. సిద్ధలక్ష్మ మకర ధ్వజము 60 మాత్రలు ర్వు. 10 పుల్ల పంతుల రామచంద్రయ్య ప్రాప్తైరు.

సర్దార్ "శాంటిల్-రెమెడి"

గనేరియాకు ఇది అమోఘముగా పని చేయును. ఒక్కపూటలోనే బాధ మాయమగును దీనికి మించిన మందు మరెక్కడా లేదు.

వెల రు 2-4-0 సర్దార్ ఫార్మసీ, 8092 గుంటూరు.

స్త్రీలు గర్భములు

యినుప మూలచట్టాలు, టీ, చట్టాలు, గుండుకంబులు, చవరకంబులు, యినుపపాటాలు, కీలపిపాయలు, కలాయి వంకర తగుళ్లు, కలాయి నేలి ముళ్లకంబులు, యక్ సాత్పేండడు మెటలు, సిమెంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినుపగొట్టాలు, రైసు మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము. (2818)

శ్రీకృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ, 825, తంబుకెట్టిపేడి మద్రాసు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఓటరుమహాశయుల కొక మనవి

నా సోదరులగు ఓటరులారా! మన జిల్లా పత్తమున గతించిన మూడు సంవత్సరముల నుంచి కాసనసభ్యులుగా నున్న శ్రీయుత కామమిల్లి సర్వారాయుడు గారు మన జిల్లాకేమి, జనసామాన్యముకేమి చేసిన ఉపకారము మీకు తెలిసిన విషయమే. వీరు ప్రజాప్రతినిధులగుటచే, ప్రభుత్వపార్టీకి యనుకూలమునైన జప్తి సుపార్టీకి చెందిన వారిలో వీరికాదు. వీరు కాసనసభలో ప్రభుత్వమునకు అండదండై ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా ఓటుచేసి ఓటరులకు తాము చేసిన వాగ్దానములను పాటించక వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించినారు. ఈ పార్టీ స్వార్థ మపేక్షించి, బిరుదములకొరకును, ఉన్నత పుర్యోగముల కొరకును అపేక్షించు పార్టీగాని, ప్రజాక్షేమముకొరకై పాటుపడినదికాదు. గత కాసనసభ ప్రారంభమున శ్రీయుతులు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు సి.వి.యస్. నరసింహరాజుగారు నుండుటపై తెచ్చిన విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును, మాలా నా యాకూలు హుస్సేనుగారు కాసనసభలో ప్రవేశింపగూడదను అంతు తొలగించవలసినదని శ్రీయుత సత్య మూర్తి గారు మొన్ననే తెచ్చిన తీర్మానమునకును, తంబాపూరు రీసెటిల్మెంటు తీర్మానమునకును యింకను అనేక విషయములలో మన సర్వారాయుడుగారు ప్రభుత్వపత్తమున అనుకూలముగా ఓటు చేసినారు.

కామమిల్లి దేశీయమహాజనసభా తీర్మానాదేశానుసారము మనరాష్ట్ర నెలెత్తుకమిటీవారిచే మనజిల్లాపత్తమున కాంగ్రెసు వారు శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు, మోతే నారాయణరావుగార్లను కాంగ్రెసుపార్టీ అభ్యర్థులుగా నియమించుటకు మన అధ్యక్షుని వ్రాయుట ఎంతమాత్రము అతిశయోక్తి కాదు. శ్రీరాజాగారి స్వార్థత్వము దేశసేవాదీక్ష మీరెరుంగనదికాదు. వీరు మనజిల్లాలో యేలూరులో చేయుచున్న నిర్మాణకార్యక్రమము రిపోర్టులలో వీరి దేశాభిమానము కల్గియున్నది. ఇక శ్రీనారాయణరావుగారు రన్నకో జమీందారులయి యుండియు ప్రభుత్వమును ధిక్కరించి దేశసేవయే తమ విధుక్త ధర్మమని ఎంచి పాటుబడుచున్నటువంటి వీరులు.

ప్రస్తుతము దేశము హింసాత్మకమున నున్నది. దేశములో రెండు పక్షములే. అదొకటి ప్రభుత్వపక్షము, రెండవది ప్రజాపక్షము. ప్రభుత్వపక్షముతో నేకీభరించి పనిచేయువారు జప్తి సు, మితనాదులు, యథోచిత సహకారవాదులు. ప్రజాపక్షముతో నేకీభరించి పనిచేయువారు కాంగ్రెసువాదులు, బహిష్కారవాదులు.

కాంగ్రెసు ఆదేశము శిరసావహించి స్వార్థత్వమున కోర్చి యేవిధమునైన నదురు బెదురులేక ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును నాశనముచేయు పక్షము ప్రజాపక్ష మగు కాంగ్రెసు సంస్థగాని మరే పక్షమని చెప్పగలరా? ఓటరులారా!

బిరుదముల కొరకును, ఉన్నత పుర్యోగముల కొరకును ఆశించు జప్తి సపక్షమువారికి మీరట్లు నిర్వికల దేశసేవయే విధుక్త ధర్మమని నిరంతరము నెంచుచూ స్వార్థత్వమున కోర్చి కాంగ్రెసు అడుగులపాడ నడుచుచున్నవంటి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులయిన శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు, మోతే నారాయణరావుగార్లను, మహమ్మదీయ స్థానమునకు రాష్ట్ర నేతరుల అహమ్మద్ గారికిని, సామ్రాజ్యకాసనసభకు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారికిని, మహమ్మదీయ స్థానమునకు ఉమ్రాఅలీషా కవిగారికిని మీరట్లు నిరసన ధన్యముగండు. లేకపోతే మీకన్నను మీరే పాడుమకొన్న వారగుదురు. నవంబరు 16 తేదీ కొరకై ఇంగ్లండు దృష్టియంతయు హిందూదేశమువంకకు తిరిగి చూచుచున్నది. కాంగ్రెసు మొరాలకించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే మీరట్లు నిరసంగండు. దేశక్షేమము, ప్రజాక్షేమమును గమనించి ఎక్కువ ధైర్యముతోను స్వార్థత్వముతోను ప్రజలకు మేలు చేయు వీరులకు మన ఓటును వినియోగపరచవలెనుగాని బంధుత్వముతోను, స్నేహముతోను, సంఘాభిమానముచేత మనము దేశ విముక్తి ముడిపెట్టనినో స్వరాజ్యము బడయజాలము.

దెందులూరు తేది 9-9-26 దేవినేని వెంకట్రామయ్య.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము 8857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ కుక్కనవ్వము, అతిమాత్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట వరప్రసాదము. 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 పి. పి. 0-5-0 పి. శి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరడేపి. (నెల్లూరు.

ఓ రియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్., 1922-1924 గత మూడు సంవత్సరముల

కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్లమెంటు భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ పడనినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1924 - రూ 2,37,34,000

{ 1925 - రూ 2,96,42,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నవి.

ఆదాయకరముగ జీవభీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియే తరుణము.

వివరముతో క్రిందివిలాసములకు వ్రాయుడు:-

ఎఫ్. ఇ. వెల్స్ ట్రాంచి నెక్టరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల వెటెరి, మదరాసు.

బెంగుళూరు బ్రాంచి: లు

నెం. 3, సాత్ పారేడ్, బెంగుళూరు.

టివండ్రం బ్రాంచి: టివండ్రం.

భీమా న ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జ్వరము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణానుధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాల

కేమాత్రలు దివ్యాప్యము. అత్యుష్ణము, అరుచి, ఆపులించుట,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

తేళ్లు, అశ్మలు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను

చోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ

మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము 2460

దీనిని నేవించినచో మూత్రముతో కలిసిపోయేడి కుక్క

మును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి

శ్రీఘ్రకేశస్థల మవుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహ

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్ ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు రెండింట్లు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1922 నుండి రూ॥ 1000 కి పైకి 1 కి రూ॥ 5 యలకు బదులు రూ॥ 10 నొప్పున ఇన్ టరిం బోనసు మోల్చించి, చెల్లించబడినట్లు కంపెనీ అత్యధికంగా నిపాల్చుచేసినట్లు యిందుమూలకముగ ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసీ దారులకందికిని తెలియ జేయడమైనది.

బోనసునందు గల మోల్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మనందుగల స్థిరత్యమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసీ దారులు పంతోషముతో గ్రహించును. (1548)

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు

న. స్వామినాథ శాస్త్రి కృతము
తెలుగు లిపిలో తెలుగర్థముతో నున్న బాలకాదంబరీ
0-6-0 నీతిః శాస్త్రము 0-12-0; కల్పరూపాంశి 0-5-0;
లింగానుశాసనము 0-4-0; ధాతురూపచంద్రిక 1-4-0.
IN DEVANAGARI SCRIPT AND ENGLISH
Outlines of Sanskrit Grammar 1 8 0
Outlines of Sanskrit Compound 0 4 0
పలయువారు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నర
సింహం, బ్రహ్మసింగ న్యాయ, ఆనులాపురం, గోదావరి జిల్లా
అని వ్రాయవలెను.
[81-12-26 లోగా కొనువారికి 1 రూ. కి 2 అణాలు
కమిషన్ ఇవ్వబడును.]

కృష్ణాజిల్లా ఓటరుమహాశయులకొక మోచ్చరిక

జప్తినుపక్ష అభ్యర్థిగా నిలువబడిన రంగాపురం జమీం దారు అప్పుచున్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు వారి అనుచరులను కొన్ని స్థలములయందు అసత్యములను జేసి ప్రజలను భయంప జేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. నందిగామ తాలూకా ఓట్లన్నియు దనుకు వస్తుననియు దివి తాలూకాలో కూడ విశేషము తమకేసనియు శ్రీ కొల్లిపర మారయ్యగారు తనకొరకు వారి అభ్యర్థిత్వమును వదులకొందురనియు జాటుచున్నట్లు వినుచు న్నాము. ఇది కేసలము అందఱు. శ్రీ కొల్లిపర మారయ్యగారు చెప్పితిని వెనుకకు బోయి. బోలెలసిన నూవక్కకము యిసుచుం తయిలేదు. శ్రీ మారయ్యగారు యిదిగలు కొందఱు చాటుచు న్నట్లుల బలహీనులు గారు. మంచివి శుద్ధవర్తనలగుటకు, నిష్కపటులగుటకు, జిల్లా ఓటరులయొక్క మెప్పును, విశ్వాసమును, నమ్మకమును బడసిరి. అందుచేత వారికి యాజిల్లాలో నిరంకుశ అభ్యర్థిలకంటెను బలమెక్కువది చెప్పుట కేసలము స్వభావోక్తి. ఇతిగత అభ్యర్థులు తమ గొప్పను జెప్పుటగాను వీరిని బలహీనులని చెప్పెడి నిరాధారమయిన పొట్టుమాటలకు ప్రజలు మోసము పోకుదురుగాక. అసలే కమ్యునిస్టులు బలమైనదగుటను అందు శ్రీ మారయ్యగారు బలవత్తరకురు కాంగ్రెసు సంస్థకు జేరిన వారగుటను వారికి చెట్టింపు బలము చేసినది. నందిగామ తాలూకాలో శ్రీ మారయ్యగారికి ఓట్లరాక అప్పుచున్న గోపాలకృష్ణయ్యగారికి వచ్చు ననుట హాస్యాస్పదము. గోపాలకృష్ణయ్యగారికి యీ తాలూకాలో వచ్చు ఓట్లకు ప్రజలను లెక్కింపవచ్చును. అంతయే. ఇతరలను పారచెట్టుటకు జప్తినువారు చెప్పుచుటలను ప్రజలు విశ్వసింప కుండుదుగాక. ఇక దివి తాలూకా సంగతియు యింతయే.

శ్రీ అప్పుచున్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి నండియు వారి కక్షివారినుండియును రయ్యగారిని తొలగించి తమను శ్రీకాళేశ్వర రావుగారిని కలిపిన తప్పక జయముస్థిరమై శ్రీ మిర్జాపురం రాజాగారు ఓడిపోవుటకు పిలగుననిరాయబారములు పెక్కులువచ్చి నవి, వచ్చుచున్నవి. కాని వీరికింకములను లొంగెడివారు లేరు. దేశక్షేమముకొరకు, ప్రజల బానిసత్వ విమోచనకొరకు కృషి

సలివెడి మహాసంస్థపట్లను, తవర్థమై సర్వస్వ మర్పించిన త్యాగ శీఘరయోధులను ప్రజల కెంతయు జాలి, కృతజ్ఞత, భక్తి, ప్రీతియు నున్నది. ఎల్లకాలముపరాధీనులై యుండుటకీచ్చగించెడి అల్పజ్ఞుల మార్గముగాను. శ్రీ మారయ్యగారు తప్పక జయముగాంచి తీరెదరు. ఇక శ్రీ అయ్యజేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారిని గూర్చి వ్రాయనసరములేదు. వారి అఖండత్యాగమే, వారి నిరంకుశ జేతనేనా దీక్షయే, వారి మృత్యువ చిత్తమే, వారి య మూల్యసాక్షిల్యమే, వారి ధర్మానురాగమే వారికి దిగ్విజయ మొన గూర్చును. కృష్ణాజిల్లా ఓటరులు జ్ఞానసంపన్నులు, యాక్రాంత్య విచక్షణశీలురు, దేశసేవాతత్పరులు, గాఢదేశభిమాన దీప్తవృద్ధి యుండు. ఇట్టి ఓటరుల సహాయసంపత్తితో యిట్టి సద్భూభూషి తులగు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు తప్పక గెలుతురనుటలో అతి కమోక్షి యేమున్నది?

(బ్రకలైతు ఓటరు)

దిహిమాలయా భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ జననమృతమైన

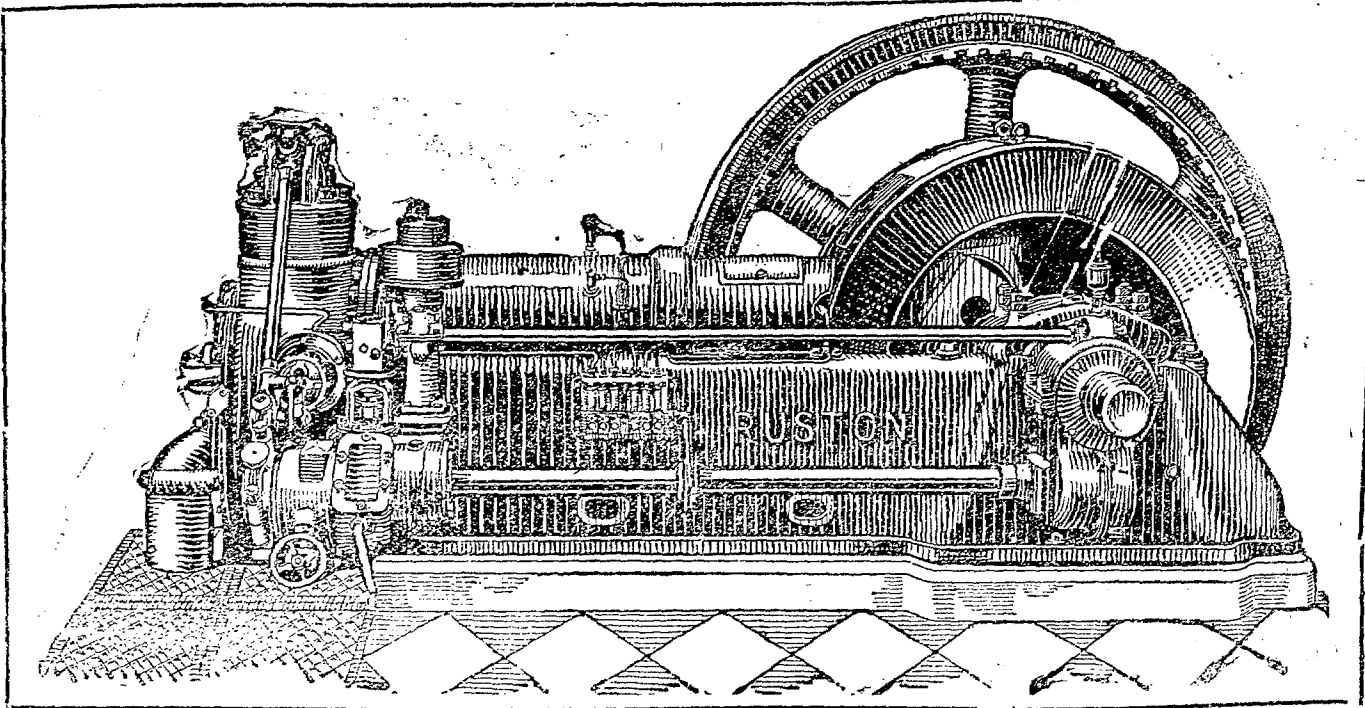
భీమాకంపెనీ
హెడ్ ఆఫీసు 8, డబ్ల్యూ. స్ట్రీట్, కలకత్తా.
సరనమైన ప్రీమియగులు
యింత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమాకంపెనీలలో తిప్పు పరిష్కారములులేవని యిం దియో యంతట మెప్పువడసినది.
మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్న మెంటు హామీ బాండులలో నున్నది.
ధారాళమైన కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. వలయువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయ వలెను.
ఆరాధ్యుల మూటయ్య ఏజంట్లు, సామర్లకోట తూర్పు గోదావరి జిల్లా. 8091

ది రస్టన్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్నిటికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కనులను.
హాట్ బల్బు, స్టెప్, మాగ్నెటా.
మున్నగునవి లేవు.

హాయికి మిక్కిలి సరనమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతనిమియు ఉండ
నవనగములేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యటలాగులు వ్రాయు.

(388)

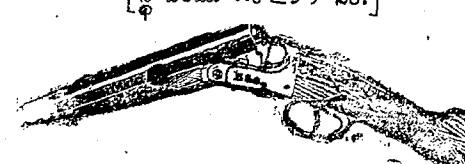
మద్రాసులో స్థానిక ఏజంట్లు:—మాస్సి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

ఒంటినాశముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధముగ
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

నానావిధముల నాల్వర్లు 3088
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కువవి.
[స్థాపితము ౧౮౬౩౩ సం.]

ధ ర లు

నరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

నా ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి కేబుల్ పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరకును. (3068)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, న్యూ యార్క్.

Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర
పిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి
మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము: 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0
మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

మలేరియా జ్వరమునకు సుప్రసిద్ధమైన ఔషధరాజము. రాకుండ ఆపుచేయునట్టిది.

ఇ స నా ఫె లి

మందును మీరు ఎప్పుడయిన వాడి యున్నారా ?

అన్ని విధములయిన మలేరియా జ్వరములను పోగొట్టుటలో మిక్కిలి శీఘ్రముగ గుణము
నిచ్చును. జ్వరగడ్డలు, పురాణసంబంధమయిన జ్వరములకు ప్రసిద్ధి చెందినది. జ్వరములను
దగ్గరచేరకుండ చేయదలచినవారు రక్షగ ప్రాద్దన, సాయంత్రం ఒక్కొక్కమాత్ర నేవింపదగును.
పిల్లలకు ఇసనాఫెలి ద్రావకము వున్నది. ఔషధముల దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మెస్సర్సు గోరియో లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె 159, బొంబాయి.

(5) నకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

Messrs. Gorio Ltd.,
Post Box No. 159, Bombay.

ఆయుర్వేదాచార్య యా. మాధవమేనన్ ఎ. ఎం. వ. సి. గారిచే స్థాపింపబడిన

తండ్రివిలాసం- **మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్స్** 107 బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఇందియన వ్లము

ఆన మహాశిశువుకి భయపడకు. మా యొక్క ఆమోఘమైన ఔషధరాజమును వాచికరలేవ్యాము(రిజిస్టర్డ్) ను
వాడి చూడుడు. ధర 1 పపును డబ్బి రూ. 5. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

స్వర్ణారోహణము

మహారాజశ్రీ శ్రీమతి రాణీ కోటగిరి సుబ్బయ్యారావు
బహద్దరు (గంపలగూడెం) జమీందారీగారు 1888 సం॥ అక్టో
బరులో జననమంది 1926 సం॥రం 5-వ తేదీ ఆదివారము
సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆకస్మాత్తుగా 43-వ ఏట ఆకా
లమరణమున స్వర్గస్థులైరి:—

వారికి ఆదివారము 5-9-26 తేదీ ఉదయము కొంచెము
జ్వరము తగిలినది. సాయంత్రము 3 గంటలకు 107 డిగ్రీలు అ
యినది. వెంటనే 12 మైల్లదూరమం దున్న తిరువూరుకు డాక్ట
రుకొరకు వర్తమానం వెల్లినది. సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆ
యాసము కనుపించి, కొలదినిమిషములలో జీవుడు బొందిని
విడిచాడెను.

పిమ్మట ఈ దుఃఖవార్త గ్రామమంతటను, బంధుకోటి
యందును, స్నేహితుల వర్గమునకును, వాయువేగమునోవేగ
ములతో ప్రసరించెను.

6-9-26 వ తేదీ సోమవారము సూర్యోదయ మగుసరికి
బంధువులు, మిత్రులు, నాల్గర్లు, గ్రామస్తులు వగయిరా యావస్థుండి
ది వాణువు ఆవరణ అంతయు నిండిరి. మలాచారధర్మము
ప్రకారము అపరకర్మానుగుణముగ గొప్ప దుఃఖయుత్పవముతో
గ్రామమంతయు ఊరేగించిరి. శ్రీరాణీగారి దత్తపుత్రతత్వముగ
శ్రీమహారాజా కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహద్దరు గారు
దహనసంస్కరణము చేసిరి:—

శ్రీరాణీగారు బహు ఉదారమతులు, దానశీలురు, కరు
ణాకటాక్షులు, ధైర్యవంతులు. వీరు గృహపాలనాసమర్థతకు కావ
లసినంత విద్య వార్జించిరి. ఎట్టేటు వ్యవహారము లన్నియు శ్రీ
భర్తగారు పాలించుచున్నారు.

దివాణపు, పాడి పంట అతిథిసత్కారము, బంధుమిత్ర
మర్యాదలు తాజేదార్ల కష్టనిష్ఠారములు విచారించు ఏలీక
నంతను వీరు బహుశ్రద్ధాబుద్ధియుతో కనిపెట్టుచుండిరి.

వారి ఆవరణకింగ్లమున్న రైతులు, ఉద్యోగులు దాస
దాసీ జనములు, పశు పక్ష్యాదులు, వీరిని కోల్పోయిన ఘోష
వర్ణింప శక్యము కాకయున్నది.

శ్రీరాణీగారు బందరు ఆంగ్లజాతీయ కళాశాలకు ము
త్యేత్రముగ పది ఎకరముల పల్లపు భూమిని ఉచితముగా యిచ్చి
యున్నారు:—వరదలు మొదలగు కరవు కష్టకాలములు సంభ
వించినప్పుడు లేదనకుండ దానముల నొసంగిరి. చందాకొరకు
వారిచేతుల యొద్దకు పంపబడిన జాతితా ఎన్నడు వూరకే పంపి
ఎరుగరు. బంధువర్గములోని వారికి అనేక విధములైన జీవనో
పాధులు కలుగజేసి ఆభివృద్ధికి తెచ్చిరి:— జాతిమతభేదములు
తేక, తనయెట్టేటునందు, యోగ్యతానుసారముగ గౌరవించి తగు
సహాయముల నొసర్చిరి.

గంపలగూడెమునందు, చిరకాలముగ నిధినిధితియందున్న
దేవాలయమును, రూ 12000-0-0 లు. (పన్నెండువేల రూ
పాయలు) వ్యయముతో విష్ణ్వలయాధరణమును సరిపిరి.

కీర్తనేఖలగు శ్రీరాణీ సుబ్బయ్యారావుగారు, కీ॥ శే॥
రాజావెల్లంకి చిన్నకృష్ణారావు బహద్దరుగారి జనని శ్రీరాణీ
గారు జనన మొందిన మూడవఏట 1886 సం॥ జులై మాసముందు
తండ్రిగారైన శ్రీచిన కృష్ణారావు బహదూరు జమీందార్యగా
రు ఇతర పుత్రపుత్రులకా సంతానము లేకయే స్వర్గస్థులయిరి.

శ్రీ రాణీగారి తల్లిగారైన బుచ్చయ్యారావుగారు తన
పెనిమిటిగారికి దత్తతచే సంక్రమించిన “గంపలగూడెం వినగడ
ప” ల ఎట్టేటును తన భర్తగారి జనకతండ్రి రాజా వెల్లంకి జగ
న్నాధరావు బహద్దరుగారి సహాయముతో పరిపాలించిరి.

సదరు రాజా జగన్నాధరావు బహద్దరుగారు 1888
సం వత్సరం అక్టోబరు లో కాలధర్మము నొందిరి.
అప్పుడు 1888 సం. శ్రీరాణీ బుచ్చయ్యారావుగారి మేనమామ
గారైన కోటగిరి జగన్నాధరావుగారిని ఎట్టేటు ముక్త్యాయగా
నియమించి పరిపాలించుచూ, ఇపుడు కీర్తి నేఖలైన శ్రీరాణీ
సుబ్బయ్యారావుగార్ని 1894 సం. జూన్ నెలలో సదరు ము
క్త్యాయగా వ్యవహరించుచున్న జగన్నాధరావుగారికి ఇచ్చి ఐ
వాహమహోత్సవము జరిపిరి. కాలవకాత్తుగా వివాహము జరిగిన
నాలుగు మాసములకే నవంబరు 1894 సం॥ లో శ్రీ రాణీ
బుచ్చయ్యారావుగారు స్వర్గస్థులైరి.

తదాది సదరు ఎట్టేటు వారసురాలైన శ్రీ సుబ్బయ్య
ారావుగారికి సంక్రమించినది. వారి భర్తగారైన శ్రీ జగన్నాధ
రావుగారే పరిపాలన చేయుచున్నారు.

1888 సం॥ లో శ్రీ జగన్నాధరావుగారి పరిపాలనకు
వచ్చుసరికి ఎట్టేటుయొక్క ఆదాయం సం॥ 1-1 పదివేల రూ-

పాములు మాత్రం యుండెను. పిదప వీరి చాకచక్యమువల్ల తామె పుట్టినది 1888 సం. మొదలు 1891 సం. (వీరి అమ్మగారు ఆయన శ్రీ గాణేశ్ బుచ్చమ్మ రావు గారి మరణం వృత్తికి) ఈ ఆరు సంవత్సరములలో ఎట్టేటు నష్టమును చాల అభివృద్ధిచేసిరి. ఆకారణముచే శ్రీ రాణి సుబ్బమ్మ రావుగారి ఎట్టేటును కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్స్ వారికి యొప్పచెప్ప నవలయులేదని వారి భర్త గారైన సనకు కోటగిరి జగన్నాథరావు గారే న్యాయాధికరణ సమగ్రులనినీ ఆపూడు తిరువూరు డిప్యూటీ సీనియరుదారు గారైన కుప్పా శేషచలపతిరావుగారు కేసుకు చేసిరి. అప్పటి కలెక్టరుగారు ఆమోదించి వారి పరిపాలన ఖాయపరచిరి.

శ్రీ రాణి సుబ్బమ్మ రావుగారికి ఆపూడు కండ్రిగారికి వారసత్వము సంక్రమించవలసిన వివరము ఎట్టేటు గాని భాగమును సనకు జగన్నాథరావుగారు వ్యాజ్యం చేసి రాబట్టిరి:— చాలాకాలమునకు సంతాన భరతియు లేనందున వేద శాస్త్ర క్రమముగా శ్రీ జగన్నాథరావుగారి అన్ని కుమారులైన శ్రీమూరారాజు కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదూరు 1910 సం॥ లో శ్రీ రాణి గారు దత్తత చేసికొని, స్వగర్భజనితుని తుల్యముగా తీవ్రతాంతము వరకును ప్రేమాతిశయములతో పెంచి పెద్దనారిన చేసిరి. అందులకు ప్రతిఫలముగా వారి స్వసామయ్యెతను అగ్నిసంస్కార మొందిరి.

(1) శ్రీ రాణి సుబ్బమ్మ రావుగారికి దైవకటాక్షమున 1921 సం జూన్ 17 తేదీన కుమారి రాజా సత్యనారాయణరావు బహదూరుగారున్నా.

(2) 1924 జూలై 18 వ తేదీ శ్రీమూరారాజు పార్థసారథి రావుగారున్నా ఉద్భవించిరి.

ఎట్టేటుయొక్క అభివృద్ధికి, చెరువులకు, కాలువులకు వగయిరాలకు శ్రీ జగన్నాథరావుగారు ఒక లక్ష ఎకరయైనదేలు (ర. 145000/0/0) లున్నా భవన నిర్మాణములకు సామకు రు 85000/0/0 (ఎనలైయరువేలన్నూ) ఖర్చు పెట్టి 1888 సం॥ లో

సం॥ 1 కి రూ 10000/0/0 వస్తువును దానిని ఇప్పుడు సం॥ 1 కి రూ 57010/0/0 వరకును వస్తు అభివృద్ధిచేసిరి.

తెప్పనివరిగా వారిపాదకు వచ్చిన వ్యాజ్యములు న్యాయాధికరణములకు వెళ్లినవి (ఒక లక్ష యాభైవేలు) 150000/0/0 లు ఖర్చుపెట్టిరి.

శ్రీ రాణి గారు (1) రాజ్యపరిపాలనా చాకచక్య నిపుణులైన, భర్త కోటగిరి జగన్నాథరావుగారితోనూ (2) దేశసేవా దురంగులకు దత్తతమూరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారునూ (3) బాలకీచాదిరంగ మున్నులైన శ్రీ కుమారరాజు సత్యనారాయణరావుగారునూ (4) పార్థసారథిరావుగారితో దైవప్రార్థన సహితముగా కాలము గడుపుచుండ, పాతాళుగా మృత్యుదేవత కీర్తిశేషులైన శ్రీ రాణిగారిని తనవద్ద పట్టణ వాసునకు గొంపోయినందులకు విలపించుచూ వారి కుటుంబమునకు విజ్ఞప్తి తెలియపరచుచున్నాము.

శ్రీ రాణి సుబ్బమ్మ రావుగారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక.

శ్రీ రాణిగారి జ్ఞాపకార్థము గంపలూరు జేం గ్రామమున చాలకాలముగ కొరతగానున్న ఒక ఆసుపత్రిని నిర్మించుటకు శ్రీ రాణిగారి కుటుంబమును కోరుచున్నాము.

ఓం, శాంతి, శాంతి, శాంతి.

దర్బా జానకిరాం.

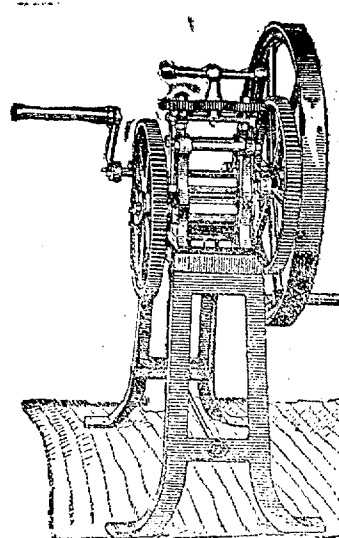
పోస్టుద్వారావిద్య

మీకు ఉద్ద- హిందీ- ఇంగ్లీషు- సంస్కృతము- పంచాంగ గణితము జ్యోతిషము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవ్యాసా (పోస్టు) చేర్చగలము. ఈ పద్ధతిచే మీరు మీయింటియం దుండియే చదువవచ్చును. భాష గికి రు 1 కిరూ 4 లు. చార్జి మాత్రమే

అచ్యుత విద్యాలయము, వెంకటాపురం

వెంకటా పోస్టు- మధిరతాలూకా, యస్. జి. యస్ కైల్స్.

రేకులమిషనులు

కఠినమైన బెండ్ల, అధికమైన పాలి, తాటనెడల్పు రేకులనున్న రూల్ల, కఠిని ప్రతిమ ముదిరి యిరుపక్కల పెద్ద పల్లెచక్రము లమర్చబడి మోటుపని నైనను చేయగల రేకులమిషనుల మేము దిగుమతి చేసి చాల సరఫమైన ధరలకు విక్రయించుచున్నాము. 8 1/2, 4, 5 అం. రూల్ల గల మిషనులు స్టాకునందు

ఉన్నవి. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్స్, 3057 చిలకలూడి పోస్టు, (నుచిలపల్లెము.)

గొప్ప విలువు

ఆ నేకులు వారి ప్రాణములను 150 ఫుటులు గల మా

కామ శాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, అభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గలించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును. 210

ఆతంకనిగ్రహపార్శ్వసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

కార్మికాల్ సైన్సియా లిటీలు

ఆంటి-గ్రెకోసూరియా	4-8-0
బహుముక్తవాగ్ధి నివారిణి.	
ఆంటి-మస్కిటోలీని	1-0-0
దోవలను దగ్గర రానీయదు, అందుచే మలేరియా రాదు.	
ఆస్తమారిలీఫ్ పాడరు	1-12-0
(శ్వాసకాసకోగమును నివరిజేయును)	
బేరమ్ (అమెరికాది)	1-8-0
కరోజములకు మంచిటానికు.	
బామూల్ విన్	2-4-0 4-0-0
చేకమునకు పుష్టినిచ్చును, బలహీనత, జ్వరమువచ్చి నిలిచిన కరువాత ఇది బాగుగా పనిచెయును.	
బ్రాన్ కోర	2-0-0
దగ్గును నివారించును, గ్రేవీసు త్రోసివేయును, రొమ్ముకు వాధగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును	
బరోనా	4-0-0
మూర్ఖకోగమునకు దివ్యమైనది.	
సి. ఏ. క్యూ (మిక్ షేరు)	1-0-0
జలుబు, కీలము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా మొదలగు వాటికి తగినది	
సి. ఏ. క్యూ (కాప్ సెల్లు)	0-14-0
సి. ఏ. క్యూ కాప్ సెల్ ఫారము గాగలదు. తీసుకొనుట సులభము. ప్రయాణసమయములందు వెంటికి తీసుకొని పోవుట సులభము.	
కాంఫరో డైన్	0-8-0
గృహమునం దెప్పుడును ఒకబుట్టి యుండవలెను. విరేచనములు, శూలనోష్టి మొదలగువాటినికరుగ్గును.	
కన్నా బైన్	1-0-0
పాదములపాద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మెద్దువాగుట మొదలగువాటిని కుదిర్చి, ముక్కుముగా నడచుటకు వీలందును.	
కార్మిలెట్ చెట్టి దగ్గు నివారిణి	1-4-0
రొమ్మునడిచునకు అద్భుత నివారిణి.	
కెమికల్ ఫుడ్	1-0-0
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.	
క్లోరో డైన్	0-8-0
కలరా ద్రావులు	2-0-0
మీతోడ ఎప్పుడును ఒకబుట్టిని ఉంచుకొనడు.	

గుఱ్ఱములకు కంపిషన్ పాడరు	2-8-0
మీగుఱ్ఱములను అలక్ష్యము చెయకుడు. వాటిని ఆరోగ్యస్థితియం దుంచుడు.	
చెవలియర్లు హేర్ రెస్టోరర్	2-0-0
వెంట్రుకలకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగునట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.	
తోలు కాంపౌండు పరబత్తు	2-0-0
దగ్గులకు రొమ్ముపడికమునకు తగినది.	
డాక్టరు కార్ లుచిలనుదగ్గు నివారిణి	1-0-0
బిడ్డదగ్గులకు నిరపాయకరమైనట్టియు, నుణచుచున్నట్టి బిడ్డదగ్గు.	
ప్రిక్లి హీట్ లోషన్	1-8-0
ప్రిక్లి హీట్ పాడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0
క్విన్ వైన్ అండు ఐరన్ టానిక్	1-8-0
రింగువరం ఆయిల్ మెంటు	0-9-0
హిందూ దేశముం దున్నవాటి అన్నిటియందును శ్రేష్టమైది	
రోస్ గార్ల్	1-0-0
స్కర్ పైస్	2-4-0
చుండు నివారిణి.	
డియో డొరైసుడు పెట్రోలియా	1-0-0
కరోజములకు ఉప యోగించుటకు తగినది. వెంట్రుకలకు మంచిస్థితిలో నుంచును.	
డియో డొరైసుడు కోకోనట్ ఆయిల్	1-0-0
కరోజములకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడిన వనోపారమైనది.	
డడ్డిసు అస్సా కాన్	1-8-0
ఉబ్బునమునకు ఓనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని చెప్పులందరును కేపారుచేసి యున్నారు.	
ఈసెన్ పరబత్తు	0-12-0, 1-8-0
ఈ సుప్రసిద్ధమైన టానికు ఎప్పటి కప్పుడు మంచి బలమునిచ్చుటకు మాతముగా తయారు చేయబడును.	
ఎస్సెన్సు సరసరిల్లా	2-0-0
ఆమోఘముగా రక్తమును శుద్ధిపరచును.	
ఎలిజ్బర్ గ్లెసెరోఫాస్ ఫేట్, పార్శ్వ ట్యుటో సహాగలిది	1-8-0

సరములకు పుష్టి కలిగించును.	
ఎడికొలోన్ 2 బెన్సులు	1-4-0
ఎడికొలోన్ 4 బెన్సులు	1-12-0
ఎడిక్విన్	1-8-0, 2-8-0
ఎడిలూసు	1-0-0
దోమకాటులచే గలిగిన నుటను పోగొట్టును.	
వెల్లెల్ బామ్	0-12-0
నోప్పులు, బాధలు, తిమ్మరు వాయువ మొదలగు వాటికి మంచిగుణమిచ్చును.	
ప్రేసర్లు లీవర్ టానిక్	1-8-0
సోమరి తనమును పోగొట్టును.	
ఫర్నెల్లు లీవరుమాత్రలు	0-12-0
మలబద్ధమునకు, పిత్తమునకు ఆమోఘమైనది.	
క్రెవోల్	2-0-0
కరోజములకు తగిన టానికు.	
క్రెమెలెని హాల్ వామ్	2-4-0
నోటికంపుకు, దుచినరిగా తెలియనవ్వకు ఇది బాగుగా పనిచెయును.	
లెమ్మలండు గ్లెసెరైను	1-0-0
కరోజములకు అద్భుతమైనది.	
ఓమమ్ బిల్బులు	1-0-0
శూలనోష్టి, శూలత్వము, పులిశేపులకు తగినది.	
ఓమమ్ వాటరు బుడ్డికి	0-10-0
పింకలామెక్	1-8-0
మొటిమెలకు లోషను.	
వైరో సెక్	2-12-0
డైరోయా వ్యాధికి తగినది.	
సెమె	0-12-0
చాకలిగడ్డలచే గలుగు తీటకు దివ్యమైనది.	
పండ్లనోష్టికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
ఇంద్రజాలమువలె పనిచేయును.	
కార్మికాల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
దంతముల కమోఘమైనది.	
ఎక్జమా	0-15-0
ఎక్జమా, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణమిచ్చును.	

వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. Spencer & Co., Ltd. (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS

2644

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జొంపాయి

వాణిజ్యులైతరశాల, బెజవాడ.

1042

అచ్చు బైందువనులు, రబ్బరుప్లాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, వైద్యనరీ సామానులు.

(609)

ఎం గ్రేవింగు

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమానమైనది లేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చలు నుదూరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి ఆంధ్రు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

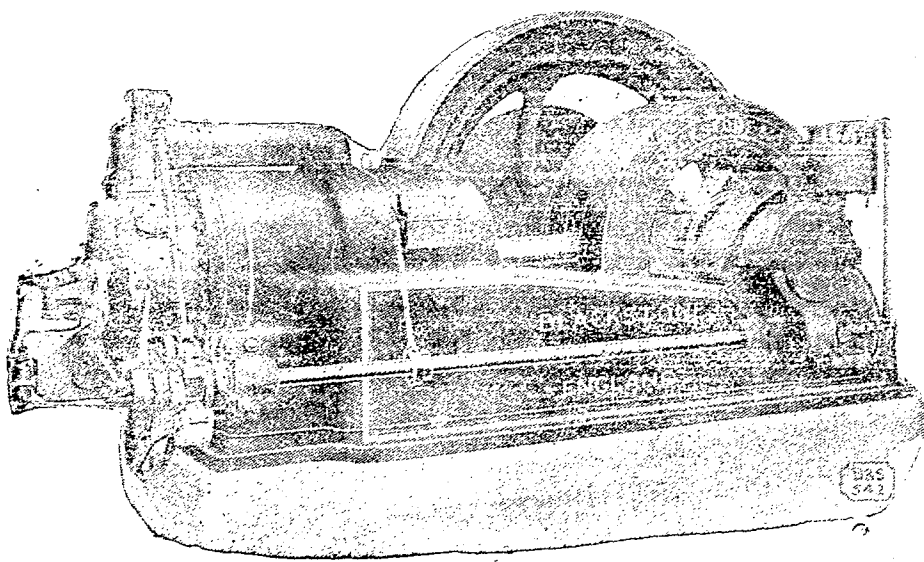
1727

బ్రాక్ స్టోన్

కోల్డుస్టార్లింగు క్రాడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి-600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో తేనెంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూ నెయ్యును,

లూ బ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమిడిలకంటెను తక్కువగానే

గ్రహింతును.

మార్షల్స్ ను అండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.

852